

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Den h. Birgitta.

fyrst vil jeg dig siglia, hura dig
æru andelik understandelse gifn.

(Først vil jeg dig siglia, hura dig
æru andelik understandelse gifn.)

A N E T A V L E

for de otte søskende

P R I S K O R N

på Vinstrupvej 37

Frederiksberg

af I.M.PRISKORN

PROSAPIA nr. VIII

B I N D : 11.

PRISKORN HASLE

1992

F O R O R D :

Vore aner kommer nu ikke bare fra Norden og Tyskland, men rækker nu også til Flandern og Portugal, og begynder nu at rage op i de kongeliges rækker.

Der er mange spændende skæbner, og adskillig dramatik kan vi opleve på vore aners vegne. Også en enkelt helgen har nu sneget sig ind mellem vore aner, skønt hun ikke selv er ane, så er hun dog søster til en af vore.

Vi får i hvert fald indblik i nye horisonter med dette bind af sagaen om huset Priskorn, og snart skal vi se, at vi kan mønstre hele Europa i endnu højere grad en EF.

Jeg håber I alle må have en god fornøjelse, når I læser dette, som jeg selv har haft stor glæde af at skrive.

Den gang havde man en meget enkel lov til forhindring af vandløbernes forurening. Hvem der kastede skørn i åen, skulle have sit liv forbrudt.

(Jacob A. Riis: Min gamle By, 1979)

I N D H O L D :

45288:	Gunnar Toraldsen Kane, norsk rigsråd	5.
45289:	Gyrid Eriksdatter Galtung til Valen, Eids sogn.	6.
45290:	Bård Jonsson(Rømer)	7.
45291:	Gyro Synes Rømer	8.
45300:	Oluf Andersen Lunge til Odden	9.
45301:	Christence Axelsdatter Thott	11.
45302:	Niels Eriksen Banner til Vinstrup	12.
45306:	Brynjulf Jonsson(Bolt)	13.
45332:	Peder Torbernsen Galen til Lyngbygård ...	14.
45336:	Niels Andersen af Tubetorp ...	15.
45340:	Holger Nielsen Urup	16.
45380:	Bengt Brudsson Lejonansikte ..	17.
45384:	Jon Knutsson af Aspenäsätten .	18.
45385:	Helene Larsdatter Hama/Ama ...	19.
45388:	Bengt Turesson Bielke	20.
45389:	Ingeborg Magnusdotter Ulvåsa .	21.
45392:	Absalon Ågesen Thott til Herlev	22.
45472:	Jakob Absalonsen Ulfeld til Veddinge	23.
45632:	Niels Jensen Rosenkrantz til Tange	24.
45634:	Holger Gregersen Krognos til Hejreholm ..	25.
45635:	Karen Eriksdatter Saltensee af Linde	26.
45640:	Herman Joachimsen Flemming til Knudstrup	27.
45642:	Arild Madsen Quitzow	28.
45643:	Ingeborg Nielsdatter Hak til Hikkebjerg .	29.
45644:	Eindrig Erlandsson af Losne-ätten	30.
45646:	Olaf Håkonsson Kjølingsmule til Nessøen ..	32.
45647:	Ingeborg Jonsdatter af Sudreims-ätten ...	33.
46000:	Axel Mogensen Gøye til Krenkerup	34.
46002:	Eskild Falk til Gisselfeld ...	35.
46024:	Jens Jensen Brok til Clausholm	36.
46025:	Ide Lagesdatter Panter af Lage Ovesens slægt ..	37.
46026:	Henrik Knudsen Gyldenstjerne til Røstруп	38.
46027:	Anne Mogensdatter Munk til Boller	40.
46028:	Peder Ågesen Laxmand	41.
46030:	Erik Segebodson Krummedige til Rundtoft ..	42.
46042:	Anders Andersen Hak til Mogenstrup	44.
46364:	Niels Thomesen Lange til Lydum	45.
46366:	Mads Gjordsen Eggerdsen til Solvig	46.
46367:	Anne Pedersdatter Sappi til Solvig	47.

46404:	Jørgen Mikkelsen Rud til Skjoldnæs	48.
46405:	Ingeborg Ovesdatter Hase(Bild) til Gåsetofte	49.
46494:	Laurids Lauridsen Hvas af Ormstrup	50.
46495:	NN Elufsdatter Bild til Dyrnæs og Laven	51.
48780:	Henning Brandessen van Podebusk til Dronningholm	52.
48782:	Christiern Pedersen Vendelbo til Odsgård	58.
48783:	Elline Nielsdatter Bygge til Vesborg	60.
48784:	Cort Evertsen Moltke til Bjernede	61.
48844:	Brune Erik Eriksen Banner til Elkjær	63.
48848:	Peder Thorkildsen Brahe til Mygdal	64.
48850:	Holger Gregersen Krognos til Hejreholm	65.
48856:	Jakob Olufsen Lunge til Højstrup	66.
48888:	Henrik Jensen Reventlow af den fynske linje	68.
90576:	Gunnar Thoraldsen Kane	69.
90578:	Erik Sigurdsen Galtung til Thorsnes	70.
90582:	Torstein Synes til Synes	71.
90600:	Anders Olufsen Lunge til Toksværd	72.
90602:	Axel Jepsen Thott til Sørup	73.
90604:	Erik Thomsen til Vinstrup	74.
90664:	Torbern Jensen Galen i Vindinge	75.
90768:	Knut Jonsen, kong Birgers drost	76.
90778:	Magnus Gudmarsson Ulvåsa	78.
90779:	Katharina Birgersdotter Finsaa .	79.
90944:	Absalon Jonsen(Ulfeld) til Broholm	85.
91264:	Jens Nielsen til Hevringsholm ..	86.
91280:	Joachim Hermansen Flemming til Knudstrup ..	87.
91288:	Erland Philipussen af Losnætten	88.
91292:	Håkon Eivindsson fra Nessén og Bohuslen ...	89.
91293:	Elin Bergsveinsdatter fra Gudbrandsdalen ..	90.
91294:	Jon Martinsson til Sudræm	91.
91295:	Agnes Sigurdsdatter Roos/Sudreimsætten	92.
92000:	Mogens Staverskov Gøye til Krenkerup	93.
92048:	Jens Andersen Brok af Estrup ...	94.
92054:	Mogens Bødgersen Munk til Boller.	95.
92060:	Segebod Johanssen Krummedige til Mehlbeck .	96.
92084:	Anders Davidsen Hak	97.
92734:	Peder Eriksen til Solvig	98.
92808:	Mikkel Jensen Rud til Skjoldnæsholm	99.
92810:	Ove Hase til Gåsetofte	100.
97564:	Peder Pedersen Vendelbo til Korrup	102.
97566:	Niels Bugge til Hald	104.
97700†	Gregers Pedersen Krognos til Vidskøfle	107.

181176:	Sigurd Gautesen Galtung til Tordnes	108.
181164:	Otte Svalessen Rømer til Audun Hestakorns gods.	109.
181200:	Oluf Olufsen Lunge til Mosegård	111.
181204:	Jep Axelsen Thott til Sørup	112.
181328:	Jon Little til Tommerup	113.
181536:	Johan Philipsson af Aspenæsätten	114.
181537:	Ingeborg Svantepolksdatter af Skarsholmslægten.	115.
181556:	Gudmar Magnusson til Kogleholm	116.
181558:	Birger Persson Finsta til Finsta	117.
181559:	Ingeborg Bengtsdatter Folkunge	120.
181888:	Johannes Andersen Ulfeld	122.
182528:	Niels Iversen(Rosenkrantz)	123.
182560:	Herman Pedersen Flemming til Knudstrup ..	124.
182576:	Philippus Erlandsen på Odenland	125.
182584:	Eivind Ranesen på Sodheim i Norge	126.
182588:	Martin Magnusson	127.
182590:	Sigurd Havtoresson Roos/Sudreimsätten ...	128.
182591:	Ingebjørg Erlingsdatter af Giske	129.
184096:	Anders Jensen Brok til Essendrup	130.
184108:	Peder Munk til Holbækgård	131.
184120:	Grote Johan Krummedige	132.
184168:	David Torstensen Hak	133.
185468:	Erik Abelsen Rynd til Tjørnemosegård	134.
185616:	Jens Nielsen Rud	135.
195400:	Peder Stigsen Krognos til Krabberup	136.
195401:	Regitze Løvenbalk Christoffer den Andens datter	137.
362352:	Gaut den Unge Gautsen på Hattøbjerg	138.
362328:	Svale Olfvirssen(Alvssen)Rømer	139.
362400:	Oluf Olufsen senior til Kjellklinge	140.
362408:	Absalon Ågesen Thott til Herlev	141.
362656:	Jon Reimatsen(Little/Galen)	142.
363074:	Svantepolk Knudsen til Viby	143.
363075:	Benedicte Sunesdatter Folkunge	144.
363116:	Peter Israelson Finsta	145.
363118:	Bengt Magnusson Folkunge	146.
363776:	Anders(Strangesen)Grosen(Ulfeld)	147.
365168:	Rane Jonsen Rani til Gjerdlev	148.
365180:	Haftore Jonsson Roos til Serum	150.
365181:	Agnes Håkonsdatter til Sudreim	151.
370936:	Abel Valdemarsen søn af Valdemar den Tredie ...	152.
370802:	Christoffer den Anden af Danmark	153.
724704:	Gaut Jonsson til Mel	158.

726148:	Knud Valdemarsen, hertug af Estland	159.
726150:	Sune Folkesson jarl i Sverige	161.
726151:	Helena Sverkersdatter af Sverkerøtten	162.
730336:	Jon Ranessøn	163.
730337:	Elisabeth Nielsdatter Falster	164.
730362:	Håkon den Femte Magnussøn af Norge	165.
741604:	Erik Glipping af Danmark	166.
741872:	Valdemar den Fjerde Eriksen af Sønderjylland ..	171.
1449408	Jon Gautsson på Ænes	174.
1452296	Kong Valdemar den Anden Sejr,,, ,,,,,, ,,,,	175.
1452297	Dronning Berenguela af Portugal	185.
1452300	Folke Birgersson jarl	186.
1452302	Kong Sverker Karlsson af Sverige	187.
1460724	Kong Magnus Lagabøter af Norge	189.
1460725	Ingeborg Eriksdatter af Danmark, norsk dronning	191.
1483208	Kong Christoffer den Første af Danmark	192.
1483209	Dronning Margrethe Sambiria	196.
1483244	Kong Abel Valdemarssøn af Danmark	199.
1483745	Dronning Mechtilde fra Holsten	202.

45288: Gunnar Toraldsen Kane, norsk rigsråd 1398 og 1409.

I 1409, da Gunnar nævnes sidste gang, var det 59 år siden, den sorte død, svartedauen var gået hen over Norge, så Gunnar voksede op i et land, hvor der stod tomme huse overalt, så man næsten frit kunne vælge.

Senere vendte pesten tilbage med ti-tyve års mellemrum, så de der overlevede, må have været ualmindelig heldige.

Gunnars far var Torald Gunnarsen Kane, hvis hustru vi ikke kender. Han nævnes 1366, 1369 og 1398.

I 1366 drog kong Håkon den Sjette med en hær ind i Sverige for at hjælpe sin far, den detroniserede kong Magnus Smek tilbage til tronen. Kampen mod kong Albrekt blev ikke endt med et snuptag, og kong Håkon gentog sit forsøg i 1369, hvor han dog måtte slutte fred med Hansesæderne. Det har været ved disse to lejligheder, Torald Gunnarsen Kane blev omtalt. Første gang ved indtoget i Sverige, anden gang måske ved fredslutningen.

Gunnar har haft et skulderslag med strudhætte, som allé bar i Middelalderen. Han var som rigsråd med til fredsslutningen.

Magnus Smek døde ved et skibbrud i 1374, og Valdemar Attertag døde 1375. I Norge døde Håkon den Sjette i 1380. Hans søn Olaf med dronning Margrethe blev konge over både Norge og Danmark til sin død i 1387.

Det var altså som råd for Erik af Pommern, der i 1396 blev hyldet i Danmark og Sverige, og som 1397 blev kronet i Kalmar af den danske og den svenske erkebisp til konge over de tre nordiske riger, Gunnar var blevet valgt. Margrethe holdt dog fast i tøjlerne til sin død 1412.

Gunnar blev gift med Gyrid Eriksdatter Galtung. Hendes bror var ridder herr Gaute Eriksen Galtung, der 1367 var sysselmand i Hurum.

Gyrid skænkede Gunnar børnene, Torald, Sigrid og herr Niels. De arvede den barnløse herr Gaute Eriksen.

45289: Gyrid Eriksdatter Galtung til Valen i Eids sogn.

De var kun to søskende, som Erik Gautesen Galtung efterlod sig: Gaute Eriksen og Gyrid. Vi ved inøet om faderen, og selv navnet på moderen er helt ukendt. Til gengæld ved vi ikke så lidt om Gyrids bror, der skrev sig til Valen og Fimreite. Han var 1367 sysselmand i Hurum. 1369 var han norsk rigsråd og samme år sendebud til Hansestæderne, hvor han den 3. august sluttede fred for Norge. I 1381 var Gaute fehirde på Tønsberg, 1386 sysselmand i Skien.

Som god katolik gav han gods i Vestergötland til Vadstena Kloster for sin afdøde hustru Ingegerd, for hendes mor fru Merete Ulfsdatter og for sin nulevende hustru Margaretha Remarsdatter. Gavebrevet blev udstedt på Gimse.

Gaute var første gang gift med Ingegerd Sigvidsdatter Ribbing og i andet ægteskab før 1387 med Margrethe Svalesdatter Rømer, der blev begravet i Gimse kloster.

Han efterlod sig ingen børn og efterlod alt til Gyrids børn, hvoraf datteren Sigråd fik gården Hattebjerg, det er ikke udspecificeret, hvad sønnerne Torald og Niels blev betænkt med.

Gyrid var som bekendt gift med Gunnar Toraldsen Kane, der ligesom hendes bror var norsk rigsråd, men mens Gyrids bror i 1397 ved kroningen i Kalmar blev slået til ridder og beseglede Unionsakten. .

Gyrids mænd opnåede aldrig ridderværdigheden, men hendes yngste søn Niels, og to af hendes sønnesøner vandt de gyldne sporer, begge opkaldt efter herra Gaute: Gaute Toraldsen Kane og Gaute Nielsen Kane.

Vi ved ikke, hvornår Gyrid døde, men hendes bror levede marts 1412, men var død den 3. marts 1413

45290: Bård Jonsson

Vi har ingen viden om Bårds forældre eller slægt i det hele taget, men han var 1403 gift med Guro Torsteimsdatter Synes af slægten Rømer. Hendes far hed Torstein Synes efter det gods, han fik med sin hustru, der var en datter af Erling Vidkunsson på Giske og Elin Toresdatter Biskupssøn.

Bård levede under dronning Margrethe med sin hustru, men vi kender iøvrigt ikke noget til dem udover deres arv af Synesgodset, der blev udskilt fra Giske-godset.

45291: Guro Synes Rømer.

Guros far var Torstein Synes, der kaldte sig efter det gods han havde fået med sin hustru, hvis navn vi ikke kender. Synes-godset blev udskilt fra Giske-godset. Torstein var af slægten Rømer, der stammede fra Meklenborg, hans hustru var af Giske-slægten, der ejede de vældige Giske og Bjakøygods-er.

Guro ægtede Bård Jonssen, som vi ellers intet ved om. De var gift i 1403, hvor det var dronning Margrethe, der styrede de nordiske lande.

45300: Oluf Andersen Lunge til Odden. (1420) - (1473).

Hans far, herr Anders Olufsen skrev sig til Toksværd og Næsby. Han var to gange gift. Først havde han Elsuf Pedersdatter Grubbe, der fødte ham sønnerne, Oluf og Jep og datteren Gørvæl. Der var ingen børn i det andet ægteskab med Margrethe Benedictsdatter Ahlefeldt.

Herr Anders døde 1408, så Oluf må være født inden da.

I 1420 sluttede Oluf en kontrakt med sin bror, Jep med biskop Jens af Roskilde om gods i Venslev. Det må sikkert dreje sig om faderens begravelsesgave til kirken.

Det var vel ham, der som væbner beseglede sammen med herr Jakob Lunge til vitterlighed med herr Anders Jakobsen Lunge i 1423-1424. Han skrev sig da til Næsby. I 1439 beseglede han opsigelsen af kong Erik af Pommern, og året eøfter beseglede han i Kolding lensbrevet til hertug Adolph.

Det var antagelig ved Christoffer af Bayerns kroning i Ribe i 1440 at Oluf Andersen Lunge blev slået til ridder. Han nævnes første gang som ridder i 1442, hvor han omtales som høvedsmand på Skivehus.

I 1449 var herr Oluf sammen med sin bror å kongens følge til Gotland, og var da rigsråd. Kongen var da Christiern den Første.

I 1454 skødede herr Oluf gods i Fers herred til ærkebiskop Tue. Han skrev sig da til Odden i Nørrejylland.

Der blev holdt samfrøndeforlig mellem herr Olufs søster fru Gørvæl, enke efter herr Niels Eriksen Gyldenstjerne og herr Oluf Axelsen Thott.

I 1457 havde han erhvervet Knivholt, og i 1459 var han en af værgerne for Jep Axelsen Thotts børn.

Han var lensmand på Korsør i 1464 og i 1467 var han med til at besegle den sjællandske adels hyldningsakt for junker Hans, der herved blev tronfølger.

Med sin søns, herr Oluf Olufsen Lunges samtykke skødede han 1471 gods i Skåne til herr Johan Oxe, som hans hustru havde arvet efter sin far Axel Jepsen.

Her må jeg så nok præsentere hær Olufs hustru, fru Christence Axelsdatter Thott, som kun nåede at sætte et barn i verden, nemlig den nys omtalte søn.

I 1473 stadfæstede han sin søster fru Gørvæls gave på en gård i Rinds herred til Sankt Hans' kloster i Viborg. Og det er så det sidste livstegn, vi har om herr Oluf Lunge.

45301: Christence Axelsdatter Thott, nævnes 1419 og 1471.

Hendes far var Axel Jepsen til Sørup i Ljunits herred, og moderen hed Else Christiærnsdatter Vendelbo til Støvringgård. Foruden sønnen Jep havde de to sønner, der druknede i Ørslev å. Så var der to døtre, der omkom ved at træde igennem et råddent bræt. Endelig var der jo Christence, der blev gift med Oluf Andersen Lunge til Odden.

Faderen levede endnu den 6. april 1407, Else Christiærnsdatter giftede sig igen, og Jep og Christence fik en stedfar, Lyder Holck. Else Vendelbo måtte derfor skifte med sine børn i 1419. Christence arvede gods i Skåne, som hendes mand solgte 1471 til Johan Oxe.

I 1438 skædede Else Riene mølle i Hids herred til Alling kloster. I 1440 var Else blevet frue, så Lyder Holck må da have vundet de gyldne sporer.

I 1440 lod hun på Randers rådhus opløse herr Johan Skarpenbergs afkaldsbrev på gods i Utterslev på Lolland, af 1328.

I 1442 skænkede hun sin gård i Kastbjerg, Gerlev herred til Helligkors lav i Randers. Samme år en gård i Kalstrup, Vøggerby sogn Hornum herred til Helligåndshuset i Aalborg. Herr Lyder Holck nævnes ikke efter 1437.

Christence omtales ikke efter skiftet i 1419.

45302: Herr Niels Eriksen Banner til Vinstrup, 1422 - 1447.

Niels Eriksen var stamfar til slægten Banner. Hans forældre var ridder herr Erik Thomsen til Vinstrup og fru Ingerd Pedersdatter.

Niels nævnes første gang i 1422. Forældrene sidste gang 1410. Niels var foged i Nørre på Mors i 1422. Han giftede sig o. 1425 med den legendariske Johanne Andersdatter Sappi til Asdal, der sad enke efter herr Bonde Bue, der i sin tid havde bortført hende mod hendes vilje.

Med fru Johanne fik Niels fjorten børn ti piger og fire drenge.

I 1438 var Niels dansk rigsråd og var som sådan med til at indkalde Christoffer af Bayern, der var en søstersøn til Erik af Pommern, og året efter blev Erik opsagt af rådet, og Christoffer blev valgt til rigsforstander. I 1440 blev han kronet i Ribe domkirke.

Niels skal have haft en bror, Erik, som sammen med ham drog på pilgrimsrejse til det hellige land, hvor de blev slået til riddere af den hellige grav.

Herr Erik kendes kun fra denne pilgrimsrejse.

Herr Niels omtales 1445 som ridder, og i 1447 var han høvedsmand på Aalborghus. Og det er det sidste man hører til herr Niels, han skal være død samme år.

Fru Johanne giftede sig ikke igen. Fjorten børn må også være fødsler nok. Fru Johannes skæbne kan læses i bind 10.

45306: Brynjulf Jonsson (Bolt?) 1358-1422.

Hans far Jon Brynjulfsson d.y. druknede ifølge islandske annaler i 1358, så det ~~er~~ det seneste Brynjulf kan være født. Han nævnes 1392 som norsk rigsråd. Han var gift med Ingeborg Bengtsdotter væpnad Arm, der fødte ham børnene Ulvilda og... Knut.

I 1405 købte han gods i Onse i Norge og samme år beseglede han i Västerås sammen med Jöns Eriksson et morgengavebrev for Jösse Jute.

Det er uvist, hvornår han døde, men i 1422 den 7. marts omtales Ingeborg væpnad Arm som enke.

Han levede under kong Håkon IV Magnussen, kong Oluf og dronning Margrethe, måske også under Erik af Pommern.

45332: Peder Torbernsen Galen..til Lyngbygård, Vilands herred.

Peders far, Torbern Jonsen ejede gods i Vindinge, Hammér herred. Han var først gift med en datter af Niels Peck, og senere med Christine Jensdatter Sjællandsfar

Peder havde en søster, der før 1316 ægtede herr Anders Jensen Galen til Næsbyholm. Han var eneste søn og han nævnes første gang i 1316, mod slutningen af Erik Menveds regering.

Næste gang Peder omtales er det år, da Christoffer den Anden forjages. Han besøger da i Roskilde herr Ludvig Albertsens lensbrev. Samme år den 30.marts opsagde herr Ludvig kongen huldskab og troskab.

Den 1.april 1340 blev grev Gert dræbt i Randers af Niels Ebbesen og skabte panik i de holstenske rækker.

Ved et møde i maj måned med den unge Valdemar Christoffersen blev det aftalt, at denne skulle ægte hertug Valdemars søster Helvig og med hende have 24000 rigsdaler, som han skal afdrage på pantet Nørrejylland med Aalborghus.

Den 19.maj fandt de unges bryllup sted på Sønderborg slot og medgiften blev overdraget kong Valdemar. Allerede i 1333 havde junker Otto forpligtet sig til at afstå Estland som medgift til sit bryllup med markgrevens datter. Nu måtte også Valdemar forpligte sig til at sælge Estland, så den brandenburgske gæld kunne blive betalt.

I 1343 nævnes Peder Galen igen, og det er samme år som kong Valdemar afstår Skåne, Nälaland og Blekinge til kong Magnus imod at han får København.

I 1364, da svenskerne afsætter kong Magnus Smek, er Peder afgået ved døden. Han efterlod sig enken Gyde Lagesdatter, der skænkede ham to sønner, Lage og Torben, som begge blev ridere, og en datter, Christine. I 1379 skiftede børnene hendes gods i Skåne, så da har hun været død.

45336: Niels Andersen af Tubetorp(?) (1326-1332).

Faderen Anders Nielsen af Sjælland nævnes sidste gang 1285. Han var gift med Cecilie Tokøsdatter Saltensee af Tystofte, der fødte ham sønnen Niels, der var enebarn.

Sammen med Peder Torbernsen Galen beseglede han 1326 herr Ludvig Albertsens lensbrev på Almindsyssel og må da have været på hertug Valdemars parti.

I 1328 sluttede han sig imidlertid til kong Christoffer, der var vendt tilbage fra sin landflygtighed.

Ved forliget i Kiel i 1332 var Niels dog på grev Gerts side.

Vi kender ikke den kvinde, der blev mor til hans seks sønner, Anders, Erik, Morten, Peder, Jens og Truid.

Han kaldte sig Due, men var af slægten Falster.

45340: Holger Nielsen Urup (1300 -1326).

Holger, der blev født o.1300, har oplevet kong Erik Menveds vidtløftige eventyr i Nordtyskland.

Det eneste, vi ved om ham, er, at han ikke har troet at den yngre bror, Christoffer den Anden har kunnet gøre det bedre, for i 1326 besegler Holger grev Gerts lensbrev på hertuddømmet Slesvig og tilbød samtidig den danske krone til grevens myndling, hertug Valdemar, sammen med de andre, der havde fordrevet Christoffer, og grev Gert skulle samtidig have posten som administrator regni, rigsforstander.

Vi kender ikke Holgers hustru, der fødte ham tre sønner, Jens, Jakob og Peder og datteren Margrethe.

45380: Bengt Brudsson Lejonansikte, herredshøvding i Østbo h.

Faderen Brud Banason nævnes i årene 1310 til 1321. Moderen kendes ikke.

Bengt havde en bror Jöns, der ligesom han var herredshøvding dog han i Uppvindinge herred i Småland.

Bengt levede under kong Magnus Smek og formentlig også under kong Albrecht af Meklenborg. Han nævnes i årene 1342 - 1365. og omtales som død i 1390.

Brud var gift senest 1349 med Gunna, men det er uvist om hun var mor til hans børn: en datter gift med Nils Erlandsson Sparre, og sønnerne, Magnus, Arvid og Brud.

Han har oplevet kong Magnus Eriksson som svensk og norsk konge, hans afståelse af den norske trone til sønnen Håkon, den ældste søn Eriks oprør, og indrømmelsen af den skånske landsdele til ham som medregent. Eriks død og Valdemar Atterfågs generobring af Skånelandene. Oprøret mod Magnus og indkaldelsen af Albrecht til konge. og dronning Margrethes udvælgelse til dronning i Norge, Danmark og Sverige.

Ikke mindst den sorte død har præget hans tilværelse gennem en årrække.

45384: Jon Knutsson af Aspenäsätten. Ridder og herredshøvding.

Hans far, Knut Jonsson var søn af Johan Filipsson, der under tronstridigheder var blevet halshugget 1280 sammen med sin bror Birger. Knut nævnes som død 1347.

Jon omtales første gang 17.marts 1335. Han var endnu væbner i 1338, men nævnes som ridder i 1342. 1344 var han herredshøvding i Gøstrings herred i Ostergötland. Han boede på Aspenäs i 1350, da han sendte brev herfra. I 1352 var han herredshøvding i Vedbo herred i Småland. også i 1356 skrev han et brev dateret Aspenäs.

Sidste gang Jon omtales som levende var 6.januar 1357, men han var sandsynligvis død den 27.oktober 1359.

Allerede mens han var væbner giftede han sig i 1338 med Helena Laurensdotter Hama. Hun levede endnu 27.oktober 1359.

Jons mor, Katarina Bengtsdotter af Folkungeättens lagmandsgren levede endnu 1350, da hun bortgav en gård i Rönnsås.

Jon havde brødrene, Birger, Filip og Magnus og søstrene Cecilia og Ingeborg.

Han efterlod sig børnene Bengt, Ulf, Knut, Bengta og Katarina.

Jon var efterkommer efter Erik den Hellige

45385: Helena Larsdotter Hama/Ama, nævnes (1335-1359).

Hun var datter af Lars Ulfsson, der sammen med sin bror Holmger nævnes i ærkebisp Magnus Boscøns testamente i 1288, og Ingrid Anundsdotter, der døde 1346/48.

Hun optræder tidligst 1335, blev gift senest 31.oktober 1338 med væbner, senere ridder Jon Knutsson af Aspenäs-ätten, der var drotsete under kong Birger og underkong Magnus Smek.

Jon Knuttson nævnes 1335 til 1357. Han var ridder i 1342, og Helena blev så frue.

Herr Jon of fru Helena havde sammen børnene, Gregers, som blev ridder, Knut, som blev herredshøvding og Helena, som var gift med Ragvald Filipsson af Lindö-ätten.

Helena stammede fra Folke Jarl

45388: Herr Bengt Turesson Bielke. (1341 - 1359).

Søn af kongelig svensk kammermester, ridder og rigsråd Ture nettilsson Bielke, (død tidligst 1322) og Sigrid.

Han var gift med Ingeborg Magnusdotter Ulvåsa født 1327, datter af ridder Magnus Gudmarsson Ulvåsa og Katarina Birgersdotter af Finstaätten og enebarn.

Bengt var ridder og rigsråd for kong Magnus Eriksson Smek. Det er kun lidt vi kan finde om hans aktiviteter i kongens tjeneste, men det er sikkert, at han var blandt dem, der skulle udtale sig om sin svigerinde, Katharina, der skulle helgenkåres.

Måske var herr Bengt også med, da kong Magnus i 1359 mødtes med kong Valdemar Attertag i København. Men det var antagelig det år, han døde.

45389: Fru Ingeborg Magnúsdotter Ulvåsa. (1327 - 1390.)

Fru Ingeborg var datter af herr Magnus Gudmarsson Ulvåsa og Katarina Birgersdotter Finsta.

Hun var først gift med Bengt Tuesson Bielke, der døde 1359. Senest den 20.oktober 1377 ægtede hun Erengisle Sunason Båt, jarl på Orkneyøerne, ridder og rigsråd 1339.

Vi ved ikke, om fru Ingeborg nogensinde kom til Orkneyøerne.

Hun døde den 28. juni 1390 og blev begravet i Vadstena kloster. Erengisle Sunason Båt levede til den 26.december 1392 og blev også begravet i Vadstena kloster.

45392: Herr Absalon Ågesen Thott til Herlev, Gørs herred.

Navnet Absalon blev på nordisk sprog til Axel. Åge Nielsen Thott var hans far og han var antagelig gift med Kristence Stigsdatter Krognos til' Togstorp.

Axel nævnes første gang den 15.februar 1343, nemlig det år, da Valdemar Attertag gav afkald på Skånelandene mod at få København af den svenske kong Magnus Smek.

Axel var altså på den tid svensk undersåt. Han købte ovennævnte dato en gård i Lille Harrie, Harjagers herred af sin svigerfar Mogens Skåning Galen til Valløse i Ljunits herred.

Axel og hans hustru søgte i 1355 paven om lov til at vælge en egen skriftefar, som kunne give dem syndforladelse i deres dødsstund. Tilladelsen kom den 25.februar 1356.

Kong Magnus ældste søn gjorde oprør mod sin far og fik Skånelandene og forlenede den 27.september samme år hertugerne Heinrich og Albrecht af Meklenborg med hertugdømmet sønder Halland.

Axel beseglede forleningsbrevet som den sidste blandt de skånske riddere.

Og mere hører vi ikke om herr Absalon Ågesen Thott. Det er muligt, at han var to gange gift. Hans hustru kaldtes i 1356 Christence, og en anetavle for et af hans oldebørn siger, at han var gift med Christence Pedersdatter Wirtenberg.

Han fik børnene, Åge, Jep, Bjørn, Jytte og Peder.

45472: Jakob Absalonsen Ulfeld til Veddinge (1319 - 1337).

Hans far var herr Absalon Jonsen til Broholm. Moderen kender vi ikke. Han beseglede som den sidste af 11 riddere Christoffer den Andens håndfæstning i 1320.

Jakob nævnes 1319 og købte 1323 Veddinge af herr Stig Pedersen Hak til Ris. Han skriver sig 1336 til Veddinge, da Sivert Sivertsen af Oreby pantsætter i Egebjerg og Lestrup i Ods herred.

Og igen, da han i 1337 besegler Ellen Nielsdatters gavebrev til Sankt Agnete kloster, og atter samme år beseglede Ingefred Pedersdatters gavebrev til Esrom kloster.

Jakob var død 1346. Han var gift med Kirstine Pedersdatter Hak, der ejede gods i Løitved, Viskånge, Klodeby, Kjørby og Alminding. Kirstine fødte ham fire børn, Absalon, Peder, Niels og Anders.

45632: Niels Jensen Rosenkrantz til Tange og Hevringholm.

Man antager, at hans far var herr Johannes Jensen til Hevringholm og hans mor ~~na~~ Hvitkop fra Sandholt.

Han må være født kort før midten af 1300årene. Han levede samtidig med herr Niels Iversen og har som hans tro ledsager i mangen hård dyst og kamp deltaget i de begivenheder, som forefaldt i de lovløse tider i disse åringer.

Han oplevede den sorte død, hvor huse og gårde kom til at stå tomme. Valget af kong Oluf efter Valdemar Attertags død førte til mange kampe mellem Olafs og Albrechts tilhængere, og det er uvist, på hvilken side, fætrene Niels har holdt. Jyderne eller de holstenske grevers, for Niels Iversen var besvogret med Limbøkkerne, der hørte til Albrechts parti, og ellers var han tilhænger af den nordiske konge, men Niels Jensen var altid på Niels Iversens parti.

Men, da Oluf døde og kong Albrecht i Sverige angreb Danmark, var de to Niels'er med i kampene i Sverige på dronning Margrethes side. De var med i slaget ved Falköping, hvor Albrecht led et knusende nederlag, og senere var det striden om Stockholm, hvor det gik blodigt til.

Da Niels Iversen fra 1405 til 1410 sad som Margrethes befalingsmand på Svabsted, har Niels Jensen deltaget i sin fæters voldshandlinger og lovløse færd, og hans navn forekommer da også i de slesvigske hertugers klageskrift til kejserens commisarius over de mange forurettelser de har lidt i Slesvig.

Niels Jensen forekommer som vitterlighedsvidne ved den fred på fem år, der den 25.marts 1411 blev sluttet mellem dronning Margrethe og hertuginde Elisabeth m.fl. Han skriver sig da til Tange uden nærmere angivelse, men det er godtgjort, at det må være Tange på Fyn i Gudme herred, som han har fået i arv efter sin mor, der var en Hvitkop af Sandholt.

Herr Niels havde følgende børn, Otto, Timme, Stygge, Niels, Ludvig, Scharsov, Jens, Ingeborg, Mette, Susanne og Dorthe.

45634: Holger Gregersen Krognos til Hejreholm. (1355 - 1382).

Faderen, herr Gregers Pedersen Krognos blev dræbt i et oprør mod kong Valdemar Attertag. Han var gift med fru Ose Jensdatter Kjørning til Hejreholm.

Herr Holger Gregersen Krognos til Hejreholm og Vidskefle er nævnt første gang 1355, endnu væbner.

I 1363 omtales han som ridder. I 1376 besegler han den skånske adels fuldmagt til kong Olufs hyldning. I årene 1376-77 besegler han kongens håndfæstninger.

Han levede endnu i 1381, men skal være blevet snigmyrdet af Henrik Sankepil, der havde tjent ham.

Man mener, dronningen havde anstiftet drabet under Tustrups indtagelse, for Sankepil blev adlet af dronningen og forlenet med Helsingborg.

Holger var gift to gange, først med Margrethe af slægten Skarsholm og derefter med Karen Eriksdatter Saltensee af Linde. Der var fire døtre i de to ægteskaber. Den yngste var født efter faderens død og fik hans navn, Holger Holgersdatter.

45635: Karen Eriksdatter Saltensee af Linde (1353-1381).

Hendes far hed Erik Nielsen, som vi ikke ellers kender noget til.

Fru Karen var gift med h rr Holger Gregersen Krognos til Hejreholm og Vidskøfle.

Han havde to døtre af sit første  gteskab, Else og Kirsten, der begge blev godt gift.

Med h rr Holger fik fru Karen selv to døtre, Else(II), og efter sin mands død 1382 endnu datteren Holger Holgersdatter, der ledede endnu i 1452, hvor hun tappert og med held forsvarede Vidskøfle mod svenskerne.

45640: Herman Joachimsen Flemming til Knudstrup og Bavelse.

Ridderen herr Joachim Hermansen Flemming til Knudstrup var hans far, og fru Karen Eile^lsdatter Rantzau var hans mor. Faderen var død 1458, da moderen mødte på skiftet i Horsens.

Herman var endnu umyndig i 1458. men i 1492 kunne han skifte med sin svoger Bjørn Andersen Bjørn, da hans første hustru, Sophie døde og efterlod ham med to små døtre, Karen og Inger. Herman giftede sig igen. Hans anden hustru hed Anne Eriksdatter Thott til Bavelse. Hun fødte ham fire søn, Erik, Herman, Anne og Jakob.

I 1502 var Herman med til at afsige dommen over herr Knud Alfsen, der havde rejst oprørsfanen i Sverige og var draget ind i Norge.

Herman var død i 1509, hans anden hustru levede endnu i 1528.

45642: .Arild Madsen Quitzow (1402 - 1449).

Søn af Mattis Jensen Quitzov og Mette Limbek, der foruden ham selv havde sønnen Jes, der boede i Hollose.

De to brødre skøftede 1402 en gård i Kalundborg til bisp Peder i Roskilde.

Arild lejede samtidig gods i Merløse i sin og sin hustrus levetid af Ringkøbing kloster.

I 1419 arvede han på sin hustrus vegne gods efter herr Niels Brok til Hikkebjerg og førte trøtte med dennes enke, sin svigermor.

Fra 1427 skrev han sig til Hikkebjerg og blev på den tid delagtiggjort i Landskrone klostres gode gerninger.

I 1437 fik han lov af sine to sønner, Laurens og David til at beholde Ørup, Benestad, Tomorplille og Skvatte mølle, hvis han overlevede deres mor, Ingeborg Nielsdatter Hak til Hikkebjerg.

Endnu i 1449 havde han godset i Merløse herred i leje, som han havde lejet af Ringsted kloster.

Udover de omtalte sønner havde han også to døtre, den ene var mor til Claus Henriksen Skade/Kraus, men hendes navn kendes ikke, den anden hed Margrethe, som var gift med Peder Flemming til Atterup.

45643: Ingeborg Nielsdatter Hak til Hikkebjerg.

Hun var datter af Niels Davidsen Hak, der i 1399 gav sig i Antvorskov kloster, så hans hustru år 1400 kaldes enke. Hun pantsatte da nogle ejendomsbreve til Anders Griis af Nordrup.

Ingeborgs mor hed Margrethe Arildsdatter, hvis slægt ikke er identificeret.

Ingeborg var deres eneste barn, og hun synes at være den første, der skrev sig til Hikkebjerg. Hun ægtede Arild Madssen Quitzow, der på Ingeborgs vegne blev arving til føromtalte Hikkebjerg efter Niels Brok. Hikkebjerg har således været en del af det såkaldt store pant i Skåne.

Arild Quitzow nævnes endnu i 1449, men Ingeborg Hak kan da godt være død og borte.

45644: Eⁿidrid Erlandssøn af Losne-ætten (1384 - 1442).

Norges Riges råd, Erlend Filippussen havde i sit ægteskab med en søster til herr Otte Rømer to børn, Eindrid og Sigrid.

Sigrid kan vi gøre os hurtigt færdig med. Hun var gift to gange, første gang havde hun Hakon Sigurdsen til Giske og Slinde. De var gift i nitten år, da han døde i 1407, som var en meget streng vinter. Det var samme år, som Sigrids far døde. I 1410 giftede hun sig igen, med Magnus Magnusson. Sigrid levede 1425 på Losne i Erindvig præstegæld.

Eindrid nævnes første gang 1384, da han var Lagrettesmand, dvs. landstingsdommer. Ved Erik af Pommernes kroning i Kalmar i 1397 blev han slået til ridder.

I 1401 beseglede han kong Eriks stadfæstelse af dronning Margrethes testamente. Han var da Norges Riges råd. Han var høvedsmand på Akershus 1404, og han blev samtidig kongelig køgemester. Endnu i 1408 sad han på Akershus slot.

Ved forliget i Kolding, hvor dronning Margrethe får en fem-årig våbenstilstand, besegler herr Eindrid som forlover for kong Erik. Samme år bliver han høvedsmand på Tensberg slot

I 1412, da dronning Margrethe døde af pest i Flensborg, fik herr Eindrid embedet som fehirde i Bergen, dvs han blev højeste skatmester for Norge.

I årene 1416 og 1417 var herr Eindrid i Danmark, da København ved Sjællands landstings dom tilfalder kongen.

1419 var han sysselmand i Ryfylke. 1422 og 1427 var han i Søndmøre. I 1425 var han på Agder, Trøndelag.

Der kom akotske sendebud til Norge, som herr Eindrid forhandlede med. Igen i 1427 var han fehirde i Bergen. Han opholdt sig da i Søndmøre, da staden blev hærget og plændret af Vitaliebødrene, både 1427, 1428 og 1429.

I 1431 skulde herr Eindrid til rigsrådsmede i København, da hans skib blev opsnappet af en engelsk kaper, der tog ham tilfange. Hans løsepenge har ikke været billige.

Herr Eindrid var på Orkneyserne i 1434, hvor han bekræfter greven af Orkneysernes genbrev til kong Erik.

I 1435 udarbejder danske, svenske og norske rigsråder program for rigernes indbyrdes ligeberettigelse. Her er Norge repræsenteret af herr Eindrid selvtolvte.

Kong Erik anerkender Halmstadartalen i august i Stockholm omend uvilligt og optræder meger hånligt overfor den svenske adel. Straks efter kongens bortrejse flammer oprøret op igen.

I 1436 udpeger de tre ærkebisper et udvalg, der består af en dansk, en svenak og en norsk; herr Eindrid, der skal forhandle en ny unionstraktat; der skal give svenskerne mere selvstyre. Under pres fra det danske rigsråd går kongen ind på den nye traktat og rejser derfra direkte til Gotland.

Samme år indgik herr Eindride forlig med oprøreren Agmund Sigurdsen i Tønsberg. I 1438 er herr Eindride stadig i Tønsberg. I 1440 var han både i Ryfylke og i Agder.

Sidste gang vi hører fra ham er 1442, da han stadig lever.

45646: Olaf Håkonsson Kjælångsmule til Nessén. Død 1458.

Han var søn af Håkon Eivindsson og fru Elin Bergsveinsdatter fra Guldbrandsdalen.

Olaf var fuldmyndig i 1399. I 1380 solgte herr Håkon Eivindsson med sin hustrus samtykke $4\frac{1}{2}$ ørebøl i Bondin i Asker. Hun gav en part i Midåker til Haug kirke, Eiker til årtid for sig og herr Håkon Eivindsson, fordum husbond sin.

Herr Håkon Eivindssons bror Lodin(Ludvig)Eivindsson førte en rosenkrans med et hoved, og Olaf Håkonsson førte et lignende våben.

En krans af hvide roser i rødt felt omkring et hvidt oksehoved.

På Blaker i Lom kundgjorde præsten Sven, Haldor Sigurdsson og Anbjørn Tordsson, lagrettesmænd, at Lucie Sigurdsdatter den 6.april 1432 gav og afhændede til vilbårne mand, Oluf Håkonsson, frænde sin, hele gården Vik, som ligger i Hvam, og så meget, som hun ejede i Myting i Ringebu i Guldbrandsdalen, idet hun tager Olaf til sin umbedsmann over alt hendes gods og til sit forsvar til lov og ret, hvor hun havde brug for hans hjælp, dvs. hun tog ham til sin lavværge.

Af et senere dokument fremgår det, at denne velbårne mand, Olaf Håkonsson Kjælångsmule til Nessén i Aker var ridder og Norges Riges råd. Det var den 4.februar 1458, hvor herr Oluf afhændede de to gårde, som havde fået af Lucia på Skedgger til Peder af Skedagger, nemlig Vik og Myting. Vidner var herr Olafs kapellan og flere af hans tjenere.

Han var gift med Ingebørg Jonsdatter af Sudreim, der blev mor til Guðrun Olafsdatter Kjælångsmule.

45647: Ingeborg Jonsdatter af Sudreims-ættem.

Ingeborg var datter af herr Jon Martinson til Sudriem, Serum Akershus amt, og Agnes Sigurdsdatter, dattersønsdatter af kong Håkom den Femte. Faderen levede til 1405, moderen til ca.1424.

Ingeborg havde en søster Katarina, der ægtede Alf Haraldsson Bolt til Mandvig, og to brødre, Magnus, der døde barnløs og Sigurd, der blev Norsk rigsforstander i 1448 og døde 1453.

Oluf Håkonsson Kjærlingsmule til Nesøen i Aker havde forfædre i Vestfold og bohuslen og på mødrende side i Guldbrandsdalen. Han var myndig i 1399 og nævnes sidste gang i 1458.

Ingeborg døde måske tidligt, for hun fødte ham kun datteren, Gudrun.

46000: Herr Axel Mogensen Gøye til Krenkerup 1377 - 1403/11.

Hans far var Mogens Gøye til Krenkerup af liiñjen Staverskov Ham nævnes 1381 og ikke siden. Han var gift med en Brok af Vemmetofte. Efter at have pantet sig Krenkerup til også med Inger Lydersdatter Kabel.

Axel nævnes 1377 i kong Olufs håndfæstning. Han samlede meget gods på Lolland, 1384 således af sin frænke fru Arina Knudsdatter af Saltensee. Han beseglede 1387 skiftebrevet mellem herr Jep Olsen Lunges børn sammen med Anders Sivendesen Mule. De kaldes her børnenes frænder.

I 1390 købte han Ellehavegård, og 1392 købte han Krenkerup af Laurids Nielsen Kabel. Den 6. januar 1397 var han endnu kun væbner, men i 1398 var han ridder.

I 1401 beseglede han kong Eriks godkendelse af dronning Margrethes testamente. Samme år nævnes han blandt herr Folmer Lunges forlovere. Han skal have levet endnu den 6. marts 1403, men var død den 27. marts 1411.

Han skal have været gift mindst to gange. I første ægteskab havde han Inger eller Karen Ottesdatter Kabel, der fødte ham fire døtre. Anden gang ægtede han Karen Madsdatter, der fødte ham to sønner, der med sine to sønner fik skøde på Krenkerup af sine stedbørn. Hun levede endnu den 26. november 1424.

46002: Eskild Falk til Gisseæfeld (1421).

Eskild Pedersen Falk til Gisselfeld var hans far, der nævnes 1370-1395, Eskilds mor hed Karine Jensdatter Rud, der var enke i 1398.

Karen giftede sig to gange til. Hendes andet ægteskab var med Hærlug Brymle, og det tredje, var med herr Jens Grim til Tostrup.

Eskild Eskildsen fik 1421 gods i Haragermagle i pant af herr Jens Grim.

Han var gift med Birgitte Bryske, der ofte kaldtes Manderup, men var fra Kragerup. Hun giftede sig efter Eskild død med Poul Jensen Jernskjæg.

I 1470 solgte Eskild Gøye, dattersøn af Eskild Falk og Jens Poulsen Grip Jernskjæg al deres rettighed i Kragerup til Claus Bryske.

Eskild Eskildeen Falk fik tre børn med Birgitte, Eskild, Bo og Ide, der ægtede herr Mogens Gøye til Krenhørup, der 1440 holdt skifte med herr Jens Grim efter Eskilds mor, fru Karine Jensdatter Rud, og fik der udlagt Gladsaxe og part i det store pant i Skåne.

46024: Jens Jensen Brok til Clausholm. (1388) - 1404.

Jens Andersen Brok var hans far og skrev sig til Essendrup. Jens Jensens mor var en Laurentsdatter Panter, som medførte Vemmetofte og Græsede i ægteskabet. Faderen var ridder allerede i 1358, og var gift med fru Johanne Nielsdatter Brok til Nielstrup, Fårevejle og Bregenholm. Da hun tog for ivrigt del i den opstand, der kom efter Niels Bugges drab ved Lillebælt, brændte kong Valdemar Essendrup af til grunden.

Jens Jensen Brok, der ofte kaldes Niels således i 1388, da han skrives til Clausholm og overlod indløsningsretten til Lage Offesens pantsatte gods til sin svoger Anders Jepsen, der skrev sig til Broby.

I 1391 fik han en hel del gods i pant i Hovlbjerg herred af Timme Limbek for de 400 mark, der var hans hustrus morgengave. I 1396 købte han Stånum hovedgård i Sønderhald herred og samme år nævnes han i forliget på Lindholm om betingelserne for kong Albrechts æsladelse.

Jens blev dræbt i 1404 af herr Jens Nielsen Levenbalk. Han blev begravet i Sortebredre kloster, nu Vor Frue kirke i Århus. Året efter måtte herr Jens Nielsen Levenbalk ydmyge sig overfor den dræbtes far. Jens Andersen Brok og betale Koste-sjælemesser for den dodes sjæl. Dette skete ved forligsmødet i Helsingborg 1405.

Til minde som sønnen byggede herr Jens Andersen i 1406 et kapel ved Roskilde, der blev tilsluttet det sankte Catharinæ alter, som han forud havde grundlagt der.

Jens Jensen ægtede Ude Lagesdatter Panter, der fødte ham fire sønner, Anders, Lage, Niels og Esge. Hun nævnes sidste gang i 1408.

46025: Ide Lagesdatter Panter af Lage Ovesens slægt. 1408.

Faderen Lage Ovesen skrev sig til Klausholm i Galten herred. Han var død 1386. Ides mor var Cecilie, hvis slægt vi ikke kan udpege.

Ide var enebarn og arvede således Klausholm. Hun blev gift med Jens Jensen Brok til Essendrup, der efter deres ægteskav selv skrev sig til Clausholm.

Ide Panter og Jens Brok havde sammen fire sønner, Anders, Lage, Niels og Esge. Hun mistede sin mand i 1404, da han blev dræbt af Jens Nielsen Løvenbalk, der året efter måtte sone dette drab med ydmygelser og mange penge til sjælemesser. Anders nævnes i orfejdebrevet 1405, men ikke siden, og Lage blev ligeledes nævnt i orfejdebrevet. Han døde 1435 efter at Clausholm i hans tid var brændt to gange. Niels blev kannik i Roskilde ved det alter hans farfar havde grundlagt. Esge, var den bondeplager, der faldt ved sankt Jørgensbjerg og blev partøst i syv dele til de syv herreder, der havde gjort oprør.

Ide nævnes sidste gang i 1408, da hendes svigerfar døde.

45026: Gamle herr Henrik Knudsen Gyldenstjerne til Restrup.

Vi ved intet sikkert om faderen, Knud Nielsen Gyldenstjerne, der ikke er tillagt nogen hovedgård, men som var gift med Anne Christensdatter Vendelbo. Han var død 1401.

Gamle herr Henrik nævnes fra 1397-1456. Han var gift 1397, da han med sin frue Anne Mogensdatter Munk den hovmodige gav gods til sankt Knuds kirke i Odense, hvor de havde udsegt sig deres sidste livested.

Det var vel i forbindelse med faderens død i 1401, at han tilskødede dronning Margrethe al sin ret i Lunholm, Skagen og alden ret, han kunne få efter sin far i Galgebjerg.

Da gamle Henrik første gang nævnes som ridder i 1409, må han være blevet kåret i 1406 ved Erik af Pommerns bryllup med prinsesse Philippa af England.

Herr Henrik deltog i mødet i Kolding i 1411, hvor dronning Margrethe fik gennemlistet en fem-års våbenstilstand.

I 1416 besejlede herr Henrik herr Axel Andersen Mules skifte med Steen Basse.

I 1417 var han medlover for kong Erik af Pommerns fredsslutning med hertug Henrik og grev Henrik. I 1419 var han lensmand i Thy, 1421 amtsmand i Flensborg. Netop det år mister kongen-Slesvig samt Tender og Tørring slot til holstenerne. I årene 1423-25 drager kong Erik på pilgrimsrejse til det hellige land, hvor han ledsages af bl.a. gamle herr Henrik. I 1439 nævnes han første gang som rigsråd. Han skriver sig i 1440 til Restrup.

Vi ved ikke, hvordan herr Henrik stillede sig til kong Eriks afsættelse, men i 1443 får han Horsens by i pant af Christoffer af Bayern, for 1000 rhinske gylden. I 1444 mageskiftede han med kongen kronens gods i Dagnæs Hatting herred, som han kunne lægge til Restrup.

I 1445 fik han af abbeden på Æm kloster bekræftelse som kirkepatron for Sønderholm og Frejlev kirker, efter pavelig befaling til abbeden, da privilegiet var tabt. Han skrev sig 1449-50 til Restrup.

Da kong Christoffer af Bayern nu er død, kan vi godt røbe, at det var Henriks søn Knud, rygtet havde udpeget til konge efter den afdøde med dronning Dorothea som sin mage.

I 1451 fik han Bygholm som pant uaflest i sin og hustrus levetid. Christiern den Første kom aldrig til penge. Han levede endnu den 9. februar 1456, men var død den 28. maj, da hans enke fru Anne den hovmodige fik Bygholmlenet forhøjet med 2000 mark lybsk, for hvilke hun overlod kongen Vejle købstad med møllen, som Henrik I forvejen havde i pant af kronen, og nu fik Bygholm og Horsens i pant for.

46027: Anne Mogensdatter Munk den hovmodige til Boller.

Herr Mogens Pedersen Munk til Boller, Bjerger herred havde med sin hustru Kirsten Pedersdatter Thott tre berømte døtre, Gertrud den ildonde, Pernille den gode og Anne den hovmodige.

Forældrene blev gift før 1396. Fru Kirsten var tilsagt herr Mogens, men dronning Margrethe tvang hende til at ægte herr Jep Mus Thott, som herr Mogens derfor dræbte den 14. september 1391.

Starten var altså ganske dramatisk, men skønt Mogens i 1394 endnu kun var væbner, blev han dog slået til ridder ved kroningsfestlighederne i Kalmar i 1397.

Gertrud den ildonde var første gang gift med Claus Jensen Lange til Nørholm, der nævnes 1417-1423. Efter ham havde hun herr Anders Andersen Hak til Mogenstrup og Hikkebjerg, der nævnes 1421-1460.

Pernille den gode til Markie var i første ægteskab gift med Lage Jensen Brok til Clausholm, der døde 1435 på sankt Jørgensbjerg som bondeplager. Anden gang havde hun rigsråden herr Niels Pedersen Gyldenstjerne til Ågård.

Anne den hovmodige til Boller overlevede sin mand i fem år. Hun var enke efter herr Henrik Knudsen Gyldenstjerne, der døde 1456, og efterlod sig enke og fire børn, Knud, Sophie, Ellen og Kirsten. Historierne fortæller, at det var hende, der ventede sig mest af sønnens kur til dronning Dorothea og derfor fik sit tilnavn.

46028: Gamle herr Peder Ágesen Laxmand. (1392-1402).

Áge Laxmand skal have været gift med Karen von Thienen.

Peder beseglede 1392 til vitterlighed i Halland med Erland Bengtsson. På skifte med sin svoger, Herr Niels Basse fik han 1398 gods i Voldnorg herred, som han mageskiftede 1400 til bisp Peder i Roskilde mod gods i Bunkeflo i Skåne.

I,1401 beseglede han i Helsingborg kong Eriks stadfæstelse af dronning Margrethes testamente.

Med Taleke Gotskalksdatter Degn og Beate Joachimsdatter Wohnsfleth til Asserbo fik han seks børn, Áge, Peder, Hans, Poul og Ellen og Beate. Alle sønnerne var af 1.ægteskab, de to piger kan have været af andet.

46030: Erik Segebodson Krummedige til Rundtoft. (1392-1439).

Segebod Krummedige Hohansen til Mehlbeck og Løgismose, Båg herred havde med sin hustru Cecilie Pedersdatter Skram ialt fire børn, Erik, der blev stamfader til den danske linje, Mette, Anne og en søn mere, der døde før faderen.

Erik fik som medrene arv hovedgården Rundtoft i Angel og føjede dertil adskilligt gods i samme egn. Af Henrik Split købte han 1392 sin søster Elsebes part i Løgismose på Fyn.

Gennem sin slægt og sin godsrigdom optog han i meget fremtrædende plads i den slesvigske adel.

På Urnehoved ting nævnes han 1397 som vidne til, at hertuginde Elisabeth pantsatte Slesvig til hertug Gerhard. På den tid var hans far død. Efter hertug Gerhards død i 1404 blev Erik den ledende blandt formynderne for hans enke og børn.

I 1406 kaldes Erik drost for Sønderjylland og fra da var hans navn uløseligt forbundet med det omstridte hertugdømmes historie.

Han tilhørte oprindeligt det parti Danmark, der søgte støtte mod enkehertugindens svoger, biskop Henrik af Osnabrück. som løn herfor modtog han Tønder slot i forlønning, der var pantsat til dronning Margrethe.

I 1409 måtte Erik som formynder for enkehertuginde Elisabeth og hendes børn se med voksende bekymring på den danske dronnings beskyttelse, der bestod i, at hun overtog det ene slot efter det andet. Erik svingede derfor over til en danskfjendtlig politik, og i de følgende års åbne kamp deltog han åbent og aktivt. I 1411 erobrede han ved et natligt overfald Flensborg. Endnu i 1413 nævnes han i Danehofdommen blandt den danske konges modstandere.

Snart efter svigtede han dog sammen med en række standsfæller hertugslægten og gik over på Erik af Pommerns parti. Senest 1417 optoges han i det danske rigsråd, og i 1418 var han sendebud til Slesvig for at underhandle med Hansestæderne.

I 1419 fik han det rige Ålholm len på Lolland, og 1424 nævnes han med titel af hofmester, et embede han sandsynligvis beholdt til sin død. I 1425 var han sendebud til Lybæk.

I de endeløse forhandlinger med holstenerne og hansestæder spillede han således en hovedrolle, og han har utvilsomt været drivkraften i hele kongens sønderjyske politik, som jo i allerhøjeste grad berørte hans personlige velfærd.

En tid syntes denne politik at skulle krones med held, men senere trængte holstenerne atter frem, og i 1431 lykkedes dem at tage Flensborg, som Erik forgæves søgte at undsætte, slaget var tabt, og samme år ødelagde holstenerne hans egen gård Rundtoft, som blev jævnet med jorden.

Længe forinden havde Erik dog fundet et nyt hjem i Danmark. Han synes at have knyttet sig nøje til det danske aristokrati og have følt sig helt som dansk rigeråd. I 1435 var han med kongen i Stockholm, men på mødet i Kalmar i 1436 var han med til at fælde en voldgiftskendelse, der langtsfra var i kongens favør, og to år eftertiltrådte han sammested en unionstraktat i aristokratiets ånd.

Han døde den 14. september 1439 og blev begravet i Katharina kloster i Lybæk.

Hans første hustru var Beate von Thienen, datter af den slesvigste drost Johan von Thienen.

I sit andet ægteskab havde han Cathrine Frille, der ikke døde før 1465. Sammen med sin bror Johan lånte hun den 14. november 1439 penge af borgmester Henrik Rapesulver i Lybæk.

Cathrine Hakonsdatter Frille giftede sig igen, og det var med herr Joachim Henriksen Reventlow til Søbo.

Herr Erik Segebodsen Krummedige efterlod sig otte børn, Otto, Hartvig, Ermegard, Agnete, Elisabeth, Margrethe, Ebba og Erik.

46042: Herr Anders Andersen Hak til Mogenstrup og Hikkebjerg

Hans far, Anders Davidsen nævnes 1377, men hans hustru kendes ikke.

Anders nævnes første gang 1421 som rigsråd. Han beseglede i 1439 i Lybæk opsigelsesbrevet til kong Erik af Pommern, og 1440 i Kolding lensbrevet på Slesvig til hertug Adolf.

Ved kong Christoffer af Bayerns kroning i 1443 blev Anders til herr Anders ridder. I 1446 beseglede hans Lollands vilkår. Han var 1448 sendebud til Karl Knýtsson Bonde, den svenske konge.

Herr Anders var med Christiern den Første på kroningsrejsen til Trondhjem i Norge.

Med enken Gertrud den Ildonde, som først var gift med Claus Jonsen Lange, havde han seks børn, David, Mogens, Kirsten, Karen, Ingeborg og Sophie.

Herr Anders levede endnu i 1460.

46364: Niels Thomesen Lange til Lydum i Vøster Horne herred.

Thomes Iversen nævnes sidste gang 1392. Hans hustru kendes ikke, men hun fødte ham seks børn.

Et af disse børn var Niels Thomesen, som skal have ejet Lydumgård. Niels var privatmænd, der ikke havde noget embede. Han besøgte 1405 med sin bror, Oluf Thomesen til vitterlighed med Christiern Pedersen.

Sammen med sin bror, Esge Thomesen var han 1406 nærværende på kongens retterting på Lundenæs.

Han nævnes 1416 i et vidne af Varde sysselting sammen med herr Oluf Pedersen og sin søn, Iver Nielsen, og mere hører vi ikke til ham.

Med sin hustru, Anne Henræksdatter Reventlow havde han seks børn, men hun var endnu to gange gift og fik ialt 24 børn.

46366: Mads Gjordsen d.æ. Eggørdson til Solvig, Slogs hrd.

Mads nævnes første gang 1409. Han medbeseglede 1421 vidnet om, at Sønderjylland hører til Danmark. Han levede endnu i 1424 og boede i Ribe.

Ved Christoffer af Bayerns kroning i Ribe blev Mads slået til ridder. Han levede endnu i 1442.

I sit ægteskab med Anne Pedersdatter Sappi havde han børnene, Claus, Karen, Henrik, Bege og Anne.

46367: Anne Pedersdatter Sappi til Solvig

Faderen Peder Eriksen til Solvig, Hostrup sogn var gift med Sophie Henriksdatter Serlin.

Anne var enebarn og var gift med Mads Eggerdsen Gjordsen den ældre, som hun fødte børnene, Claus, Karen, Bege og Anne, der formentlig er født efter modernes død i barselseng.

Anne var femte generation af slægten Sappi, der stammer fra hertug Valdemar af Sønderjylland, der døde 1312.

46404: Jørgen Mikkelsen Rud til Skjoldenæs, siden Vedby.

Når Jørgen i 1408 nævnes som ridder, må han være blevet det ved kong Eriks bryllup med prinsesse Phiippa.

Han beseglede 1408 til vitterlighed med sin mor fru Else uden slægtsnavn.

I 1418 gjorde han fordring på Ordrup sammen med herr Anders Jepsen, da det havde tilhørt hans hustrus stedfar, Jep Jensen Godov.

I 1419 fik han fuldmagt af fru Catharine, herr Jens Ruds datter og herr Jens Lykkes enke til at inddele hendes gods i Sjælland.

Han fik en lignende fuldmagt i 1425 af sin hustrus morbrodersøn Palne Jensen Munk. Samme år holdt han skifte med denne og fik da Roskildegård mm, og skifte med sine to brødre, herr Jens og Vilhelm Rud, så han blev eneejer af Skjoldenæs.

Han skal have haft Gjerdrup i pant af en vis fru Elne, herr Niels Hansens datter og Niels Kubs enke, men synes dog ikke at have besiddet denne gård.

I 1429 mageskiftede han Skjolenæs med Vedby med kong Erik af Bommern. Samme år afgik han ved døden og blev begravet i Sorø.

Han var gift med Ingeborg Ovesdatter Hase Bæld til Gåsetofte mor til hans to børn, Mikkell og Karen.

46405: Ingeborg Ovesdatter Hase (Bild) til Gåsetofte (1433-47).

Herr Ove Hase til Gåsetofte var hendes far og moderen hed Elne Palnesdatter og førte et delt skjold med to tværdelin-
ger omtrent som Bille-ættens, men ellers ukendt. Hun havde
først været gift med Jens Grubbe til Ordrup, der døde 1403.
Siden havde hun haft Jep Jensen Godov til Gjerdrup til ægte.

Ingeborg var først gift med Jørgen Rud til Skjoldenæs siden
til Vedby, han var død 1429, og i 1433 ægtede hun senest
Niels Gagge til Fårebæk, der siges død i 1438, da enkefru
Ingeborg solgte sin rettighed i Ordrup til herr Axel Pedersen
Thott. Siden giftede hun sig med Mattis Fredbjørnsen til Ege-
mose, der 1444 solgte fru Ingebørgs rettighed i Dyrnæs til
Århusbispen, pantsatte Gåsetofte til Herr Erik Nielsen Gyl-
denstjerne og 1447 gav samtykke til at fru Ingeborg måtte bo
hos sin søn Mikkel Rud.

Vi ved ikke, hvor længe fru Ingeborg levede hos sin søn, men
herr Mikkel Rud levede endnu i 1462.

46494: Laurids Lauridsen Hvas af Ormstrup (1400 - 1430).

Herr Laurids Hvas af Ormstrup, hvis far vi ikke kender, var gift med Kirsten, som er lige så ukendt. De nævnes senest i henholdvis 1363 og 1371.

Laurids Lauridsen Hvas den yngre var en moden mand, da han først optrådte i 1400, og han var da ridder.

I 1404 erhvervede han kongelig stadfæstelse på det gods hans mor som enke havde købt i 1371. I 1405 var han eh af forloverne for herr Jens Nielsen Løvenbalk.

I 1411 var han forlover for kongen ved forliget i Kolding. Han fik skifteafkald i 1418 af herr Eluf Jensen Bild, sammen med herr Eluf Elufsen Bilds arvinger

Han var forlover i 1419 ved forbundet med kongen af Polen, og i 1421 var han medudsteder af det jyske vidne om at Sønderjylland hører til Danmark.

På Viborg Landsting beseglede han 1423 et hyldningsvidne.

Den 16.oktober 1430 blev der afholdt skifte efter Laurids Lauridsen Hvas af Ormstrup. Først havde han været gift med NN Elufsdatter af slægten Bild, som havde født ham fire børn, Jens, Else, Margrethe og Mette, og havde med hende haft Dyrnæs og Laven, Gern herred. Hun døde før 1412, hvor han havde en ny hustru, Thore, Eriksdatter Mus til Silkeborg, som fødte fem børn, Erik, Laurids, Peder, Birgitte og Kirsten.

I 1435 var fru Thore gift igen. Hendes anden ægtemand var herr Ove Ovesen Mur-Kås til Lerbæk. De solgten sammen Dyrnæs og Laven til Århusbispen.

46495: NN Elufsdatter Bild til Dyrnæs og Laven død før 1412.

Hendes far var Eluf Elufsen Bild var gift med NN Nielsdatter Ibsen til Assedrup. herr Eluf nævns første gang 1374, endnu mens kong Valdemar Attertag levede. Han fører et tværdelt skjold og må være en Bild, men hans forældre kendes ikke.

Med sin navnløse hustru havde han to døtre, Mette, der ægtede Oluf Axelsen Gøye og i andet ægteskab Jens Olufsen til Hessel der førte Godov-våbnet.

Den navnløse datter var gift med herr Laurids Lauridsen Kvas, som overlevede hende. Hun døde før 1412, da hendes ægtemand med sin nye hustru solgte hendes gods i Dyrnæs og Laven.

48780: Henning Brandesen van Podebusk til Dronningholm.

Hennings far hed egentlig Sorante, men forkortes somme tider til Brand eller Brando. Hans mor kendes ikke.

Han er antagelig født o.1320, da han kaldes væbner i 1336. Første gang han dukker op i dansk historie er i 1350, da han slutter sig til Valdemar Christoffersen. Christoffer d. Andens tredie søn, af dem der blev voksne. Han var således jævnaldrende med den unge tronprætendent, der var født 1321 og var fulgt med sin far i 1326, da denne flygtede ned til Rostock. Han har måske været i tjeneste som edelknaabe hos Ludvig af Brandenburg ligesom prins Valdemar, der senere kom til kejser Ludvig af Bayersh,

Christoffer havde ikke givet op. Han vendte tilbage til Danmark, da urosen og uviljen mod det holstenske herredømme vokser. Hans halebror låner ham til en ny hær, og han vender modigt tilbage til striden. Knud Porse går over til ham med 300 riddere. Grev Gert slutter forlig med Christoffer i Februar. Hertug Valdemar nedlægger kronen. Grev Gert får Fyn som pantelen, da han må afgive Sønderjylland til Valdemar, og Johan får Hindsgavl for sine udgifter til Christoffers hær.

Knud Porse får Estland som arveligt len men dør kort efter. Freden besegles ved Erik Christoffersens ægteskab med grev Gerts søster Ingeborg. Christoffer tager ophold på Skanderborg. I 1331 kommer det igen til brud mellem Christoffer og grev Gert. I et slag lige nord for Dannevirke bliver Christoffer slået af grev Gert. Under flugten styrter hans søn Erik med hesten og dør kort efter af sine kvæstelser. Fredsbetingelserne er knusende. Greverne deler simpelthen riget, kun Lolland er tilbage til Christoffer, der tilmed bliver jaget ud af sit hus og må søge tilflugt hos grev Johan den Milde, og her dør han.

Så forsøger junker Otto, Christoffers næste søn med en lille hær, men bliver slået og taget til fange, og nu står håbet til den yngste søn Valdemar Christoffersen.

Valdemar kalder sig Junker og Sand arving til Danmark, og han får tilhængere fra Danmark. Først Laurids Jonsen Panther, der støttede Otto, men slap bort, og så kom biskop Svend fra Århus ned til ham. Med disse tos svende blev det et helt lille hof.

I 1340 undsgade Niels Ebbesen Bild grev Gert og opsøgte ham i Randers, hvor han slog ham ihjel, og så begyndte grevernes danske eventyr at smuldre.

Grev Gerts sønner tilbød straks Valdemar et giftermål og et mageskifte, således at han får tre Nørrejyske sysler som medgift. Bruden er hertug Valdemars søster Helvig. Og nu tager Valdemar fat.

Som en stormvind går han over riget, mageskifter, konfiskerer, erobrer, løskøber o.s.s., så da hans svoger Ludvig af Brandenburg i 1350 kommer i vanskeligheder med den nye kejser, Karl den Fjerde, er han stærk nok til at drage med en hær ned i Tyskland og hjælpe, så der kan indgås et forlig. Det var ved den foreløbige våbenstilstand i Spremberg, at Henning Podebusk blev taget i Valdemars tjeneste, og siden fulgte han ham til Bauzen i Böhmen til kejseren og derfra til Prag, hvor man fejrede forliget. Og herefter tjente han Valdemar til det sidste. Henning var, som sagt, jævnaldrende med kong Valdemar, og han kunne ikke være særlig erfaren på den tid, hvor han kom i kongens tjeneste. Derfor måtte han satse på sin troskab, som han viste sig at være bedst til. Alligevel kunne han allerede i 1353 spille en positiv rolle i forhandlingerne med kongens halvbror, Johan den Milde, der førte til, at Johan afstod Nykebing slot på Falster.

Henning blev ikke bemærket ved det førstkomne Danehof i 1354. Heller ikke ved det kongelige retterting i 1355 gør han sig bemærket. Han kender jo ikke dansk lov endnu.

Da den jyske adel igen går i kompagni med de holstenske grever og angriber Fyn, møder kong Valdemar dem der og sejrer afgørende, i 1357.

Året efter går den kongelige orlogsflåde under sejl og går først til Langeland, hvor Tranekær slot må kapitulere. Så går turen til Als, hvor både Nordborg og Sønderborg må overgive sig.

I kamphandlinger er det sandsynligt, at Henning har fulgt sin konge i tykt og tyndt, senere var det især, men ikke udelukkende som diplomat, Henning gør Valdemar de største tjenester.

I 1360 deltaget Henning i Danehoffet i Kalundborg, hvor han nævnes som deltager. Året efter deltager han i togtet til Øland og Gotland, og da Hanseaterne i 1362 fører krig mod Danmark og belejrer Helsingborg, har Henning været med, da Valdemar med flåden falder over den hanseatiske flåde, som han næsten udsletter, og tager en mængde fanger. Den hanseatiske admiral bliver senere halshugget foran rådhuset i Lybæk.

Henning må have overværet prinsesse Margrethes vielse til kong Håkon af Norge i 1363. Kong Valdemars søn, Christoffer dør 22 år gammel. Valdemar har ikke anset sin far som ~~af~~ fiasco.

Det er nok sandsynligt, at Valdemar har taget Henning med til Prag, hvor de overværede den tyske kejsers bryllup, og derpå havde et langt ophold hos pave Urban den Femte i Avignon.

I 1364 betaler Hansestæderne godt 200.000 mark i løsepenge for krigsfangerne og våbenhvilen forlænges. De svenske søormænd afsætter kong Magnus og indkalder hertug Albrecht af Meklenborgs søn Albrecht til konge. Kong Magnus og hans søn Håkon rejste en hær for at værge deres krone.

Hertug Valdemar af Slesvig dør og efterfølges af sin søn Henrik.

I Vordingborg sluttes endelig fred i 1365 med de vendiske Hansestæder. Kong Magnus bliver slået af kong Albrecht og taget til fange, men Håkon slipper bort og søger hjælp hos sin svigerfar i Danmark.

I 1366 fører hertug Erik af Sachsen-Lauenburg en dansk hær op i Sverige, og samtidig trænger kong Håkon ind fra Norge. Det lykkes for den truede kong Albrechts far at få sluttet en foreløbig våbenstilstand på Ålholm slot med Valdemar.

Da de preussiske Hansestæder i 1367 samler alle Hansestæder til krig mod Danmark, slutter Sverige, Meklenborg og de holstenske grever sig til.

Overfor denne stærke koalition må kong Valdemar i 1368 søge hjælp hos sine tyske fyrsteventner, og han overlader regeringen til Henning, der får uindskrænket fuldmagt som drost og rigets høvedsmand. Den 6.april forlader Valdemar Danmark og så bryder stormen løs.

Den hanseatiske flåde løber op i Øresund, kong Albrecht går med en svensk hær ned i Skåne, Meklenborgerne går iland på Lolland, og de holstenske grever trænger op i Jylland, og det oprørske herremandsparti slutter sig til dem.

Allerede den 2.maj må København overgive sig og bliver plyndret. Helsingør, Malmø, Falsterbo og Skanør deler skæbne med København. På Møn erobrer Meklenborgerne Stege. Ribe kapitulerer for holstenerne. Ålborg falder i september og kort efter må også Randers overgive sig.

En flåde fra de nederlandske Hansestæder hærger den norske Atlantehavskyst. Adskillige byer plyndres og brændes af. Handelsblokaden rammer også Norge hårdt, der er hungersnød mange steder.

I 1369 får kong Valdemar mobiliseret Brandenburg, Sachsen-Lauenburg og Braunschweig-Lüneburg, men de bliver slået og bliver tvunget til fred. Hungersnøden tvinger også Norge i knæ, og den 3.august slutter kong Håkon fred. Den 8.september kapitulerer Helsingborg slot efter halvandet års belejring. Straks efter kommer meklenborgske stenhuggere til København og begynder at bryde slottet ned.

Henning Podebusk søger nu forhandling med Hansestæderne, og i Stralsund får han fred med dem den 30.november. Forbunds-fællerne raser.

Den 24.maj 1370 sluttes den endelige fred med de 37 Hansestæder i Stralsund. Henning må bekræfte alle deres privilegier og give yderligere indrømmelser, men det var en diplomatisk triumf, at han ikke måtte kapitulere helt.

I femten år skulle Hansestæderne have Skånemarkedet og rådhed over de skånske slotte, samt to trediedele af markedsafgifterne, og de skal spørges, når Valdemars efterfølger skal vælges. Men, det var Henning, der på Hansestædernes vegne skulle stå for Skånemarkedet og være deres foged. Han klagede nu og da til Hansestæderne over Valdemar, men det var formentlig kun for at føre dem bag lyset, inden dette dobbeltspil skulle vise sig, døde kong Valdemar Attertag onsdag den 24. oktober 1375.

Henning var rigsrådets leder, og dette overtog nu magten i landet, og den 3. maj vælger rigsrådet Oluf Håkonsen af Norge, der kun var fem år gammel. Forældrene, kong Håkon og dronning Margrethe blev hans formyndere. Den meklenborgske hær går i land på Lolland og hertug Albrecht får et vagt løfte om voldgift i arvespørgsmålet, men det løber ud i sandet.

Dronning Margrethe forlenet Henning Podebusk med Holbæk slot og giver København tilbage til Roskildebispestol. De holstenske grever har i den indenrigs forvirring besat hele Slesvig.

I 1377 er det kongelige retterting i gang med at annullere Valdemar Attertags godsinddragelser, men redder dog også noget tilbagedømt gods, der retmæssigt er kommet i andres hænder.

I 1380 døde kong Håkon i Norge, og Henning købte Dronningholm af Hennike Preen og fru Beke.

I 1384 deltager Henning igen i forhandlinger i Stralsund. Han beseglede august 1387 dronning Margrethes hyldningsakter fra Skånes og Sjællands landsting.

I 1385 udløber Hansestædernes besiddelse af de skånske borge og på skæringsdagen Kristi Himmelfartsdag nægter de at udlevere borgene. Danskørne belejrer så borgene og dronning Margrethe skiftevis truer og overtaler.

Da besiddelsen jo ikke har været særligt lukrativ, endes de indenfor Hansaen om at frafalde alle krav og udlevere de skånske slotte.

Efter en kort tids sygdom dør kong Oluf af Norge og Danmark i 1387 i Helsingborg og allerede en uge efter hyldes dronning Margrethe som Danmarks frue og husbonde og rigets fuldmægtige formynder, og Henning forebygger således det meklenbørgske tronkrav.

Henning Podebusk var kong Valdemars mest trofaste mand i 25 år, og han hjalp også hans datter til tronen som en tro, gammel tjener. Den 2.februar 1388 vælges Margrethe også til norsk tronfølger og regerende dronning, og i marts mødes hun med det svenske rigsråd og vælges også til regent i Sverigö.

Man mener at kunne mærke Henning Podebusks diplomati bag de pludselige begivenheder, der samler Norden under en krone.

Før 4.oktober dør Henning Podebusk , og hans enke Gisela udnævnes til Danmarks drostinde, men der udnævnes ingen ny drost, sålidt som en marsk eller gælker.

Foruden sin enke efterlød Henning fire sønner, Tetz, Hans, Borante og Pridbern.

48782: Christiern Pedersen Vendelbo til Odsgård.(1363-1400).

Hans var søn af kong Christoffer den Andens drost Pøder Pedersen Vendelbo, og fru Arina, hvis slægt vi ikke kender, og som sidder enke den 25.marts 1347.

I 1363 blev kong Valdemar Attertags datter Margrethe viet i København til kong Håkon af Norge. Samme år nævnes Christiern Vendelbo idet han køber Peder Jensens andel i Odsgård i Middelsom herred.

I 1367 samler Hansestæderne sig til et samlet angreb på Danmark. Samme år besegler Christiern Vendelbo et skøde udstedt af herr Pøder Munk af Holbæk.

Christiern er medlem af kong Valdemars råd, da han i 1369-70 deltager i fredsforhandlingerne med Hanseaterne under ledelse af Henning Podebusk. Han var da hovedsmand på Skanderborghus.

I 1373 straks efter nytår tager kong Valdemar Flensborg med storm. Christiern var medlover, da Lydike Arildsen overdrog kong Valdemar sin gård Diernæs i Hundborg herred, som han havde pantsat til Grønne Jensen.

Kong Valdemar døde 1375, og hans dattersøn Oluf blev bliver hans efterfølger på Danmarks trone. Han må dog udstede en håndfæstning, som Christiern Vendelbo medbesegler.

På Danehoffet i Nyborg året efter vedtages det, at der skal herske landefred, og denne vedtagelse medbesegles ligeledes af Christiern Vendelbo.

I 1381 afstod Mogens Jensen gården Trudsholm i Gerlev herred til Christiern, for at han kunne udløse ham og hans folk af fangenskab, som de var faldet i.

Han fremviste 1387 sine brevskaber på Trudsholm gods på Landstinget i Viborg, hvor ingen gjorde indsigelse mod hans ret.

Af Ingvar Petersen Tranekær fik han 1393 dennes gods i Vinkel sogn, Fjends herred i pant.

I 1394 fører dronning Margrethe krig mod den svenske kong Albrecht, og staden Stockholm belejres. Her hersker de tyske hættelebøddere, der har dræbt de svenske borgere, der har ønsket at overgive byen til dronningen. Meklenborgerne bemægtiger sig Visby på Gotland.

Det år sidder Christiern Vendelbo på den befæstede borg Lunholm i Skagens landdistrikt, som han har fået med sin hustru Helene.

1395 deltog han i fredsmødet på Lindholm, der gjorde ende på krigen mod Albrecht af Meklenborg, og da Erik af Pommern blev valgt til konge af Unionen, blev Christiern Vendelbo, der nu var ældste rigsråd, udnævnt til landshevedmand og rettere i Jylland.

Som sådan holdt han nu i de følgende år rettergang på kongens vegne

Man hørte ikke noget til ham på de store rigsmøder efter den tid, og han var heller ikke med på Unionsmødet i Kalmar i 1397, men det år købte han Brøndumgård af Anders Globes enke, Lene.

Christiern Vendelbo nævnes sidste gang år 1400, den 12. juli, da han, da han var til stede på rettertinge .

Han var død den 16. juli 1401, da hans enke Elne Buggesdatter og herr Hans Podebusk, der var hans svigersøn, herre Predebjærn Podebusk og Axel Jakobsen, begge også Christiærns svigersønner overlod gården Karthopp, som de sammen med Aalborg havde i pant til dronning Margrethe.

48783: Elline Nielsdatter Bugge til Vosborg og Støvringgård

Hun var datter af Niels Bugge til Hald og en datter af Palle Jonsen Juul. Hendes stedmor hed Ingeborg Pedersdatter Vendelbo og hendes fætter var Niels Ebbesen til Nørreriis.

Hun havde en bror Knud, der efter drabet på faderen i Middelfart i 1359 sluttede forlig med kong Valdemar. Knud arvede Hald, og Elline arvede den befæstede gård Lunborg i Skagen landdistrikt.

Vi ved ikke, hvornår hun ægtede herr Christiern Pedersen Vendelbo, men de havde sammen seks børn: Ingeborg, en datter død før faderen, Anne, en Ingeborg(II), Elsif og Jens.

Hendes mand var ridder og rigsråd, landshevedsmand og rettere i Jylland. Han døde 1400/01.

Den 16. juli 1401 overlod hun sammen med sine tre svigerdøner gården Karthorp, som de havde i pant af kong Valdemar, til dronning Margrethe.

Den 29. august samme år medbeseglede hun et afkaldsbrev, som herr Johan Skarpenberg havde udstedt til herr Predbjørn Podbusk på gods i Utterslev på Lolland.

Det var det sidste, vi hørte til Elline herr Christiern Vendelbos efterleverske.

48784: Herr Cort Evertsen Moltke til Bjernede (1376-1390).

Cort eller Conrad var søn af herr Evert Evertsen Moltke til Hegnetsgård, Assendrup, Ramsø herred og fru Helene. Faderen døde 1365/67, og moderen, der vistnok var af Lungernes æt, overlevede ham i femten år.

Da Valdemar Attertag døde i 1475 valgte rigsrådet den lille dattersøn, Margrethes søn, Oluf Håkansen til dansk konge, og Cort nævnes i Olafs håndfæstning. Samme år skrives Cort sig til Bjernede i Sorø amt.

I 1381 dør Cort fætter, rigets marsk Evert Conradsen Moltke og en anden blev ikke udnævnt..

Cort nævnes 1382 sammen med sin mor som den ældste af tre sønner, Conrad, Johan og Evert. Han skrives samme år til Fårebæksholm, Ramsø herred, Eiby sogn, da Jacob Skave på Sjællands landsting for tyve mark sølv kölnsk vægø al sin ret i Ladager og Salby, Ramsø herred.

Han besegler 1383 med moderen og brødrene Anders Mortensen Pæps godssalg til Eskild Falk, og skrives samme år til Fårebæksholm, da Peder Basse pantsætter gods til ham i Lille Vridsløse, Smørum herred.

Han besegler 1384 med høvedsmanden på Vordingborg slot herr Conrad Moltke og skrives da sammen med brøderen Heneke/Johan til Fårebæksholm.

Da brødrene i 1386 besegler med Evert Moltke for dennes far Conrad Moltke til Rebysee, deres patron, skrives de endnu til Fårebæksholm.

I 1387 kaldes han for Conrad Moltke junior, da han samme år besegler den skånske adels hyldning af dronning Margrethe. I 1388 fik han tilskødet gods i Vridsløsemagle i Sengelese sogn af Cecilie Jakobsdatter Niels Kats og skriver sig da til Bjernede. Han var død den 14. april 1390, da dekan og kapitel i Roskilde for altret ved sakristiet i kirken ugentlig skal læse to messer for herr Conrad til Fårebæksholm sjæl.

Herfor giver han i sit testamente gods i Høje Tåstrup, Smørup herred til Kirken, som er udlagt af hans enke fru Margrethe Clausdatter, der endnu levede 1396, da Erik af Pommern hylde som konge i Danmark og Sverige.

48844: Brune Erik Eriksen Banner til Elkjær (1330-1334).

Brune Erik var søn af Erik Nielsen, lensmand på Aalborg og rigens marsk. Moderen kendes ikke.

Brune Erik beseglede 1330 til vitteæghed på et skøde, og i 1334 giver han gods i Ning herred til Ring kloster.

Det berettes, at han og Bagve Nielsen til Hegnet har dræbt hinanden i tvekamp.

Hans frue kaldes Valdemar Albertsens datter af Vrågård i Hindsted herred.

De efterlod sig to sønner, Erik Brune og Niels Eriksen samt datteren Mette, der var gift med Stig Munk til Nørgård.

48848: Peder Thorkildsen Brahe til Mygdal, Røndenæs og Gyllebo.

Hans far, Thorkild måtte for et drabs skyld flygte til Sverige, hvorpå hans gård Gyllebo blev gjort til et nonnekloster. Da han var to gange gift, ved vi ikke, hvem moderen var. Men det var enten Barbara Axalddatter Mule eller Parate Ågesdatter Thott

Peder var lillebror, idet han havde en ældre bror, der hed Niels og som skrev sig til Vidskefte.

Peder købte sig til Mygdal i Halland, fik Røndenæs med sin svenske hustru, Ose Jønsdatter Kjærning. Gyllebo fik han tilbage af kongen.

Han er den første historisk påviste Brahe, da han i 1364 mageskiftede gods i Fjære herred med Ebbe Pijk og i 1376 besøgte en fuldmagt, som den skånske adel gav stænderne i Danmark til at hylde junker Oluf som konge.

48850: Holger Gregersen Krognos til Hejreholm og Vidskøfle.

Vidskøfle havde han fra sin far, herr Gregers Pedersen, og Hejreholm havde han fra sin mor, Ose jendsdatter Kjærning. Faderen blev dræbt i et oprør mod kongen.

Holger nævnes 1355, det år, da Valdemar Attertag begynder at bringe enendomsforholdene i landet i orden. I 1363 bliver Holger slået til ridder i forbindelse med Margrethes ægteskab med den norske kong Håkon. Holger levede endnu i 1381, hvor han antagelig blev snigmyrdet af Henrik Sankepil, der havde været i hans tjeneste og blev adlet af dronning Margrethe for denne dåd, og fik Helsingborg slot i forlening.

Han var først gift med Margrethe Skarsholm og i andet ægteskab med Karen Eriksdatter Saltensee, der blev mor til døtrene Else og Holger.

48856: Jakob Olufsen Lunge til Højstrup , Ryegård etc(1343)-(1384).

Jakobs far var Oluf Olufsen, der nævnes 1302- 1339. Moderen kendes ikke. De gamle Lunger var oprindeligt en patricierslægt fra Roskilde, og Jakobs farfar var 1287 Roskildebispens foged i Bjernede og Fodby.

Jakob var 1343 medforlover for kong Valdemar Attertag ved forliget i Helsingborg. Han nævnes 1351 som ridder og var 1352 formynder for fru Elene Nielsdatter Rani og kongens høvedsmand på Als; men i 1357 var han fængslet som mistænkt for delagtighed i jydernes oprør samme år, hvor de havde erobret borgen i Randers. Kongen konfiskerede flere af oprørernes gods og fratog dem deres len, men ved udsoningen blev herr Jakob høvedsmand på Helsingborg.

I 1371 havde han sankte Clares klostergoods i leje, og han må også have haft Kalundborgs len og Holbæk slot i pant. Efter kong Valdemars død, blev Kalundborg len inddraget af dronning Margrethe, og i 1377 indløste hun Holbæk slot, som han dog fik lov til at beholde som almindeligt len.

I Jylland havde han Trudsholm len endnu i 1377. Herr Jakob synes at have været en meget rig mand. Han levede endnu i maj 1384, men var død den 29. juni 1387, da hans børn holdt skifte over hans efterladenskaber. Hovedgården Højstrup blev han tilskrevet i 1356. Ryegård havde han købt af Folmer Folmersen, som havde mageskiftet sig til gården med kong Valdemar Attertag.

Herr Jakob havde desuden hovedgårde i Skovsø og Valby foruden en stor mængde bøndergoods på Sjælland. Han var en af sin tids mest fremragende mænd og var da også rigsråd hos kong Valdemar og dronning Margrethe. Han kendte også den unge kong Oluf men døde, før ham.

Da han efterlod sig umyndige børn blev skiftet beseglet af hans mange frønder, roskildebispens Niels Ulfeld, herr Anders Sivendesen Mule, Absalon Mogensen Bøye, Anders og Johannes Olsen Lunge, Ove og Mogens Steeg, Ebbe Jakobsen Lunge, præst Niels Almarsen i Hedinge, Hemming Tvesen Baad med mange flere.

Herr Jakob var gift tre gange, men det er vanskeligt at udrede, hvem, der var mor til hvem.

Efter flere slægtsbøger hed hans første hustru Maren Myndel, der skrev sig til Nielstrup og Asserstrup, men hans første hustru må have været datter af Folmer Folmersen til Stadager i Falster Nørre herred, og fru Cecilie.

Herr Jakobs anden hustru hed Elesbe Sandberg, og hans tredje hustru var Mette Limbek, der var enke efter herr Niels Hak. Sikkert er det imidlertid, at en af hans hustruer hed Sofie.

Med disse sine tre hustruer havde han otte børn, Folmer, Anders, Oluf, Niels, Sophie, Regitze, Ove og Oluf. Den ældste Oluf var død før faderens skifte.

Fire af sønnerne blev riddere, Herr Folmer, herr Anders, herr Niels og herr Ove.

48888: Henrik Jensen Reventlow af den fynske linje til Søbo.

Hans far, Johannes Henriksen tilhørte den holstenske gren. Han nævnes 1336 som ridder ved forliget mellem Bordesholm kloster og rådet i Kiel. Moderen kender vi ikke.

Henrik nævnes første gang, da han som forlover for hertuginde Rikarda besejler forliget om Als mellem hende og kong Valdemar.

Da prinsesse Margrethe i 1363 blev formålet med kong Håkon af Norge i København, blev Henrik slået til ridder, og på den tid ejede han Søbo i Salling herred på Fyn.

Herr Henrik var den første af slægten, der ejede Søbo, som han antagelig har fået med sin hustru Ingeborg, der endnu levede 1432, da hun solgte gods til herr Steen Basse.

90576: Gunnar Thoraldsen Kane (1340) - (1347).

Gunnar var slægtens stamfar. Hans hustru kender vi ikke.

I 1340 var han føhirde i Bergen.

Han havde sønnerne Sigurd og Thorald.

Thorald nævnes 1366, da kong Håkon rykker ind i Sverige med sine norske tropper.

Han omtales igen i 1369, da kong Håkon den 3. august slutter fred med Hansestæderne.

Da kong Albrecht af Sverige i 1398 ikke har kunnet betale sin løsesum, og Margrethe derfor har fuldbyrdet Nordens enhed, nævnes Thorald igen.

90578: Erik Sigurdsen Galtung til Thorsnes i Jerdal.

Hans far Sigurd Gautesen skrev sig også til Thorsnes, som var slægtens hovedgård.

Om moderen ved vi, at hun hed Sigrid på Thorsnes,

Om Erik ved vi intet udover forældrene og datteren Gyrid, der var gift med Gunnar Thoraldsen Kane.

90582: Torstein Synes til Synes.

Hans far var antagelig Svale Olfvirsson Rømer, og moderen var en datter af Erling til Giske og Elin Toresdatter.

Torstein tog navn efter det gods, som han fik med sin hustru, og som blev skilt ud fra det rige Giskegods.

Han fik med sin ukendte mor datteren Guro, der ægtede Bård Jonsson.

90600: Herr Anders Olufsen Lunge til Toksværd og Næsby-1408.

Faderen var Oluf Olufsen til Mosegård i Musse herred, der nævnes 1346-1386. Han var to gange gift, først med Cecilie Gødikesdatter Drefeld og bagefter med Marine Nielsdatter Manderup. Han blev far til fire sønner, hvoraf de to ældste vandt riddersporene.

Anders nævnes første gang, da han i 1381 besegler til vitterlighed med sin far. Igen i 1386 skødede han sammen med sin bror Jens gods i Voldborg herred, som deres far havde pantsat til herr Niels Knudsen. Nu solgte de til Ove Steeg.

Anders var først gift med Elsuif Pedersdatter Grubbe, og 1390 deltog han i skiftet efter hendes far herr Peder Grubbe.

I 1392 oplod han sin svoger Henneke Olsen Bjørn al sin hustrus arvepart i Skullerupholm mm og beseglede da med ham, Folmer og Anders Jakobsen Lunge, riddere, Jens Grubbe og hans bror Jens Olufsen.

Endnu den 6. december 1394 var han væbner, men den 6. juli 1397 efter Erik af Pommerns hylgning var han ridder. I 1398 var han blevet rigsråd. Samme år synes han at have solgt en part af Kyse hovedgård til herr Jens Andersen Brok. Det var også det år, da Hansestæderne udleverede Stockholm til dronning Margrethe, og den tyske ridderorden besatte Gotland.

Sammen med sin bror Jens solgte han i 1399 sin ret i Gyrstinge gods til Roskildebispen på kronens vegne.

I årene 1401-1402 trættede herr Anders med herr Hens Podebusk om Gryde mølle. Han beseglede 1401 i Helsingborg stadfastelsen af dronning Margfethes testamente.

Han beseglede 1403 til vitterlighed med brødrene herr Folmer og herr Anders Jakobsen Lunge, der kalder ham deres Patruus.

Herr Anders døde 1408, det år, da den tyske orden afhændede Gotland til dronning Margrethe for en ublu betaling.

Herr Anders var to gange gift med Elsuif Pedersdatter Grubbe, og med Margrethe Bøndiktdatter von Ahlefeldt, der sammen med herr Anders i 1407 solgte Krenge til dronning Margrethe.

90602: Axel Jepsen Thott til Sørup (1401-1407).

Axel Jepsen den ældres far var Jep Axelsen den ældre. Hans mor var Margrethe Bondesdatter Due til Sørup og Krogholm.

Axel solgte 1401 med sin hustrus mor og sine svogre Brøndum og Kartorp til dronning Margrethe. Han besøgte samme år kong Erik af Pommerns stadfæstelse af dronning Margrethes testamente i Helsingborg.

I 1406 solgte han alle sine rettigheder i Johannes Brandsens gods til dronning Margrethe. Det var det år, da Erik af Pommern fejrede sit bryllup med prinsesse Phillipa af England.

Axel levede endnu den 6. april 1407.

Han var gift med Else Christiernsdatter Vendelbo til Støvringgård. Skifte blev holdt efter Axel Jepsen i 1419.

Ved hjælp af falske breve forsøgte Axel at bedrage Nils Jensen Galen og Siunde Esbernsen af Lille Jordberga. Da Nils Galen opdagede falsknerierne forsøgte Axel af skyde skylden på Nils Galen.

Hans søn, Jep Axelsen måtte forpligte sig til ikke at sælge eller pantsætte sit gods uden herr Axel Pedersens samtykke. Sagen blev forligt i 1425,

90604: Herr Erik Thomsen til Vinstrup. (1404) - (1410).

Eriks far var Thomas Nielsen, som vi intet ved om. Hellerikke moderen er kendt.

Endnu i 1404 var Erik kun væbner, da han beseglede til vitterlighed med herr Anders Jepsen Lunge. Han var gift med Ingerd Pedersdatter.

Det var antagelig i forbindelse med Erik af Pommerns forædling med den engelske prinsesse Philippa, Erik blev slået til ridder, men han hæbnes første gang som herr i 1407.

I 1409 gav han gods til Antvorskov kloster, og i 1410 gav han og hans hustru gods til Sorø kloster.

Herr Erik og fru Ingerd synes kun at have fået sønnen Niels, der blev stamfar til Banner-grenen.

90664: Torbern Jønsen Galen i Vindinge, Hammer herred.

Torbern var søn af Jon Little Galen til Tommerup og Hørningsholm. Hans mor hed Ingefred.

Det første, vi hører til ham, er da han besejler sammen med sin far i 1299, da faderen gav gods i Langerød til Esrom kloster

I 1306 solgte Torbern gods i Vindinge til Johannes Franz. Broderen Peder var 1297 gældker i Skåne. Brødrene Johannes og Jakob besejlede sammen med Torbern forældrenes gavebrev til Esrom kloster.

I 1303 var faderen sendebud til Rom for kong Erik Menved. Kongen havde i maj 1301 afleveret en stabel papirer til Roskilde domkapitel til afskrift, og det var sådan en beediget afskrift af den tyske kejsers afståelse af landet nord for Elben, Jon skulle forelægge paven.

Da Torberns mor døde gav faderen igen gods til Esrom kloster i 1306, og søsteren Cecilie besejlede gavebrevet.

Torbern var gift med en datter af Niels Peck og efter hendes død med Christine Jensdatter Sjællandsfar.

Søsteren Cecilie gjorde testamente i 1307 og døde den 29. december. Hun blev begravet i Esrom kloster. Hendes mand var Toke Jønsen Galen.

Da Christine Sjællandsfar i 1316 gav gods i Vindinge til St. Agnete kloster i Roskilde med samtykke af sin søn Peder og sin svigersøn Anders Jensen, må Torbern være død. Hans enke indgav sig siden i Sankt Agnete kloster.

90768: Knut Jonsson kong Birgers drost, ridder og rigsråd.

Faderen, Jon Filipsson var dominus hos kong Valdemar Birgersson, da kong Valdemars bror, Magnus gjorde oprør med sin svage bror, og da Magnud sejrede, blev Johan Filipsson henrettet ved halshugning 1280 sammen med sin bror Birger og mange flere.

Knut levde under kong Birger Magnusson, rigsformynder Torgils Knutsson, rigshovedsmand Matts Kättilmundsson og kong Magnus Ersson også kaldet Magnus Smek.

Han nævnes første gang 1292 og endnu 1298 var han væbner, men i 1305 var han ridder og rigsråd, lagmand i Östergötland fra 1310, og i 1311 drost hos kong Birger, 1314-15 gik han af som drost.

I 1306 havde kong Birgers brødre, Erik og Valdemar besluttet at styrte Torgils Knutsson og bildte kong Birger ind, at det var rigsformynderen, der skabte uro blandt brødrene.

De tre brødre Magnusson kom ridende ind på en af Torgils gårde, som han netop besøgte, de fængslede ham og bragte ham med sammenbundne ben under hesten til Stockholm, hvor han kort efter blev henrettet.

Det kom kong Birger snart til at fortryde, da de to brødre nu havde frie hænder. De omringede kongsgården Håtuna i Uppsala og tog kong Birger til fange, og kun mod at afstå de to trediedele af sit rige til brødrene blev han sluppet fri.

Kong Birger tænkte nu kun på hævn, og det var måske derfor, Knut Jonsson trak sig tilbage fra drostembedet. Den nye drost Brunke og dronning Märta pustede til ilden, og kong Birger besluttede at bruge list for at få sine brødre i sin vold. I 1317 inviterede kongen sine hertugelige brødre til gæstebud på Nyköping slot. Efter gildet blev de grebet og slået i jern og satte dem ned i bunden af slotstårnet. Nøglerne til fængslet smed han i åen.

Hertugerne døde i deres fængsel, men deres tilhængere gjorde oprør og forjog kong Birger, der selv døde 1321.

Det blev hertug Eriks søn, Magnus Smek, der kom til at følge kong Birger på tronen, og i 1322 sad Knut Jonsson igen i drostembedet, og blev der endnu til 1333. Fra 1330 blev han igen lagmand i Östergötland. Han nævnes 1334 som forhenværende drost, men blev siddende resten af sine dage som lagmand. Han og hans hustru fornyede deres testamente den 25. september 1345. Han omtales som død den 8. marts 1347.

I flere af hans breve skriver han sig til Aspenäs. Han var gift med Katarina Bengtsdotter af Folkungeättens lagmandsgren.

Fru Katarina levede endnu på Aspenäs i 1350. De var gift før 1319.

Knut og Katarina efterlod sig børnene, Filip, Birger, Magnus, Jon, Cecilia og Ingeborg.

90778: Herr Magnus Gudmarsson Ulvåsa til Lo. (1316 - 1357).

Han var søn af herr Gudmar Magnusson og fru Margaretha Ulf-dotter. Han nævnes senest 1313. Hun var død 1341.

Magnus omtales tidligst 1316, hvor han sammen med sin bror Ulf med deres frænders samtykke bejler til lagmand Birger Persøn Finstas døtre, Katarina og Birgitta. Det er uvist, hvem af jomfruerne, der er ældst, men Magnus synes at være den ældste af brødrene. Birgitta, som er den hellige profetiske Birgitta var fjorten år og Ulf var atten.

Brylluppet fandt sted ifølge brevet i september, hvor birken stod med kronen fuld af guld, mens rosenlunden var afblomstret, men bannerne blafrede i vinden.

Både Magnus og Ulf havde valgt deres mødrene våbenskjold, da deres fars slægt ikke var så betydelig, som moderens. Måske også fordi faderen havde optrådt så mystisk i sit sidste år, før han forsvandt for evigt.

Magnus synes at have arvet den fædrene hovedgård Lo, og havde måske allerede taget den i besiddelse, mens Ulf arvede moderens slægtsgård, som han kaldte Ulvåsa, og som kom til at give slægten navn.

Magnus levede til 1357, men var død 1363. Han blev ridder en gang i perioden 1328-1337 og han nævnes 1351 som kongelig råd, dog ikke rigsråd.

I 1352 blev han sammen med sin hustru og sine husfolk optaget i Varnhem kloster underhold. Hans godser lå hovedsagelig i Vestergötland, men også noget i Småland og i Danderyds skibslag i Uppland.

Med sin hustru Katarina havde han en datter, Ingeborg, som blev født 1327. Hun døde den 28. juni 1390 og blev begravet i Vadstena klosterkirke. Han døde selv før den 21. september 1363.

Hans svigerinde var den sagnomspundne, profetiske seerske, den helige Birgitta.

90779: Fru Katharina Birgersdotter Finsta. (1315 - 1352).

Hun var datter af herr Birger Petersson, lagmand i Uppland og Ingeborg Bengtsdotter Folkeunge. Og hun var søster til den helige Birgitta, som må have været et kors for storesøster.

Birgitta er født o.1303, og Katharina må så være født o.1300, og hun blev gift før 20.september 1316 med Magnus Gudmarsson Ulvåsa. Men lad os se på hendes barndomshjem Finstad gård.

Slægtsgården ligger i Uppland, Skederid sogn ca.60 kilometer øst, lidt til syd for Uppsala i en sækning af landet, hvor der går et vanddrag, der løber ud i vigen ved Norr-Telge. Egnen er fuld af småsøer, strømme og småbækker, tæt begroet med nåleskov, men godt egnet til agerbrug.

Den nærliggende sø, Bjerken har smukke bredder og fra dens nordøstlige ende løber en å forbi gården mellem lave åse, hvor Asp, El, Birk og gran vokser i smuk blanding.

Da Katharina blev født holdt lagmand Birger Petersson og hustru Ingeborg Bengtsdotter dug og disk på Finsta, de regnede begge deres æt ned fra de nordiske konger.

Den hellige Birgitta kunne ikke tale, før hun var tre år, men så talte hun også bedre end de fleste.

Næst efter Thorgils Knutsson og Mads Kettilmundson, var der ingen i Sverige, der kunne måle sig med lagmand Birger Persson.

Døtrene blev opdraget i jomfruburet på gården, de lærte at sy og strikke, slå væven og baldyre, antagelig lege på harpe altså alle kvindelige sysler, der passede sig for unge piger af stand.

Finsta var næppe en stenborg. Sandsynligvis var det en bygning som den på Ornes i Dalarna, et hus af svære bjælker, to stokværk højt med svalegang omkring første salen. Taget har været belagt med spåner. For vinduerne har der været udspændt linned, blærer eller pergament. Vinduerne få og små.

Det var borgbygningens tid i Sverige, og en mand i Birgers position måtte tænke på forsvar, skønt hans gård ikke lå særlig gunstigt for forsvar.

Han måtte dække sig bag grave og skanser og opstablede klippestykker, pallisader, massive blokhuse.

Han måtte have vagter på voldene, og hans våben måtte vage over gården. Der var abildgård, rosenlund, stald og lader og en mængde huse til tjenestefolk og hoffolk, for hof måtte han holde sig.

Han har næppe haft trælle, idet han selv i Upplandsloven havde forbudt salg af trælle, men antallet af frie arbejdere og tyende har været betydeligt. Man måtte være selvforsynende i enhver henseende. Man måtte have løbere, huskapelaner, kokke og lakajer med herrens farver.

Riget var hjemsøgt af de såkaldte storflokke, der strejfede omkring. De kunne pludselig dukke frem af skoven en hel skere krigsfolk, der var rede til alt.

Ingen måtte ride ud af sin gård med flere end tolv rustede ryttere ifølge loven, men selv de kongelige Folkunger førte sig frem med vold og plyndring.

Jomfruernes far førte et meget patriarkalsk liv, som i flere henseender minder om de gamle fylkekongers, som vi kender det fra Snorre Sturlasson.

Birger Person var umådelig rig, men hans anseelse steg, hvis bønderne valgte ham til lagmand. Endnu lå valget i bøndernes hånd, men kongen er ved at trænge dem tilbage.

Tiderne blev gradvis roligere, og ridderne og deres familier kunne begynde at nyde livet på deres borg. Herr Birger var en gæstfri herre, ikke kun overfor andre riddere, en overfor fattigfolk. Mange gik hjulpet fra hans dør.

Men når hans ligemænd var på besøg blev der muntert på gården Våbenklirren, hestetrampen, jagthorn., dystløb, våbenpragt, Bliant, Skarlagen og Hermelin. Riddertiden trænger sig på. Sådan var de unge jomfruers ungdomslig.

Egentlig var det kun deres barndom, de fik hjemme på Finsta, og det var i denne periode, Birgitta fik sine første syner.

Egentlig var hun fra før sin fødsel noget særligt. Da hende mor ventede hende, var hun på rejse ved Øland, da hun faldt i vandet og blev reddet af hertug Erik, og bagefter lød der en stemme for fru Ingeborg. Du blev reddet for det barns skyld, du venter.

Senere var det Birgitta selv, der så syner. Hun fortalte så sin mor, at hun havde set Kristus, der var død på korsot for vore synders skyld.

En anden gang, da hun legede med de andre småpiger, så hun djævelen i skikkelse af en forfærdelig vanskabt trold, der forfulgte hende hen til hendes krucifikz, hvor han standsede og sagde, at han kunne ikke gøre hende noget ondt før Kristus gav ham lov.

Heréfter legede Birgitta ikke mere, men gik indadvendt og stille omkring og påsede sine kvindelige sysler, og så en dag i september kom pigernes bejlere.

De var endnu ikke voksne, tretten - fjorten år, men det var rige arvinger, og de fik ikke lov at gå ret længe, før de blev kaprede.

Herr Birger havde med håndslag og alle frænders samtykke fæstet sine to døtre bort. Fæstningsfæet og medgiften var aftalt, vennegaver var udvekslet, fæstensøllet drukket, alle lovens fordringer var opfyldt.

Ifølge legenden ville Birgitta hellere leve sit liv som nonne, men hun var en lydige datter.

De sidste par år, efter fru Ingeborgs død havde det været mere stille på Finsta, og Katharina og Birgitte var blevet opdraget udenfor huset, men nu måtte loven overholdes, Brudene skulle hentes i faderens hjem. Birkene stod med kroner af guld og gården var udsmykket med granris, løv og blomster på gulv og vægge, tapeter var hængt ud, og herr Birgers banner vajede i efterårsblæsten. De inviterede gæster gik ud og ind. Bordene bugnede af øl og mad.

Forventningerne var store, og nu kom en talrig skare, udsendt af bøjlerne. Det er deres frænder i våben og brudejomfruerne alle til hest og med udslåede bannere. Trompeter lyder. Vagthavende hofmand modtager melding. Brudefølget giver gidsler og kræver frit lejde og brudene udleveret af herr Birger deres giftemand. Han på sin side giver også gidsler for lejdet og tager følgets våben i forvaring.

Hallen er nu fuld af gæster, brudene ledes frem smykket som fyrstinder, med brasen af ædelsten, det rigt baldyrede bælte der var den adelige jomfrus ære og brudekronen på hovedet. Faderen overleverede dem til følget, og snart bevæger toget sig nu til bryllupsgården.

Det kan ikke have været et dobbeltbryllup, for så skulle de skilles her, da de skulle til hver sin gård, og dog, de to brødre kan godt have boet sammen, da gården Ulvåsa først optræder efter brylluppet.

Det var bejlernes opgave at holde brylluppet, mens brudefølget skulle overvåge brudens sikkerhed, indtil hun kom hjem i hans seng.

Der blev før afrejsen lyst fred over følget, og svær straf skulle ramme den, som brød denne fred. Men det var en tid med mange fejder, så forsigtighed var absolut nødvendig, og følget var derfor væbnet til tænderne og rider frem i fuld slagorden med bruden i midten.

Man havde blækere ude, og der var en bestandig galopering for at sikre farlige skovpasser, og holde forbindelse med bryllupsgården, hvor brudgommene ventede. Endelig er rejsen til ende og trompeten melder, at brudene er på vej. Bryllupsgården, som antagelig er Lo, vrimler med højbårde gæster. Loven kræver, at alle frænder skulle indbydes "inden tredie knæ" et giftermål angik jo hele slægten.

Det tilkom nu herr Birger at føre sine døtre hen til deres respektive brudgom med de ord: Jeg gifter dig hende til heder og hustru og til halve seng, til lås og nøgler, hver tredie penning og al den ret, som lov er, i faderens og sønnens og den helligånds navn.

Det var det egentlige giftermål, den tale, giftemanden skulle holde.

Der hørte dog også en vielse i kirken til og bryllupsmåltidet, og der er jo ingen tvivl om, at dette sidste var rigeligt og godt.

Ofte opførte man et særligt hjælkehus behængt med tapeter eller beklædt fra øverst til nederst med klæde og oplyst med kerter, udelukkende til Bryllupskosten.

Forberedelserne var truffet længe i forvejen, vin, mjød, kirsedrank og det kostbareste, der var at opdrive i den tyske krambod i Stockholm eller Visby, kom på bordet. Over brudeparrets pladser en guldbroderet tronehimmel, strålende brudegaver, musik, lege og dans kom ikke til at mangle ved gildet.

Til et fuldgyldigt ægteskab fordrede loven, at brudeparret åbenbart kom på ét bolster og under én ble. I brudekammeret stod sengeh opredt med silketæpper og blomster, og under et ophold i dansen samlede venner og frænder omkring den til Brudemålet, brudeblussene var tændt, talen blev holdt, salmer blev sunget, og brud og brudgom besteg lejet, men rejste sig straks op igen, og man gik ind i gildessalen igen, hvor musikken atter spillede op, fedel og gige, trommer og trompeter intonerede til fornyet dans.

Når brudeparrene senere blev fulgt til brudesengen, blev der låst for dem, og næste morgen når brudens mor lukkede op for parret hentede hun lagnet ud til frænderne og musikken gav tusch, og bruden kunne då kræve sin morgeggave.

Brudenes mor var død, så vi ved ikke, hvem, der repræsenterede hende på dette vigtige stadium af bryllupet, men en af deres frænder har man undt denne triumf.

Gildet varede i flere dage, dansere, sangere og gøglere optrådte, og sandsynligvis har mændene brudt en lanse til parrets ære.

Selv den fattigste måtte ikke gå glædesløs derfra, og fra alle nabobygder strømmede de til.

Katharina og Magnus satte nu bo på hovedgården **Ko** i Vester-götland, mens Birgitta og **Ulf** bosatte sig på **Ulvåsa**

Katharinas far drog på pilgrimsrejse til Santiago de Compostela og måske også til Rom.

Han døde den 3.april 1327 og blev begravet i sankt Nicolai kapel i Uppsala domkirke..

Katharinas ægtemand, herr Magnus levede endnu den 20.juni 1357, men var død den 21.september 1363.

Vi ved ikke, hvornår Katharina døde.

90944: Absalon Jonsen(Ulfeld)til Broholm (1320) - (1326).

Absalon var søn af Johannes Andersen (Ulfeld), hvis hustru, vi ikke kender.

Absalon beseglede 1320 som den sidste af fjorten riddere på Viborg Landsting Christoffer den Andens håndfæstning, og den 5.juli 1326 beeglede han i Roskilde kong Valdemars lensbrev til marsken Ludvig Albertsen Eberstein. Endelig den 16.august samme år på Danehoffet i Nyborg kongens lensbrev til grev Gert på Sønderjylland. Han beseglede da med Ulfeld-våbnet og gjorde det igen samme år uden dato et af Niels Jensen Rønning udstedt pantebrev på sin hovedgård Søgård.

Han kalder sig da Absalon til Broholm.

I 1326 er Christoffer den Anden blevet forjaget fra Danmark, og den kong Valdemar, der kom i stedet for Christoffer, var grev Gerts myndling, hertug Valdemar, og grev Gert tog selv posten som Danmarks rigsforstander.

91264: Herr Jens Nielsen til Hevringsholm (1341)-(1377).

Han var søn af herr Niels Iversen og Susanne Nielsdatter Gyldenstjerne.

I 1341 var han forlover for Valdemar Attertag ved forliget med kong Magnus Eriksson. I 1355 var han ridder og bosat i Arhus stift. I 1360 beseglede han recessen i Kalundborg om et stort indrepolitisk forlig. Endelig havde Christoffer d. Anden og hans søn slidt ~~de~~ obsternasige adelfolk op og gjort dem godt trætte.

Herr Jens beseglede 1361 i Tønder et vidne om et skøde til Ribe Domkirke. Han fører da skaktavlen i sit våben. Overenskomsten mellem herr Stig Andersen Hvide og herr Claus Limbek beseglede han i 1362.

I 1368 beseglede han oprørsforbundet mod Valdemar Attertag. Den store koalition mellem de tyske fyrster og Hansestæderne har tvunget kong Valdemar til at søge hjælp i udlandet, og den jyske adel vejrer morgenluft.

Han besegler 1369 sin bror Iver Nielsens pantebrev til Heidenrik Lunov. Han var 1373 forlover for herr Niels Eriksen Gyldenstjerne.

Efter kong Valdemar Attertags død beseglede herr Jens med kong Oluf og dronning Margrethe forliget med de meklenborgske hertuger i København.

Den sidste gang han sætter sig spor er, da han i 1377 besegler kong Olufs håndfæstning og samme år til vitterlighed med Albrecht Andersen Eberstein.

Herr Jens var gift med fru Margrethe Timmesdatter Hvi~~g~~kop. der fødte han børnene, Niels, Erik og Else.

91280: Herr Joachim Hermansen Flemming til Knudstrup(1435-1458).

Herr Joachims forældre var herr Herman og fru Inger Henningsdatter Skarpenberg og de levede i Unionstiden.

I 1435 var Joachim stadig væbner. Han beseglede som forlover for kong Erik af Pommern ved forliget i Stockholm.

Men i 1439, da kong Erik havde taget ophold på Gotland, var Joachim blandt dem, der opsagde ham huldskab og troskab. Ved Christoffer af Bayerns hyldning på Viborg landsting blev Joachim slået til ridder. Det var i 1440.

I årene 1444-45 var han lensmand på Kalundborg. Da Christoffer af Bayern døde barnløs i 1448 var herr Joachim sendebud til kong Karl i Sverige, der var handlet hurtigt.

I 1450 blev herr Joachim kong Christiern den Førstes lensmand på Helsingborg og året efter blev han rigsråd. I 1453 var han med kongen i Norge.

Der blev holdt skifte efter ham i 1458, så da er han død.

Joachim var først gift med Inger Andersdatter Hvide til Møllerup, men det var Karen Eilersdatter Rantzau, der blev mor til vores Herman.

Joachim havde brødrene herr Bo og herr Niels og Peder.

91288: Erlend Philipussen, den mærkeligste mand i hele Norge.

Philippus Erlendson på Odensland i Kirkebo i Sogn er den ældste, vi kender (født ca. 1270). Han var gift med Ingebjørg Erlendsdatter, som bragte ham Losnegodset. Hun døde 1322.

Erlend nævnes første gang 1366, da kong Håkon rykkede ind i med sine norske tropper. 1369 var han Norges riges råd og deltog i forhandlingerne på Bohus med Hansestæderne, der d. 3. august sluttede med fred for Norge. I 1370 og 1390 var han fehirde i Bergen. Nærmest en slags skatteminister.

Da Valdemar Attertag døde i 1376 var Erlend nærværende ved fredsslutningen i Kalundborg. I 1381 overværede han kong Olafs kroning i Norge.

1385 var han sysselmand i Nordfjord, måske en slags amtmand.

I 1405 var han Gulatings lagmand, dommer eller retslærd. Når han kaldes den mærkeligste mand i hele Norge, er det, fordi han ikke ville være ridder, skønt kongerne tilbød ham det. Han døde 1407.

91292: Håkon Eivindsson fra Nesøen og Bohuslen(1372-80).

Håkons far var Eivind Raneson på Sodheim, moderen kendes ikke, men han havde brødrene Johannes og Niels.

Slægten Kjælingsmule er altså en sidegren af den danske Ranislægt, som blev landforvist af Erik Menved.

I 1380 solgte herr Håkon med samtykke af sin hustru fru Elin Bergsveinsdatter $4\frac{1}{2}$ ørebøl i Bodin i Asker.

Hun gav en part i Midåker til Haug kirke, Eiker til årtidehold for herr Håkon Eivindson fordum husbønde sin.

Herr Håkons bror, Lodin førte samme våben som senere Olav Håkonsen, et hvidt hoved i en krans af roser i rødt felt, altså netop Kjælingsmule-våbnet

Fru Elin blev gift igen med en Håkon Munansson Stumpe. Med sin første mand havde hun sønnen Olaf.

91293: Fru Elin Bergsveinsdatter fra Gudbrandsdalenn.

Hun var datter af Bergsvein Bårdsson og Giertrud Guttormsdatter, der omtales(1344-1356).

Elin ægtede herr Håkon Eivindsson, der omtales 1380 og 1399. Hun er slev født i Gudbrandsdalen og var siden girt med Håkon Munansson af slægten Stumpe.

Elin blev mor til herr Olav Håkonsson Kjælingsmule, der skrev sig til Nesøen i Asker.

91294: Jon Martinsson til Sudreim, Sørum, Akershus amt.

Jons far var Martin Magnusson til Sudreim, lagmand i Wsetmanland og Dalarne. Moderen kender vi ikke. ;

Jon fik 1373 af herr Knut Algotsson kvittering for alt regnskab, som denne var ham skyldig på hans fars vegne, og herr Knut oplod ham sit gods i Wæmsø og Mulatorp. Da Jon i 1381 nævnes som ridder må han være blevet kåret 1380 ved kong Olufs kroning. Herr Jon nævnes nu blandt den mest ansete adel i Norge, da kong Oluf var i Norge.

I 1382 købte han gods i Sundals herred. Herr Jon beseglede i 1388 det norske rigsråds valg af dronning Margrethe i Oslo. I juni 1395 kom det til et forlig mellem kong Albrecht og dronning Margrethe på Lindholm slot. Herr Jon beseglede dette forlig. At Jon er blevet kaldt ridder i 1381 synes at have været forhastet, for endnu i 1397 kaldes han væbner, men skal have fået ridderslaget på Kalmarmødet samme år, da han beseglede Unionstraktaten. Han nævnes igen 1399, og foretog 1405 en pilgrimsrejse til Rom, hvor han vistnok døde.

Han var gift med Agnes Sigurdsdatter, dattersøns datter af kong Håkon den Femte. Hun skænkede ham fire børn, to døtre og to sønner.

Og det er ikke utænkeligt, at dette giftermåls indgåelse har givet anledning til rygtet om hans ridderskab.

91295: Agnes Sigudsdatter Roos/Sudreimsætten.

Hendes far var Sigurd Hætoresen, og hendes mor hed Ingebjørg Erlingsdatter.

Agnes var gift med Jon Martinsson af Sudreimsætten, der var af svensk afstamning.

Jon døde i Rom i 1405 og efterlod sin enke, fru Agnes og to sønner og to døtre.

Den ældste var Katarina, som først var gift med Alv Hardlds son Bolt og i andet ægteskab havde Jöns Hjärne.

Ældste søn var Magnus Jonsson, der døde senest 1409.

Næste i rækken var sønnen Sigurd Jonsson som var gift med Fúlippa, der gik i kloster i 1429.

Den yngste var Ingebjørg Jonsdatter, der ægtede Olav Håkons-son Kjælingsmule.

Selv døde fru Agnes i 1424.

92000: Mogens(Staverskov)Gøye til Krenkerup nu Hardenberg.

Vi kender ikke hans fars fornavn og ej heller hans mors, men hans brødre ~~kalder sig~~ og flerer af hans nevøer og grannevøer kalder sig ~~ligeledes~~ Staverskov, så dette navn har givet navn til en linje af slægten Gøye.

Mogens Gøye synes dog aldrig at have benyttet navnet Staverskov. Han skal i 1381 have skrevet sig til Krenkerup, det nuværende Hardenberg og skal sammen med fem andre have solgt gods, som andre havde i pant.

Slægtbogsangivelser siger, at han skal have ejet Herrestad, Herrestad herred.

Han var først gift med en dame af slægten Brok til Bømmetofte. og efter at han havde tilpantet sig Krenkerup, var han anden gang gift med Inger Lydersdatter Kabel.

92048: Herr Jens Andersen Brok af Estrup(1358) - 1408.

Hans far Anders Jensen til Essendrup var død 1355. Moderen ned Johanne Nielsdatter Brok døde 1372 efter at have holdt skifte med sin bror Eske Brok.

Herr Jens var ridder i 1358, da han fik tilskødet en sjøtte-del i Kyse, Flakkebjerg herred af herr Anders Olufsen. Han solgte senere denne part.

Han deltog 1368-70 på kongens side i kampen mod holstenerne og de oprørske jyder, og han var da lensmand på Bygholm, som han forsvarede tapnert. I 1369 forseglede han freden med hansestæderne. Han var drost i 1374 og beseglede 1376-77 kong Oluf's håndfæstninger.

I 1377 var han et af sendebudene til forhandlingerne med Meklenborg. Han blev lensmand på Kals i 1379. I 1380 købte han Hillerødsholm af fru Edele Nielsdatter Buus m.fl.

Han købte Skjærvad af kronen i 1386. I 1387 forseglede han hyldningen i Lund. Han var lensmand på Tranekær i 1394.

I 1395 Havde han Nielstrup på Fyn i pant af Henneske Moltke. Han var høvedsmand og rettere på Fyn i 1396. Han forseglede unionen i 1397.

I 1405 var han nærværende i Helsingborg ved forhandlingerne om Jens Nielsen Løvenbalks drab på hans søn Jens. Året efter byggede han et kapel ved Roskilde, der blev lagt til det alter for Sankt Catarina, som han selv havde grundlagt samme steds.

Han var gift med en datter af herr Johannes Laurentsen Panter, som medførte Vemmetofte og Græse i ægteskabet.

Han døde 24.maj 1408.

92054: Herr Mogens Pedersen Munk til Boller, Bjerger herred.

Hans far, Peder Munk var stamfar til De Bjelke- Munker, og skrev sig til Holbækgård. Vi kender ikke Herr Mogens' mor.

Han nævnes 1394 som væbner, men ved Erik af Pommerns kroning er han blevet slået til ridder ved kroningsfestlighederne i Kalmar.

Samme år solgte han sammen med sine svogre, herr Axel Pedersen Thott og Niels Svendsen Sparre Skullerupholm til herr Johan Olsen Bjørn.

I 1401 var han hovedsmand på Ålborghus, men måtte samme år afstå Beritzholm og Færs herred i Skåne, som dronning Margrethe indløste fra ham. I de følgende år nævnes han atter og atter som dronning Margrethes betroede mand.

I 1406 havde han Galten herred i pant og fik da livsbrev på Bygholm, og blev forlenet med Kolding og Rosborg. Det var det år han solgte Mølgård til dronningen.

I 1409 beseglede han som rigsråd forbundet med Ditmarskerne. Han blev 1410 sammen med Lyder Kabel sendt med en hær ind i Sønderjylland, og den 12. august samme år faldt han i slaget ved Sollerup.

Der gik siden rygter om, at dronning Margrethe havde bemægtiget sig hans bohaver og løsere på Bygholm og Boller, men det vides, at hun har givet det til hans bror herr Stig Munk.

Han var 1396 gift med Kirsten Pedersdatter Thott, som var blevet ham tilsagt, men af dronning Margrethe blev tvunget til at ægte herr Jep Mus(Thott), hvem herr Mogens derfor dræbte den 14. september 1394.

De havde sammen de tre berygtede eller berømte døtre, Gertrud den ildonde, Pernille den gode og Anne den hofmodige.

92060: Segebod Johanssen Krummedige til Mehlbeck og Løgismose.

Hans far kaldtes Grote Johan eller Henneke, og det var måske ham, der i 1323 besejlede den holstenske adels forbund. Hans mor kendes ikke.

Segebod var gift med Sidsel Pedersdatter Skram til Rundtoft. Han nævnes første gang, da han fik gods i Jordløse på Fyn i pant af fru Ingeborg i 1340. i 1360 kaldes han farbror til Witte Iweh og Eggert Krummedige.

I 1364 besejlede han forliget mellem greve Claus og herr Henrik Reventlows arvinger sammen med sin bror Erik. Han fik gods i Tranebützel i forpagtning af domkapitlet i Sleswig i 1377.

Han købte gods i Vedsted i 1380 af sine fætre Hartwig Brøger og Blix Krummedige og kaldes da fætter til Lyder Krummedige.

I 1393 udstedtes der et vidne, at han i sin tid med ære udløste sig af dansk fangenskab.

Med sin hustru Sidsel havde han børnene, herr Erik, Mette, Anne og en søn mere, der var død i 1397.

Sidsel Pedersdatter Skram til Rundtoft levede som enke i 1397.

92084: Anders Davidsen Hak (1377) - (1380).

Anders var søn af herr David Andersen Hak, men blev aldrig selv ridder.

Anders nævnes i kong Olafs håndfæstning 1377 lige efter sin bror Niels Davidsen Hak.

I den skånske landefredsforening af 1380 nævnes Anders lige før sin bror.

Vi kender hverken hans mor eller hans hustru, men han havde sønnerne Niels Hak til Assendrup, Tybjerg herred, og herr Anders Hak til Mogenstrup, Oxie herred og Hikkebjerg.

92734: Peder Eriksen til Solvig, Hostrup sogn (1390-1397).

Han var søn af Erik Abelsen Rynd til Tjørneskovgård mm og Cathrine Eriksdatter Urne.

Han havde brødrene Valdemar og Abel og hans hustru var Sophie Henriksdatter Serlin.

I 1390 fik han af fru Marine af Løgismose, enke efter Jes Pedersen al den frihed og ejendom i Hostrup sogn, som hun arvede med sine børn efter Johan Torberhsen.

I 1395 fik han skøde af Bo Topp på hans gods to Zewanghe dat Puekholm het. Endelig fik han gods i Ravir i Bjolderup sogn af Peder Pors, i 1397.

Samme år beseglede han et vidne af Urnehoved landsting med hjerteseglet.

Han efterlod sig datteren Anne, der ægtede Mads Gjordsen.

92808: Herr Mikkel Jensen Rud til Skjoldenæs, Ringsted herred.

Hans far hed Jens Nielsen Rud og blev ridder i 1382, hans mor var Alhed Clausdatter Grubendal, faderen havde ikke nogen hovedgård, men var høvedsmand på en række kongelige slotte.

Herr Mikkel var først formælet med Else NN, anden gang med Anne Pedersdatter Jernskjæg. Han var i 1387 kong Olufs køgemester og var tilstede på Falsterbo ved den unge konges død. Han deltog samme år i hyldningen af dronning Margrethe i Ringsted.

I 1392 var han høvedsmand på Vordingborg, deltog 1395 i forhandlingerne på Lindholm og 1397 i Kalmarmødet. Han besejlede 1398 forbundet mellem kong Erik af Pommern og hærmeesteren for den tyske orden.

I 1401 besejlede han kong Eriks stadfæstelse af dronning Margrethes testamente. Han var hofmester hos kong Erik.

Herr Mikkel var død den 14. juni 1402

92810: Herr Ove Hase til Gåsetofte (1376) - (1421).

Faderen NN Ebbesen tilhørte slægten Bild, mens moderen var en datter af herr Ove Hase d.æ. til Gåsetofte.

Herr Ove Hase af slægten Bild til Gåsetofte var gift med fru Elne Palnesdatter, som synes at have været lidt af en filur, som vi senere skal se.

I 1376 fik herr Ove Hase(Bild) tildømt gods i Arts herred, han kaldes i 1385 herr Ove Lange Hase til Gåsetofte. Det var imidlertid først i 1388, han var ridder.

Han beseglede år 1400 til vitterlighed med jomfru Elne Brok, og førte da det tværdelte skjold, som førtes af slægten Bild eller Strangesen.

I 1401 pantsatte han Dyrnæs og Laven, Gjern herred til sin fætter herr Elf Elefsen Bild, med hvem han 1403 førte trøtte om gods i Hids og Moulbjerg herreder.

Han levede endnu i 1412, da fru Cecilie Jensdatter Grubbe udstedte en kvittering til ham.

Hans hustru fru Elne Palnesdatter til Dyrnæs levede endnu i 1421. Hun skal efter nogle opgivelser have været datter af den bekendte marsk Palne Jonsen Munk. I herr Knud Ruds Brevregister fandtes nemlig et Palne Jensens skiftebrev med herr Ove Hase. Et brev fra 1425 kendes ligeledes, dog kun af omtale, hvor herr Palne Jensen af våben giver herr Jørgen Rud til Skjoldemøns, som er gift med hans fars søsterdatter fuldmagt til at indløse og inndeale alt marsk Palnes gods i Jylland og Fyen, samt et skifte samme år mellem herr Jørgen Rud og hans hustrus vegne, Ingeborg herr Ove Hases datter, og herr Palne Jensen.

Der eksisterer endnu et af kong "Jerk" og hans råd udstedt vidne fra 1403, at herr Niels Manderup og herr Ove Hase skiftede med Jesse Palnesen, Marsk Palnes søn og et vidne af Bjerre herredsting om sammeskifte, men uheldigvis er disse sidste to breve åbenbart falske. Det er bl.a. under kong "Jerk"s brev af 1403 et af kong Christoffer af Bayerns bekendte segl, der sidder under, og de Bayernske ruder er udjævnet med en varm kniv.

Der er således ingen tvivl om, at også de tre forsvundne breve var falske, og der er grund til at tro, at fru Elne Palnesdatter ikke er af slægten Munk, men var den fru Elne der førte et delt og to gange tværdelt skjold og først var gift med Jens Grubbe til Ordrup, der døde 1403, og sidst med Jep Jensen Godov til Gjerdrup, og Ove Hases datter Ingeborg ejede da også part i Ordrup.

Fru Elne var da antagelig datter af den Palne Pedersen, med det førømtalte delte og to gange tværdelte skjold, som han i 1356 beseglede et vidne med på Hald herredsting.

97564: Herr Peder(Pedersen)Vendelbo til Korrup, Hellum herred.

Herr Peder er den ældste vi kender, men man mener, at hans far også har heddet Peder. Hans mors navn har man ingen mening om.

Herr Peder var fra begyndelsen ligesom Saxe Pedersen, i Christoffer den Andens tjeneste og var 1317 dennes marskal. Han blev da sendt ud imod sin forgænger i embedet den svigefulde Ludvig Albertsen Eberstein, der havde sat sig fast på Hammershus, som det i 1325 lykkedes herr Peder at indtage.

Da Christoffer den Anden året efter blev fordrevet, stod herr Peder nu uden embede. Han blev antaget af kongehertugen Valdemar, grev Gerts protege og blev hans råd og i 1328 fik han tildømt en gård Kragelund i Vindblæs sogn, en gård i Haderup og Åmølle i Gjeræev herred.

Han blev ved Christoffers tilbagevenden i 1329 dennes drost. I 1333 var han på Viborg ting, efter at Christoffer er død året før.

Da Valdemar Attertag havde taget hånd om tingene og genoprettet kongedømmet blev han 1341 Valdemars drost, som han nævnes den 17.januar. Han afgår dog året efter, da han den 24.december 1342 kaldes tidligere drost, men han vedblev dog at indtage en høj stilling hos kong Valdemar.

I 1343 fik han af Andreas Pedersen tilskødet Korrup og Korrup vang i Hellum herred.

Han pantsatte samme år det halve af Gern herred til Iven Røstrup.

I 1344 betegnes han af kongen som justitiarium noster. Sidste gang, han nævnes pantsatte han den 14.juni 1345 sin gård i Langhgu til Jens Ågesen. Hans arvinger nævnes den 25.april 1346.

Den 25.marts 1347 erklærer hans enke Arine, hendes søn Peder dictus Vendelbo, og Niels Eriksen Saltensee af Linde, at de vil holde væbneren Mikkell Pedersen skadesløs for det tab, der måtte ramme ham for den forpligtelse, han har indgået med dem overfor den danske konges drost, Erik Nielsen Gyldenstjerne

og Peder Poulsen, nemlig, at alt gods i Middelsom herred, Grensten sogn, som tilfaldt herr Peders arvinger skal overgå til Niels Eriksen som arv fra hustruen efter dennes far herr Peder Vendelbo.

Ligeledes skal Mikkel Pedersen holdes skadesløs for den forpligtelse, han har indgået, at alt gods i Fjends herred, som tilfaldt Peder Vendelbos arvinger, skal overgå til Peder Poulsen som arv fra hustruen efter dennes far herr Peder Vendelbo.

Endelig bestemmes det, at Bo Falk og Ludvig Albertsen Eberstein skal have del i Borgen Skjern, og at denne ikke må afhændes til nogen uden de nævnte Erik Nielsens og Peder Pedersens samtykke, men at den med jordtilligendeskal overgå til den sidst anførte og hans fire kødelige brødre.

Herr Peder Pedersen Vendelbo var den gamle danske kongeslægts sidste trofaste tilhænger.

97566: Herr Niels Bugge til (Nørre)Vosborg, Hald, Støvringgård m.fl.

Niels Bugges far hed Bugge Nielsen og skrev sig til Hegnet i Harre herred. Vi kender ikke hans mor.

Niels Bugge skrev sig til sin fædrene gård, Vosborg foruden Hald, Støvringgård, Spøttrup, Rolstrup og Lundholm. Ligesom faderen har sønne tidligt sluttet sig til grev Gert og i den kongeløse tid fra 1332-1340 skaffet sig en magt og anseelse blandt sine nørrejyske standsfæller, som ingen af hans slægt tidligere.

Nært beslægtet med Niels Ebbesen, hvis morfar han antagelig var, brød han senere med greven, og ifølge folkevisen var han en af hovedlederne for det store nørrejyske oprør, som gav anledning til grevens indfald i 1340 og det blodige oprin i Randers.

Oprindelig havde Niels Bugge hjemme på Vosborg i Ulvborg sogn og herred, nær Storåens udløb i Nissum fjord. Han opførte denne borg som sin rette fædrene borg længe før, han grundlagde Hald. Hans engelske bygmester arbejdede i tre år på den, men da han krævede for høj en betaling, betalte herr Niels, men dædte en svend efter ham, der skulle sige: Mester, mester, tårnet hælder. Hvis han så vendte sig om, skulle svenden dræbe ham og komme hjem med pengene, men den engelske mester, svarede blot: Tårnet står godt nok, men der skal engang komme en fra havet i en blå kappe, og så skal tårnet falde.

Det var først i 1345, Niels Bugge kom i fuld besiddelse af Hald, der ligger på et næs på vestsiden af Hald sø.

Hr. Bugge bygger op Hald med ære
han agted det aldrig i fremmed mands være
de fare så fri gennem Jylland.

Hans navn er især knyttet til Hald, og her har han utvivlsomt boet. Og herfra har han ledet sit store oprør mod Valdemar Attertag, som især har bragt hans navn til efterverdenen. Han var sin tids rigeste danske herremand, og man har beregnet hans indtægt til 14000 tønder byg årlig. Ikke uden grund har man kaldt ham kong Bugge.

Ud over de førnævnte hovedgårde og borge ejede herr Niels talrigt strøgods især i den nordlige del af Nørrejylland. Han var således selvskreven fører for den jyske adel, hvis selvstændighedstrang og selvfølelse følte sig truet af Valdemar Atterfågs stræben efter at udvide kronens magt på alle særinteressers bekostning.

Idet kong Valdemar hensynsløst trådte op imod adelens irritereds- og selvrådighedsfølelse fremkaldte han den magtkamp, som Niels Bugge blev repræsentant for på aristokratiets side.

Endnu i 1350 var forholdet mellem kongen og Niels Bugge ven-skabeligt, Han deltog i kongens felttog til Meklenborg og Brandenburg 1349 og 1350 og var tilstede både i Spremberg og Bautzen, da Valdemar mæglede forlig mellem Ludvig af Bayern og kejser Carl den Fjerde.

Det var imidlertid kun kort efter sin hjemkomst, han sluttede sig til kongens fjender, de holstenske grever og hertug, exkong Valdemar af Sønderjylland, og før udgangen af 1351 stog hele halvøen fra Elben til Skagen i våben mod kong Valdemar den 6nde, trods den sorte død, der hærgede hele riget.

Herr Niels tog kraftogt del i fejden. Han erobrede slottet Langtind ved Limfjorden, hvor han tog en del fanger, og folkesagnets beretning om kongens belejring af Hald må nok henføjes til denne periode.

Ved forliget den 26. juli 1353 ved Vindinge å blev også de jyske herremænd og især herr Niels medtaget. Gensidige erobringer blev givet tilbage og nærmere bestemmelser om fangers udveksling blev truffet.

Ved det store Danehof i Nyborg sankt Hansdag 1354, hvor den fuldstændige udsoning fandt sted mellem kongen og hans undersætter, var herr Niels Bugge utvivlsomt tilstede, og vi finder ham det følgende år som et virksomt medlem på det kongelige retterting i Jylland.

Allerede i årene 1356-1357 brød misfornøjelsen i Jylland igen ud, og mange jyder kom over bæltet til Fyn for at forelægge kongen deres beklagelser.

Og da fejden mellem de holstenske grever og kongen igen var brudt ud, tog jyderne livligt del på grevernes side.

Sidst på året 1358 drog herr Niels og Ove Stigsen til Eskebjerg samt Peder Andersen til Magård mod sikkert lejde over til Slagelse for at slutte forlig med kongen. Valdemars betingelser var imidlertid så hårde, at de jyske udsendinge forbitret forlod mødet to dage før jul.

På hjemvejen blev herr Niels og hans to ledsagere aflivet i Middelfart af nogle fiskere, der blev idømt en årlig bøde for drabet, der var pålignet tre huse i byen, de såkaldte Buggepenge, der blev opkrævet til 1874.

Kong Valdemar fralagde sig højtideligt ethvert ansvar for drabene, og kongens søn, Christoffer og Niels Bugges søn Knud indgik endog et fortroligt venskabsforhold.

Men mistanken mod kongen kunne ikke udryddes, og der blev digtet en folkevise om herr Niels Bugges drab, der ramte hele folkets fjendtlige følelser mod Valdemar den Onde.

Herr Niels var to gange gift. Hans første hustru antages at have været en datter af Palne Jonsen og Elne Lændi. Anden gang havde han ægtet Ingeborg Vendelbo.

97700: Herr Gregers Pedersen Krognos til Vidskøfle (1355).

Hans far, herr Peder Stigsen skrev sig til Krabberup. Moderen Regitze Løvenbalk var uægte datter af kong Christoffer den Anden.

I 1355 solgte han en stor del gods til kong Valdemar Attertag. Han blev dræbt i et oprør mod kongen. Det var dengang Skånelandene led under Sverige, så det er uvist, hvilken konge han fejdede imod.

Han var gift med den svenske Ose Jonsdatter Kiørning til Hejreholm, der fødte ham sønnen Holger og datteren Regitze.

181176: Sigurd Gautesen Galtung til Tordnes i Jordal.(1322-1341).

Sigurds far var Gaut den unge Gautsen på Hattebjerg, baron og ridder. Moderen har vi ingen mulighed for at identificere. Sigurd var gift med Sigrid på Torsnes.

Han nævnes første gang den 18.april 1322 sammen med Tore Gautesen på Hattebjerg.

At han nævnes allerede 1314 er der ingen dokumentation for, og igen 1329 bliver han omtalt, uden at vi kan se noget om ham selv.

Men den 2.oktober 1341 udsteder han i Bergen sammen med Greip Toresen et brev om, hvad Margretha Torbergsdatter fik, da hun giftede sig med Ivar Erlingssøn.

Med fru Sigrid havde han sønnen Erik.

181164: Otte Svalessøn Rømer til Audun Hestakorns gods i Nordfjord.

Svale Olfvirsson Rømer, ridder og Norges riges råd og hans hustru Gjertrud Erlingsdatter til Støvrum, var hans forældre. Herr Svale var død 1389.

Sammen med sin hustru Gjertrud Erlingsdatter til Støvrum's børn fik han i 1361 brev på Audun Hestakorns forbrudte gods i Nordfjord af kongerne Magnus og Håkon.

I 1370 var han Norges Riges råd, 1371 fohirde og hirdstjore i Trondhjem dvs skatte^uminister og øverste ombudsmand for kongen.

Han fik i 1372 bekræftelse på gavebrevet af 1361.

Otte blev ridder efter kong Håkons død og kong Olufs hyldning. Han blev sysselmand på Hallogaland i 1385, dvs Lofoten.

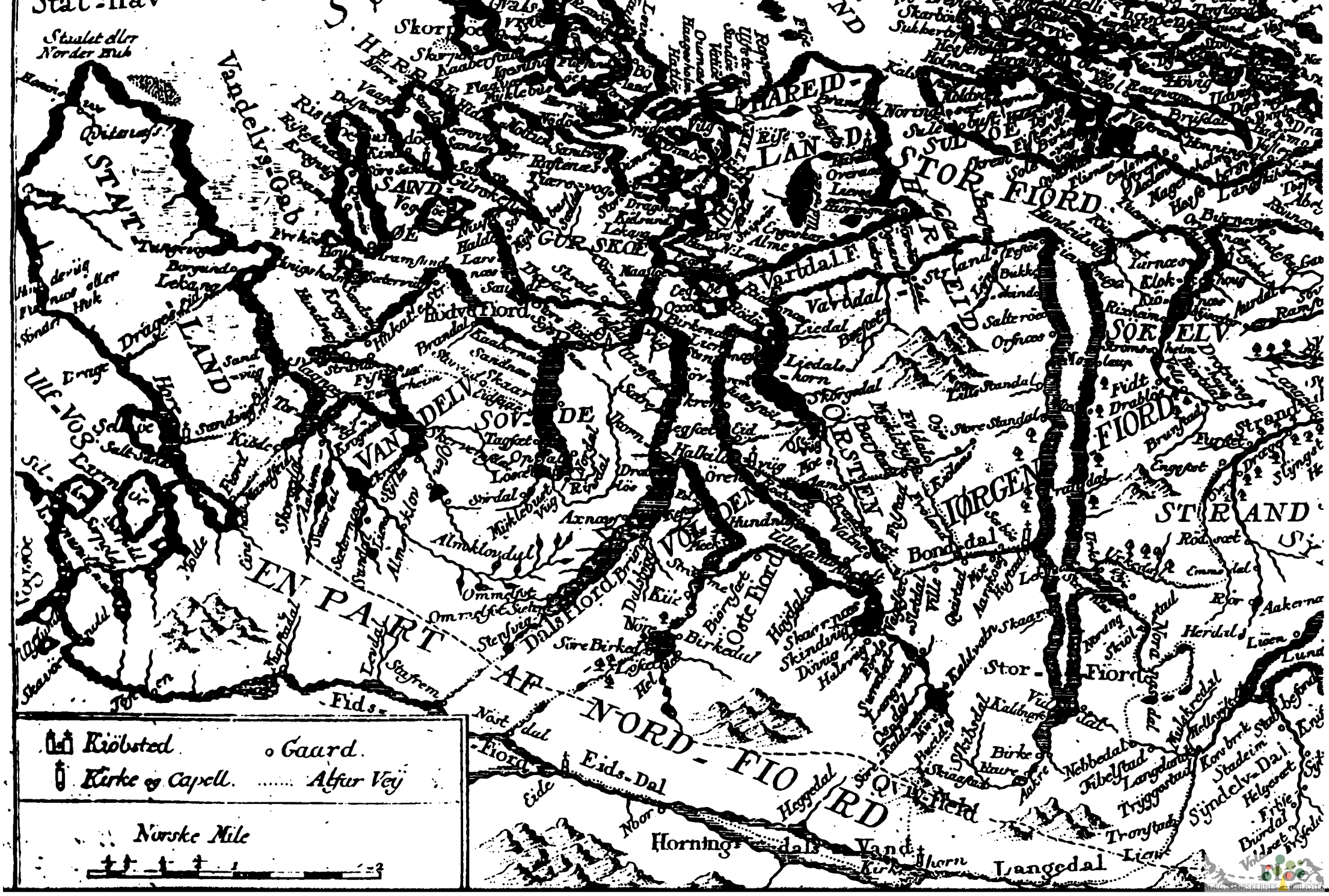
I 1388 var han medudsteder af vidnet om kong Erik af Pommerns arveret til Norge. I 1392 besegler han med Rømer-våbnet. Han var forlover ved forliget på Lindholm i 1395, Sømme år deltog han i forhandlingerne med Hansestæderne i Helsingborg.

I 1397 var han lensmand på Bergenhus. Han beseglede i 1398 forbundet mod hærmeisteren, da den tyske orden havde erobret Gotland.

Herr Otte beseglede 1401 kong Eriks stadfæstelse af dronning Margrethes testamente og nævnes endnu i 1405.

Hans bror Amund Syldehat skal have indebrændt ham på gården Støvrum i Nordfjord

Før 1362 ægtede han Gjertrud Erlingsdatter til Støvrum, der fødte ham børnene Elsebe, Svale, Sigrid og Thorstein.

Stualet dlt
Norder Eub

STATT

DRÅGE

ULF-VOS

SIL-LE

EN PART

Norske Mile

Vardals
Rist
SAND
GUR
SOV-DE
VAN DELV
VARDAL F.

Skorp
HER
SAND
GUR
SOV-DE
VAN DELV
VARDAL F.

STOR
FJORD
STOR
ELV
FJORD

STOR
ELV
FJORD
STRAND

SOV-DE
VAN DELV
VARDAL F.

STOR
ELV
FJORD
STRAND

STOR
ELV
FJORD
STRAND

NORD-FJORD

NORD-FJORD

NORD-FJORD

 Kjøbsted.
  Gaard.
 Kirke og Capell.
 Afjer Vej

Norske Mile

181200: Herr Oluf Olufsen Lunge til Mosegård (1346)-(1386).

Olufs far Oluf Olufsen nævnes 1302-1321, han havde ingen hovedgård og blev aldrig ridder. Hans hustru kendes ikke. Han havde foruden herr Oluf sønnen herr Jakob og tre døtre, Eline, NN og Cecilia.

Herr Oluf var gift før 1352 med Cecilie Gødikesdatter Drefeld og anden gang med Marine Nielsdatter Manderup. Foruden herr Anders havde han i de to ægteskaber herr Jens, herr Niels og Oluf.

Han var nærværende på Sjællands landsting i 1346. Han fik i 1352 skøde af Gødeke Mogensen Drefeld, der kalder ham genero meo, på al dennes arv efter fru Elne Nielsdatter Krok og efter hans bror Niels Mogensen.

Endnu i 1356 var han kun væbner. Sammen med sin bror Jakob blev han fængslet i 1357 mistænkt for delagtighed i Jydernes oprør.

Han besegler i 1360 endnu som væbner Kalundborg-recessen lige efter Oluf Pedersen Lunge.

Var han identisk med den Oluf Madsen? Lunge, der 1363 indløste gods i Maibølle, som han fik med sin hustru Cecilie, fra herr Niels Knudsen Manderup til Svanholm, og som han i 1367 solgte til herr Axel Mogensen Gøye.

Han blev ridder i 1363 i forbindelse med festlighederne i anledning af prinsesse Margrethe Valdemarsdatters bryllup med kong Håkon af Borge i København.

I 1365 solgte han gods i Haleby, Løve herred til kong Valdemar, samme år var han blandt forloverne ved forliget i Kolding.

Sammen med Jens Falster skiftede han 1381 gods med Niels Manderup på deres hustruers og deres søsters fru Christine Nielsdatters vegne, arv faldet efter disses mor fru Gertrud, enke efter herr Niels Manderup.

I 1384 var han arving efter herr Niels Knudsen Manderup, hans segl fra samme år viser et kors mellem liljerne. Herr Oluf var vistnok død den 7. oktober 1386.

181204: Jep Axelsen Thott til Sørup.(1366) - (1405).

Jeps far var herr Absalon Ågesen Thott til Herlev, hvis hustru ned Christende Pedersdatter Wirtenberg. De havde sammen udover Jep, sønnen Åge, Bjørn, Jytte, Peder og Kirsten.

Jep ægtede før 1388 Margrøthe Bondesdatter Due til Sørup, der fødte ham børnene, Axel, Bonde og Pernille.

Jep beseglede sammen med sin bror Åge til vitterlighed med fru Margrethe, enke efter Ingemar Karlsen Thott. Han tiltrådte 1376 det gavebrev hans bror, Peders enke, Juliane Pedersdatter gav til Lunds Domkirke.

Året efter beseglede han kong Olufs håndfæstning. I 1378 fik han Gørs herred i pant af de meklenborgske hertuger, som han tilsagde tjeneste af al sin magt.

I 1381 beseglede han våbenstilstanden med kong Albrecht, og var med til at antage forliget i 1395 på Lindholm. Samme år beseglede han til vitterlighed med Jens Due og med Peder Due.

I 1397 beseglede han som ridder og rigsråd vad kong Erik af Pommens kroning i Kalmar.

Han solgte 1401 sin hovedgård Bollerup, som han havde købt af herr Anders Pøp, til Stig Pedersen Krognos.

Han nævnes sidste gang som levende den 22.april 1405. Hans årtig holdes den 17.november i Lund.

Hans hustrus årtid holdes den 9.juni i Lund.

Begge ægtefæller blev begravet i klosterkirken i Ystad.

Da skiftet efter herr Jep holdtes i 1419, har fru Margrethe antagelig overlevet ham i nogle år.

181328: Jon Little til Tommerup og Hørningsholm.(1262-1307).

Hans forældre var Jon Reimatsen og Cecilie Ebbesdatter, der kun havde børnene Cecilie og Jon, vel nok fordi moderen var død i 1248.

Jon har givet navn til Littlelinien af slægten Galen. I 1262 var han hertug Albert af Brunsvigs fornemste rådgiver som rigsforstander i Danmark. Christoffer den Første var død, og Erik(Klipping) var endnu umyndig, og sad fængslet sammen med sin mor Margrethe Sprænghest i Tyskland.

Jon var gældker i Skåne, og sammen med den pavelige nuntius magister Gerhard for han hårdt frem imod Jakob Erlandsens venner.

Fra nu og resten af sine dage var Jon en ubetinget tilhænger af kongehuset og fremtræder til stadighed som en af kongens vigtigste rådgivere.

I kongebreve nævnes han tilmed ofte foran drost og marsk. Som gældker måtte han dog snart vige pladsen for den tidligere hovedsmand for Skåne, Niels Erlandsen.

I 1275 var han sendebud til paven for at løse riget af band. På de store Danehoffer i Erik Klippings sidste år spillede herr Jon en hovedrolle. Han var blevet ridder i 1278 og må derfor kaldes herre.

Efter kongemordet i Finderup lade stod han trofast ved Erik Menved side. Til tros for sin høje alder modtog han endog en tid drest embedet 1298-99. I 1303 var han påny sendebud til Rom for at få en ende på striden med ærkebisp Jens Grand, og det må tilskrives hans klogskab, at striden endte på en for kongen så fordelagtig måde. På hjemvejen døde kånsleren herr Martin Mogensen i Paris.

Endnu i 1307 var han tilstede, da kong Erik forlenede sin bror, Christoffer(II) med Sønderhalland, men den 4.august samme år døde han og blev sted til hvile i Esrom kloster, som han har interesseret sig meget for, og i klostrets årbog kaldes han med rette, den frommeste og navnkundigste ridder i Danmark.

18536: Johan Filipsson af Aspenäsätten. (1272 - 1280).

Da kong Erik Eriksson af Sverige døde i 1250, uddøde Erik den Helliges slægt på mandssiden, og kronen måtte overgå til et nyt dynasti.

Ingen i landet kunne i magt og anseelse sidestilles med Birger jarl, men han var ikke af kongeslægt, og stormændene foretrak derfor hans søn Valdemar, hvis mor, Ingeborg var datter af kong Erik Knutsson, men, da han endnu var umyndig blev jarlen rigsforstander.

Birger jarl opretholdt fred i landet med største stæthed, og under hans beskyttelse kunne fredelige sysler blomstre I den hedenske tid havde byerne Birka og Sigtuna været de mest betydende ved Mælaren, men begge blev ødelagt af hedenske vikinger fra finske bugt, og nu anlagdes en ny stad ved Mælarens udløb, og den blev under Birger jarls beskyttelse en lås for Mælaren. Den hed Stockholm.

Da Birger jarl døde i 1266, overtog kong Valdemar selv styret, og første gang Johan Filipsson nævnes er han i kong Valdemar Birgerssons selskab som dominus. Det var den 22. marts 1272 i Gælakvist ved Skara.

Herr Johan blev en af de ledende i stormandsbevægelsen mod kong Magnus, der usurperede tronen fra sin bror, og da kong Magnus vandt herredømmet blev herr Johan henrettet den 20. august 1280 sammen med sin bror Birger og sin søstersøn Johan Karlsson af Fånsätten. De blev alle halshugget.

Herr Johans far, Filip var død i 1279 og var da begravet med sin hustru, Johans mor, Cecilia Knutsdotter i Vårfrubergas kloster.

Han er antagelig den Filip Birgersson, som er nævnt i Vårfruberga klostres jordebog

BIRGER JARL.
Early Stockholm in Background.

(38)

181537: Ingeborg Svantepolksdatter af Skarsholmslægten.

Herr_Svantepolk Knudsen til Viby var far til Ingeborg. Hans hustru var Benedicte, hertug Sunes datter.

Ingeborg havde søstre Ingegerd og Catherina, og en bror, Knud.

Ingeborg var gift med en ætling af Erik den Hellige, Johan Filipsson af Aspenæsätten, der i striden mellem Birger jarls sønner holdt på den forkerte og blev halshugget i 1280.

Hvad der blev af Ingeborg er ikke let at vide, hun var selv af kongelig afstamning. Hendes tipoldefar var Valdemar Sejr.

Ingeborg døde senest den 22.februar 1341.

181556: Herr Gudmar Magnusson til Kogleholm i Nerike(1291-1313).

Gudmar Magnusson synes at være Ulvåsa-slægtens stamfar. Han er allerede ridder i 1291, da han var gift med Margaretha Ulfsdotter.

Han var gener til ærkedegn i Linkøping herr Sigtrygg, da han besegler dennes testamente.

I 1299 var han kong Birgers råd og endnu i 1305.

I 1307 var han derimod hertugerne Eriks og Valdemars ridder og deres råd i 1312.

Herr Gudmar nævnes senest den 26.august 1313.

Herr Gudmar skal have været en hård mand. Året før vi sidst hører fra ham, skal han en juleaften have sadlet sin hest for at ride ud i skoven, hvor han havde levet et mærkelig ensomt liv i de skove, som dengang dækkede landskabet.

Næste år til jul lige ved samme time, han var redet bort, hørtes hestetrapen på gården og en bydende stemme, der lignede herr Gudmars.

Alle sprang op for at modtage ham, men i det samme sparkede hesten så voldsomt bagud, at der længe var mærke deraf på tømmerstokkene.

Hest og rytter sprængte afsted og sås aldrig mere.

181558: Herr Birger Persson Finsta til Finsta(1280-1327).

Han var søn af Peter Israelsson, som var gift med en datter af Birger Skänkare.

Finsta går ligger i Upland, Sjuhundra herred, Skederid sogn hended otte danske mil øst, ~~til~~ til syd for Upsala i en indsænkning af landet, hvorigennem der går et vanddrag, der søger sit udløb i vigen ved Norr-Telge.

Egnen er fuld af mindre søer, strømme og småbakker og tæt bevokset med nåleskov, men ikke ubrugelig til agerbrug, Den nærliggende sø, Blørken har smukke bredder og fra dens nordre ende løber en å forbi gården mellem lave åse, hvor asp, el, Birk og gran vokser imellem hinanden.

I denne egn ser man også tallose bautasten, runesten, kæmpehøje og stensætninger.

I begyndelsen af det fjortende århundrede holdt Uplands lagmand Birger Persson og hans hustru Ingeborg Bengtsdatter dug og disk på Finsta.

De regnede ^{sig} begge ned fra Nordens konger, men nogen klar stamlinje synes ikke at foreligge.

Der er imidlertid ingen grund til at forbigå herr Birger, der selv om hans datter ikke var helgenkåret, ville være en historisk person, der mange gange optræder i vigtige dokumenter. Blandt andet var han leder af en kommission, der første gang nedskrev Uplandsloven og bearbejdede den. Blandt kommissionens medlemmer var Birgers fætter, domprovsten Andreas And i Upsala, hvis far var Anders And.

Birger Persson var en af Sveriges rigeste mænd. Diplomerne viser os hans forbavsende rigdom på len og jordegods i Upland, Nerike, Østergötland, Småland og Møre, og store gårde med fæstere, savbrug, laksegårde og smeltehytter

Hans myndighed som lagmand strakte sig over alle Uplandene, inklusive Nordlandene. Det var i umindelig tid den fornemste lagstol i riget. Han havde sæde i rigets råd.

Hvor han optræder, er han omgivet af en næsten kongelig pragt og hans daglige omgangskreds hørte hertug Erik, der var mønster på en riddersmand, og som bl.a. reddede Birgers gravide hustru fra at drukne.

Birger var en meget gudfrygtig mand og kom af en meget gudfrygtig familie. Han skriftede hver fredag. så han kunne gå ugens opgaver imøde med sindsro.

Birger var først gift med Kristina Johansdotter Elofsson, som var datter af ordensridderen Johan Elofsson. Hun levede endnu i 1293, men var død samme år den 11. juli.

Der var ingen børn i dette ægteskab, og i 1301 blev han gift med Ingeborg Bengtsdotter Folkunge, der fødte ham syv børn hvoriblandt den helige Birgitta.

Der var sønnerne Peter og Bengt, som begge døde unge. Birgitta omtales altid som ældste datter, og hun fødtes o.1303 så hun må have været et af de første børn, men der var en datter Ingrid, der var den ældste, men som døde tidligt. Sønnen Israel nævnes første gang i 1315 og var endnu umyndig i 1328. Margaretha Birgersdatter døde ung, men vor ane, Katharina Birgersdatter levede og fik efterkommere.

Efter syv børn på tretten år døde fru Ingeborg natten mellem den 20. og den 21. septem ber 1314. Hun blev begravet i sankt Nicolai kirkes kapel i Upsala, hvor senere hendes ægtemand kom til at hvile.

Han døde den 3. april 1327, og der findes et regnskab over, hvilke varer, der blev indkøbt til hans begravelse. Mange forskellige udenlandske krydderier, sukker og vine, franske hvide og røde vine fra La Rochelle og Rhinske vine. der blev ikke knebet på skillingen.

Birgittas föräldrars grausten. Efter kopparstick från 1600-
talet. Foto J. Anderson. ATA

181559: Fru Ingeborg Bengtsdotter Folkunge. (1301 - 1314).

Ingeborgs far var Bengt Magnussen af Folkungeættens lagmandsgren, lagmand i Østergötland, rigsråd, pilgrim. Hendes mor var Sigrid den fagre, der døde 1289.

Hendes far drog ud på pilgrimsfærd 1289- 91, efter at hans anden hustru, Ingeborgs mor var død.

Ingeborg blev gift den 20. februar 1301 med lagmand i Upland Birger Person af Finstætten. Han var o. 35 år gammel, da han ægtede Ingeborg, der højest kan have været, allerhøjest 24 år, antagelig betydeligt yngre.

Hendes ægtemand var meget religiøs og skriftede hver fredag. Han var umådeligt rig og førte stort hus som en fyrste. Han havde været gift før, men var barnløs, da han ægtede Ingeborg, der nu fødte ham syv børn, hvoraf de fire døde tidligt. Af de sidste tre, Israel, Birgitta og Katharina, blev Birgitta helgeninde, Israel blev sin fars efterfølger, men også kongens højeste embedsmand, officialis generalis, og Katharina blev vores ane.

Ingeborg blev frue, da hendes ægtemand blev ridder. Birgitta havde syner også som barn. En nat, da hun var syv år gammel drømte hun, at jomfru Maria tilbød hende en krone, og hun følte kronen røre sit hoved.

Ved 10 års alderen vågnede hun og så Jesus på korset, og han sagde: Se hvor jeg pines.

Da hun spurgte, hvem der havde gjort det, svarede han: De, som forsmår mig og glemmer min kærlighed. Det glemte hun aldrig.

Familien på Finsta oplevede både sorg og glæde. De ældre børn var alle døde, to yngre blev født efter Birgitta, Katharina og Israel. Birgitta gik i sit tolvte år, da hendes mor blev syg. Det var en dag i slutningen af september 1314. Huskapellanen herr Anders havde læst messen. Sammen med ham stod en kone og en pige ved den syges seng, og hun led meget.

Herr Birger trådte ind i sygeværelset, da den syge talte om sit nærtforestående endeligt og begravelse.

Men, udbrod herr Birger, allerkæreste Ingeborg, du glemmer jo vor sidate aftale om, at vi ville begravnes i kapellet i Upsala nye kirke, der hvor vore små ligger.

Ja, kære herre og husbond, svarede Ingeborg, du har ret, tilgiv mig, i min store smerte og svaghed glemte jeg det. Men gør du nu, hvad vi har aftalt med hinanden. Lad mit trætte legeme stedes til hvile i Upsala kirke og giv ikke mindre end 200 mark penge som min sjælegave til brødrene der.

Birgitta og de to mindre børn blev hentet ind. Israel var ganske spød. Alle svømmede i tårer.

Hvorfor græder I, sagde den døende, længe nok har jeg levet, hellere skulle I glæde jer, thi jeg er kaldt bort herfra af en mægtig herre.

Hun velsignede sin mand og sine børn, fik den sædvanlige dødskerter i hånden og sov ikke længe efter hen i Gud.

Snart ringede alle klokker for hendes sjæl på vejen fra Finsta til Upsala.

Brødrene i Skenninge, hvor Birger og hans hustru tidligere havde udset sig dereš hvilested, gjorde indsigelse mod begravelsen, men et vidneforhør beviste, at den afdøde på sit yderste havde bestemt sig om og besluttet at hvile i Upsala hos sin mand og sine børn. Liget blev da bragt til sankte Katharina og sankt Nicolaus kapel i Domkirken, som endnu stod under opførelse, og der gik jordefæstelsen for sng, formentlig med al fyrstelig pragt.

Herr Birger gjorde sit testamente og indsatte hertug Erik og domprovt Anders And til værger for børnene.

Fru Ingeborg Bengtsdotter udåndede natten mellem den 20. og den 21. september 1314.

181888: Johannes Anderwæn Ulfeld. (1259).

Johannes var søn af Anders Grosen og Cecilie Esbernsdatter Hvide.

Johannes testamenterede 1259 sit gods i Høng, Løve herred til Sorø kloster. Hans hustru hed Lucie, og de havde sammen sønnen Absalon Jonsen Ulfeld.

1259 er det år, da kong Christoffer den Første arresterer ærkebisp Jacob Erlandsen, og fru Cecilies halvfætter, Roskildebispen Peder Skjalmsen flygøer til Rygen, hvor fyrst Jarimar er Jacob Erlandsens tilhænger.

Jacob Erlandsens bror, Anders angriber den bornholmske kongeborg Lilleborg og hugger besætningens 200 mand ned. Johannes havde god grund til at tænke på sit testamente.

182528: Herr Niels Iversen(Rosenkrants) (1341-1355).

Vi kender kun fornavn på hans far, Iver, der måske er den drost Iver, der nævnes 1308. Om moderen haves ingen oplysninger, men de havde sammen sønnen Niels.

I 1341 beseglede han i Roskilde kong Valdemars forpligt til adelen, ligesom hans to sønner Iver og Jens samme år beseglede, Iver i Varberg, kongen' afståede af Skåne, Halland og Blekinge til kong Magnus af Sverige, Jens i Helsingborg som forlover for kongens forlig med Magnus.

På dette tidspunkt var den unge Valdemar villig til at skrive under på alt, hvad der blev forelagt ham.

I 1448 blev Niels medarving efter herr Niels Glob til Todbøl. På den tid må han være gift med Susanne Nielsdatter Gyldenstjerne, der nåede at føde ham tre sønner, Iver, Jens og Erik, som alle blev riddere.

Når herr Niels var ridder ved sin død den 7.september 1355, må det være sket ved det store Danehof i Nyborg i 1354.

Herr Niels efterlod sig enke, Susanne Nielsdatter Gyldenstjerne, der via Odense stift af paveh fik bevilling til sammen med sine tre sønner selv at måtte vælge den skriftefader, der skulle give dem absolution i deres dødsstund.

182560: Herr Herman Pedersen Flemming til Knudstrup (1407).

Hans far, herr Peder Flemming var biskoppelig lensmand på Huseby i Aker i 1366 og gift med fru Christine.

Han ligger begravet i Gråbrødre kloster i Stockholm. Han levede i Unionstiden.

Herman beseglede 1387 til vitterlighed med herr Claus Flemming.

Indtil 1396 havde han Abrahamstrup og Horns herred i pant af Dronning Margrethe.

Han var Forlover ved forliget på Lindholm i 1395. I 1397 var han foged på Kalundborg.

Han var stadig kun væbner, da han i 1401 beseglede kong Eriks stadfæstelse af dronning Margrethes testamente, men i 1407, altså året efter kong Eriks bryllup med prinsesse Philippa af England, var han blevet ridder. Han var hofmester hos Erik af Pommern.

Før 1396 var han blevet gift med Inger Henningsdatter Skarpnberg, der fødte ham børnene, Bo, Niels, Joachim og Peder.

Deres dødsår kendes ikke.

182576:Philippus Erlendsen på Odenland i Kirkebø i Sogn.

Phillipus er den ældste vi kender i Losne-ætten. Han er født o.1270, mens der ligger interdikt over Danmark. Det var det år, kong Håkon den Femte blev født, og kong Magnus Lagabøter regerede i Norge.

Han var gift med Ingebjørg Erlendsdatter, som bragte ham Losne-godset, som hans slægt tog navn efter. Ingebjørg døde 1322 og Philippus fik fjerding~~s~~- og tiendegave efter hende. Måske var han gift med en datter af Auden på Slinde i andet ægteskab.

I 1338 gav han sit samtykke til, at hans datter Margretha ætledede sin uægte søn Jon Haldorssøn, som hun i sin enkestand havde med korsbroder Haldor Jonssen i Bergen. Ved sit ægteskab blev hun udstyret som en prinsesse, så Philippus har været en meget rig mand.

182584: Eivind Ranesen på Sodheim i Norge. f.o.1290.

Eivinds far var kong Erik Klippings kammermester Rane Jonsen, der af historien er blevet hængt ud som kongemor-
der. Sammen med de såkaldt sammensvorne blev han i 1287 dømt
fuglefri, så enhver havde ret til at dræbe dem, og de var
så flygtet til Norge, hvor kong Magnus fredlyste dem i sit
rige. Da han var dømt fredløs blev han hustru betragtet som
ønke, og Rane ægtede derpå i Norge Kirstine Alfsdatter Spøn-
delsko, som blev mor til Eivind.

Lange Rane blev ligesom de øvrige landsforviste sørøver og
hærgede de danske kyster, til han i 1294 blev fanget i Ros-
kilde og henrettet og sat på hjul og stejle. Det siges at
han græd, da han blev radbrækket.

Rane var den sidste af de fredløse. Han blev taget i Niels
Broks gård.

182588: Martin Magnusson, hvis søn blev norsk og fik Sudreim.

Han var søn af Magnus Martinsson, der var svensk og i 1341
besegler til vitterlighed med Stjernen. Han havde fem sønner.
Nicolaus, Kanutus, Finvid, Martin og Mattis.

Martin solgte 1341^y gods i Østergötland, var siden lagmand i
Westmandland og Dalarna, i 1347 var han herredsfoged i Tjur-
bo herred.

Han skriver sig 1348 til Næst, da han udstedede et gælds-brev
til Thoriro Rabant. Han har da tilføjet et M til den syvoddede
stjerne, som var slægtens våben

182590: Sigurd Havtoresson Roos/Sudreimsættan til Serum.

Han var søn af Havtore Jonsson Roos/Sudreimsættan og Agnes Håkonsdatter af Norge.

Han var gift med Ingebjørg Erlingsdatter, der fødte ham en datter Agnes og nok en datter, Cecilie, samt sønnen Håkon.

Han var norsk rigsråd, kongelig sysselmand i Romerike. Han døde 1391/92.

Sigurd levede (1333)-(1392).

182591: Ingebjörg Erlingsdatter af Giske. død 1400.

Ingebjörg var datter af Erling Vidkunssom på Giske og Elin Toresdatter.

Ingebjörg blev gift 1342 med Sigurd Haftoresson (Roos/Sudreimsætten).

Han havde en bror Jon. Sigurd nævnes 1333-1391/93.

Ingebjörg fødte ham tre børn og overlevede ham til 1400.

184096: Anders Jensen Brok til Essendrup (1340-1355).

Anders var slægtens stamfar. Han nævnes 1340, da det bestemtes, at han skulle have sin borg, som grev Gert havde taget, tilbage.

Han var gift med Johanne Nielsdatter Brok til Nielstrup, Sunds herred, Fårevejle på Langeland og Bregenholm, Vrads herred, og skrives 1355 til Essendrup, som i 1359 blev afbrændt af Valdemar Attertag på grund af fru Johannes ivrige deltagelse i den jyske opstand efter Niels Bugges drab.

Anders Jensen var død 1355. og Johanne Nielsdatter holdt skifte med sin bror Esge i 1372. Hun døde selv samme år.

Anders og Johanne havde sammen sønnen Jens.

184108: Herr Peder Munk til Holbækgård.(1333 - 1377).

Han er slægtens stamfar, og vi kender ikke hans hustru. Han solgte i 1333 sammen med Thorsten Mikkelsen af Hinge deres gods i Wærlæfholm til herr Ebbe Galt, og han besejler ved den lejlighed med Bjelke-våbnet.

I 1340 nævnes han ved forliget i Sønderborg, hvor det bestemmes, at han skal have sit fæste i Holbæk tilbage. Han købte gods i Tørring, Gjærn herred i 1350.

Han nævnes første gang som ridder i 1355, og det må han være blevet året før ved det store Danehof i Nyborg. I 1355 besejler han sammen med Niels Jensen Munk et vidne af kongens retterting i Aalborg.

Han nævnes 1357 blandt frænderne af Svend Jensens børn, hvis formynder var Peder Munk junior.

Sammen med Poul Jensen Munk var han i 1360 forlover for kongen ved forliget i Ribe.

I 1367 skrev han sig til Holbæk, da han solgte gods i Bjerger herred til kong Valdemar. Og da besejlede Mikkel Nielsen Krabbe og Niels Munk med ham.

Han fik gods i Tørring i pant af Palne Jonsen Munk's enke i 1371, da kong Valdemar besejler freden med Hansestæderne

Som den fjerde af den vedrslige adel besejlede han 1377 kong Olufs håndfæstning. ^c

Og det var så det sidste, vi hører til Herr Peder Munk af Bjelke-Munkerne. Vi kender kun tre børn efter ham, Ellen, herr Mogens og herr Stig.

184120: Grote Johan Krummedige, søn af Grote Iver.(1323-51).

Grote Johan beseglede 1323 den holstenske adels forbund.

I 1342 eiede han Brockdorff og Beidenfleth. Sammen med sin bror Iven og Johannes Leueselle gav han i 1348 renter af Lyder Krummediges søns gods i Stelnow og Growel til Itzehoe kloster for Lyders sjæl.

Grote Johan nævnes endnu i 1351 sammen med Iven Engel Krummedige.

Hans far Grote Iven tjente 1298 blandt Lybøks leietropper.

184168: Herr David Torstensen Hak havde ingen hovedgård.(1277-95).

Søn af Torsten Truidsen Hak, bror til Truid og Niels, trolovet med Ingerd Svantepolksdatter, der blev bortført af herr Folke Algotsen.

Han nævnes først i 1277, da den danske hær forfølger kong Magnus Birgersen op gennem Sverige til Skara.

I 1278 var han vidne i et skøde fra grev Jakob til sankte Clare kloster i Roskilde. Han var da ridder. I 1288 var han nærværende ved forhandlingerne i Helsingborg, da den norske fribytter Mindre-Alf bliver henrettet.

Herr David blev kong Erik Klippings drost i 1289, en stilling han fratrådte 1292. han kaldes året efter fordum drost.

I 1295 var han voldgiftsmand mellem kong Erik Menved og hertug Erik af Halland. Han bestred posten som Gælker i Skåne og var da kongen meget kær og behagelig.

Herr David døde 1302

185468: Erik Abelsen Rynd til Tjørneskovgård. (1349-1381).

Faderen var herr Abel Valdemarsen og fru Cecilie var hans mor.

Allerede i 1349 pantsatte han sin fædrene arv, Tjørneskovgård til Hennekinus Barn Fatther. Først i 1360 hører vi nyt fra ham igen, da han af Vester herreds ting på Før fik vidne, at lodsejerne af Vadersum og Blegsum på rettertinget havde tilskødet ham den jord, hvor han havde anlagt sit castellum i Før og sin ladegård.

Sin kære bror ridder Valdemar Sappi tilskødede han 1364 sit gods Øster- og Vester Garthnasholm, sit gods i Soldorp mark, Eping, Hostrup, Rørkjær mm, hvilket gods tilhørte hans stedøtre, Gunner og Elsf.

Han var gift med Cathrine Eriksdatter Urne, der fødte ham de tre børn, Valdemar, Abel og Peder.

Da Cathrine Eriksdatter i 1381 pantsatte Urnegård i Gårdslev sogn til Christiern Astradsen, må hun være enke, og Erik var altså død. Pantebrevet blev beseget af hendes bror Christiern Urne. I 1389 pantsatte hun igen den dengang øde Urnegård til væbner Niels Jensen Tennyk. Hun levede endnu i 1400, da hun pantsatte gods i Gårdslev til Herman Iversen Pennow.

185616: Herr Jens Nielsen Rud . (1369 - 1403).

Han var søn af Niels Jakobsen Rud af Pilegård i Sølbjerg og hustru Yliænæ.

I 1369 var han høvedsmand på Korsør slot, og året efter var han rigsråd og sendebud til paven i Avignon, og han deltog i forhandlingerne med Hansestæderne og blev høvedsmand på Holbæk.

I 1377 besejlede han kong Olufs håndfæstning, og i 1382 var han ridder. Han var høvedsmand på Vordingborg i 1387, var nærværende i Falsterbo, da kong Oluf døde og deltog i hyldningen af dronning Margrethe på Sjællands landsting.

Høvedsmand på Jungshoved i 1390, deltog i forhandlingerne på Lindholm i 1395 og var året efter høvedsmand på Møn. Ved kongevalget i Kalmar 1397 var Herr Jens nummer to blandt den verdslige adel, der satte segl på Unionsudkastet.

Forbundet med hærmeisteren for den tyske Orden besejlede han i 1398.

Han var gift med Alhed Clausdatter Grubendal, der i 1391 sammen med herr Jens stiftede sjælemesser i Sorø kloster, hvor de begge blev begravet.

Herr Jens var død 1403, i hvert fald nævnes fru Alhed som enke i 1404, da hun tilskødede biskop Peder i Roskilde al sin arv efter Hans Reimersen.

Han og fru Alhed efterlod sig børnene, herr Jens, herr Mikkel og Cathrine, der var gift fire gange, og døde 1440.

195400: Herr Peder Stigsen Krognos til Krabberup. (1354-1365).

Hans far var herr Stig Pedersen til Togæthorp, Hans mor var fru Sophie. Hans hustru var Regitze Christoffersdatter Løvenbalk, Christoffer den Andens naturlige datter.

I 1351 mageskiftede han sig en vis gård, Bollerup til fra Niels Pedersen af Asmindtorp. Han beseglede 1360 til vitterlighed med ærkebisp Jakob i Lund.

Herr Peder levede endnu i 1365, da kong Håkon søgte hjælp i Danmark hos sin svigerfar kong Valdemar Attertag.

Fru Regitze skænkede han sønnen herr Gregers, og to sønner, der blev dræbt i Middelfart med herr Niels Bugge i 1359, endskønt de var kongens søstersønner, og endelig herr Stig.

195401: Frøken Regitze Løvenbalk Christoffer den Andens datter.

I sine unge dage lige efter 1300 havde Christoffer en pige af de Lungers æt som frille. Med hende havde han to børn, Regitze og Erik.

Det var endnu i den ridderlige, hensynsløst ødsle Erik Menveds tid og før, junker Christoffers ægteskab med hertug Bogislews datter Euphemia af Pommern før 1307.

Euphemia blev mor til sønnerne Otto, Valdemar, og døtrene Helvig, Elisabeth og Agnes.

Regitze ægtede herr Peder Stigsen Krognos til Krapperup og fik med ham sønnen Gregers, to sønner, der blev dræbt sammen med Niels Bugge ved Middelfart, skønt de var kong Valdemars brødre, og herr Stig til Bollerup.

362352: Gaut den Unge Gautsen på Hattebjerg.(1287-1306).

Han var søn af Gaut Jonsson på Mel, der nævnes 1215, da han drog på korstog. Nogen kvinde er ikke nævnt i hans historie.

Gaut var baron og ridder, da vi første gang træffer på ham i 1287. Han var lendermand. Han og hans søster Ulfhild solgte det år et 20 månedsmaters bol i Haugland på Framnes til Munkeliv kloster i Bergen.

Gaut var først gift med en datter af Tore Greipsøn i Hardanger, men hun skal være døde længe før 1306. I sit andet ægteskab havde han Katarina Ivarsdatter, der omtales 1306 som enke på Langlo

362328: Svale Olfvirsson (Alvsson) Rømer i Borge.(1353-1389).

Endnu i 1353 var han væbner, men også norsk rigsråd, da han besgled kong Magnus brev om dronning Biancas morgengave i maj måned. Men, da han i august købte to gårde i Borge sogn var han ridder.

Han var sysselmand i Hålogaland i 1356. I 1358 købte han et laksefiskeri i Ryfylke af herr Sigurd Havtoressøn.

Han gav gods til kanikken i Oslo.

Hans ene søn Amund indebrændte den anden, Otto i 1411, men da må herr Svale være død.

362400: Oluf Olufsen Lunge senior til Kjelleklinte.(1302-21).

Også hans far hed Oluf og var 1287 foged i Bjerande og Fodby. Han var død i 1302, da hans enke levede. Vi kender ikke hendes navn.

I 1302 pantsatte Oluf gods i Ølby og Vidskøfle til sankte Clare kloster. Han besejlede 1316 til vitterlighed med Oluf Flemming, og han fik samme år tildømt gods i Kjelleklinte, Saltofte mm, som var ham pantsat af Anders Nielsen og herr Svenning Truelsen.

Han var medudsteder af et vidne på Sjællands landsting i 1321.

Vi kender ikke hans mor, og heller ikke hans hustru, men en af hver må han have haft.

352408: Absalon(Axel) Ågesen Thott til Herlev.(1343 - 1356).

Han var barn af Åge Tordsen og Kirsten Kyrning, der gav efternavn til en del af deres efterkommere. De var tre brødre, herr Niels, Tord og herr Absalon.

Absalon nævnes første gang den 15. Februar 1343, da Mogens Skåning Galen solgte en gård i Haragerlille til ham i Lille Harrie sogn.

Mogens Skåning af Valløsa, Ljunits herred kalder ham da sin elskede måg.

Absalon var gift med Christence Pedersdatter Wirtenberg. Med hende havde han børnene, Åge, herr Jep, Bjørn, Jytte og Peder.

Den 25. februar 1356 fik Absalon og fru Christence af paven tilladelse til at vælge den skriftefader, som i deres dødsstund skulle give dem syndsforladelse.

362656: Jon Reimatsen(Little/Galen). (1248 - 1275).

Vi kender ikke den Reimat, som var Jons far, men hans hustru Cecilie Ebbesdatter Hvides far, Ebbe Sunesen er kendt.

Jon var død 1275, da paven officielt ophæver interdiktet på Danmark.

Fru Cecilie døde allerede 1248, da der var borgerkrig i landet.

De havde sammen børnene Cecilie og Jon.

Cecilie ægtede Peder Wæther, mens Jons hustru hed Ingefred. Jon skrev sig til Tommerup og Hørningsholm. Hans kaldtes Little.

363074: Herr Svantepolk Knudsen til Viby.(1278 - 1310).

Hans far var hertug Knud Valdemarsen og hans mor den pommer-
ske hertugdatter, Hedevig Svantepolksdatter.

Det var i den periode, da Skåne var under Magnus Smek. Svante-
tepolks far, der var Valdemar Sejrs yndlingssøn fik alle sin
fars svenske besiddelser, og disse vidtstrakte godser gik i
arv til Svantepolk, der blev en af Sveriges rigeste mænd. I
1278 var han høvedsmand på Lødøse og Sveriges riges råd og
lagmand i Østergötland.

I 1288 bevidnede han et gavebrev fra kong Magnus til sankte
Clare kloster i Roskilde.

I 1298 gav han gods i Hjerteby til sin datter, Catherine, ab-
disse i Wreta kloster.

Han gjorde sit testamente i 1306 og døde før 23.november 1310.

Han var gift med Benedicte, hertug Sunes datter Folkunge, og
de havde sammen børnene, Ingeborg, Ingrid, Ingegærd, Knut, Ka-
tharina og Lucia. De blev gift o.1250, og hun døde o.1261.

363075: Fru Benedicte Sunesdatter Følkunge. (1240-61).

Benedicte var datter af Sune Sunø Folkeson, lagmand i Østergötland og Elenea Sverkersdotter.

Moderen var en virkelig prinsesse, datter af kong Sverker den Anden/Yngre.

Benedicte fødte herr Svantepolk tre døtre, Ingebørg, Ingrid og Ingård, en søn Knut og endnu to døtre, Katharina og Lucia.

Ingrid var klostergivet i Vreta, men blev 1287 bortført af Folke Algotson, der ægtede hende i Norge. Hans slægt blev straffet af kongen.

Katharina blev abbedisse i Vreta kloster, de øvrige piger blev alle gift, men Knut har vi ingen oplysninger om, kun at han nævnes som ridder i 1301.

363116: Herr Peter Israelsen Finsta. (død 29.juni 1280).

Hans far var Israel, der var død den 31.januar 1269. Han efterlod sig sønnerne, Peter, Jakob og Erland samt en datter, der blev gift med Anders And og mor til ridder og lagmand Israel Andersen og til domprovst i Upsala Andreas And.

Herr Peter kaldes dominus, da han i 1269 mageskiftede jord med hertug Magnus.

Han valfartede ligesom flere af sine forfædre til Jerusalem

Han var gift med en datter af Birger Mundskænk. Med hende fik han sønnerne Birger og Israel.

Den 26. september 1280 var han død.

363118: Herr Bengt Magnusson Folkunge, lagmand i Østergötland.

Herr Bengt arvede sit embede efter sin far, herr Magnus Bengtson. Dog havde han ikke fogedbefatningen på Kalmar, som sin far. Herr Magnus var gift med Ragnhild, der døde 1262.

Bengt nævnes første gang som lagmand i Østergötland i 1269. Han nævnes som rigsråd i 1288 den 11. september. Året efter drog han på pilgrimsfærd, men i 1291-92 var han tilbage i sit embede som lagmand.

Han var gift først med fru Margarethe af Tjust, der døde 1275, da herr Bengt til hendes sjæls frelde skænkede ejendomme i Østergötland til et kanonikat i Linköping. Siden blev han gift med Sigrid den fagre som døde 1289 og blev begravet i Skänninge dominikanerkloster.

Det var Sigrid, der blev mor til Ingeborg Bengtsdotter, der havde søstrene Ramborg og Katarina og en halvbror, Magnus.

Herr Bengt døde 1293/94. Hans søn overtog hans embede i 1293.

363776: Anders(Strangesen)Grosen(Ulfeld).(-1241-1259-).

Hans far Strange nævnes 1186 i Knud Valdemarsens stadfæstelse på de fremfarne kongers gaver til Lund Domkirke.

Anders' bror Peder Strangesen nævnes 1193 som en af kong Knuds fornemste mænd. Der var også en anden bror, Niels.

Anders Grosen var gift med Cecilie Esbernsdatter Hvide, og de havde sammen seks børn, Absalon, Strange, Johannes, Peder, Ingeborg og den datter mere NN.

Anders skænkede Sorø kloster Øxenskov, Stensømagle, med Ny-rup og Assentorp.

365168: Rane Jonsen (Rani) til Gjorslev. (død 1294).

Rane var søn af Jon Ranesen og Elisabeth Nielsdatter Falster. Det er næppe ukendt, at Rane sammen med Marsk Stig Hvide o.a. blev dømt for mordet i Finderup lade ved Viborg, men at det nu er almindeligt anerkendt, at der her var tale om justitsmord.

Rane var kammermester hos kong Erik Klipping og fulgte ham på den sidste jagt i skovene omkring Viborg. Folkevisen siger, at han vægede sin herre som en skalk, men måske er folkevisen et bestilt værk ligesom den om den gamle ørn, der blev digtet i Holland.

Efter mordet i 1286, gik der en kampagne gennem landet imod den gruppe, der mindst af alle havde grund til at myrde kongen, idet det var dem, der sad på magten.

I 1287 blev de dømt fuglefri, dvs fredløse, og de måtte flygte til Norge, hvor de fik asyl, og hvorfra de siden i en år-række fra 1289 foretog angreb på de danske lande.

Rane blev gift i Norge med Kirstine Alfsdatter Spendelsko, der blev mor til sønnen Eivind, hvis efterslægt kom til at hedde Kjælingsmule.

Rane var den sidste af de fredløse, der blev fanget. I 1294 besøgte han Niels Brok, der havde været blandt de mistænkte og i hans gård blev han fanget, måske som det siges af Christoffer(den Anden), der overværede hans henrettelse.

Rane skal have bedt om nåde i form af en mindre voldsom død, men Christoffer var ubønhørlig. Rane skulle lide den værste død, man kunne udtænke.

Det fortælles, at han græd, da de radbrækkede ham.

Beretningerne om mordet på Erik Klipping i den øde kirke-lade ved Finderup har altid haft noget særligt dramatisk over sig. På bagsiden af denne bog ses Otto Baches fantastiske maleri af de sammen-svorne, der rider bort fra den brændende lade. Her ses Poul Steffensens illustration til Ingemanns roman »Erik Menveds barndom«. Den viser det dramatiske øjeblik, hvor de 12 maskerede mænd rejser deres sværd for at hævne sig på kongen. I virkeligheden er mordet dog næppe gået til på denne måde. Alt tyder på, at lejemorderen Arvid Bengtsen var ene om drabet. Hvem der fik ham til det, er sværere at sige. Det eneste der kan siges med nogenlunde sikkerhed, er at marsk Stig og hans venner var uskyldige!

365180: Baron, Haftore Jonsson Roos til Sørum i Romerike.

Jon Ivarsson Raud af Sudreim var hans far. Moderen hed Asa, og mere ved vi ikke om hende.

Haftore blev antagelig født i 1280. Også hans far var baron og nævnes blandt de første herrer, som i 1295 beseglede stillandsakten til Hegnesgavl.

Da kong Håkon den Femte i 1299 giftede sig med Eufemia af Arnstein, havde han i forvejen en datter, Agnes udenfor ægteskab, og da fru Eufemia i 1301 nedkom med datteren Ingebjörg, var den ældre søster lidt uønsket i det gode selskab. Hun blev så trolovet i 1302, tolv år gammel med baron Haftore Jonsson Roos, og i 1305 blev de gift.

Ved brev af 19. januar 1312 fik Haftore og Agnes seks mkr bood i Sorknes på Solør i bytte for det strøgods de havde fået i medgift ved deres bryllup.

Allerede i svigerfars tid havde Haftore stor politisk indflydelse, og efter hans død i 1319 blev han medlem af den formynderregering, der skulle styre for Håkons dattersøn, Magnus Eriksson.

Haftore kom nu ikke til at sidde i denne formynderregering så forfærdelig længe. Han døde i 1320 på Sudreim. Nogle mener dog 1321/22.

365181: Fru Agnes Håkonsdatter til Sudreim. (1290-1319).

Agnes var kong Håkons naturlige datter uden ægteskab. Hendes mor kendes ikke. Hendes far giftede sig i 1299 med Eufemia af Arnstein(Rügen), og i 1301 fik Agnes en lillesøster, Ingebjörg Håkonsdatter, og året efter blev Agnes trolovet med baron, ridder og norsk rigsråd Haftore Jonsson.

Agnes var næppe giftefærdig i 1302, så ægteskabet blev udsat til 1305 i Sudreim på Romerike, som Agnes fik af sin far i medgift.

Haftore Jonsson var næppe født før 1280, og han var således en ung mand endnu, da Agnes faldt i hans turban.

Haftore så allerede i sin svigerfars tid stor indflydelse, og efter hans død i 1319 blev han med 11 andre tagte til medlem af formynderregeringen for kongens dattersøn Magnus Erikson.

Ved brev af 9.januar 1312 fik Haftore af kong Håkon 6 mkr. boel i Sorknes på Solør i stedet for det spredte strøgods, han tidligere havde fået i medgift.

Haftore og Agnes havde forevrigt betydeligt gods spredt over hele Norge.

Agnes døde samme år som sin far, nemlig 1319. Haftore levede kun et år længere. Han døde 1320 på Sudreim.

370936: Herr Abel Valdemarsen var en søn af Valdemar III.

Valdemar den Tredie var grev Gerts protege. Han blev gjort til konge af denne herre, og senere afsat af ham.

Hertug Valdemar der var født 1272 og døde 1312 havde kun så vidt man ved vist ét initiatin, nemlig at gøre sig en naturlig søn, Abel Valdemarsen.

I 1330 var Abel ridder og besegædede hertug Valdemars og grev Gerts privilegier for kannikerne i Ribe.

Året efter skulle han være voldgiftsmand i trætten mellem sin far og grev Gert om Langeland mm.

I 1332 fik han peavelig tilladelse til selv at måtte vælge en skriftefader til at give sig absolution i sin dødsstund.

Abel var gift med Cecilie af ukendt herkomst. Hun fødte ham sønnerne Erik og Valdemar.

370802: Kong Christoffer den Anden (af Danmark). L276-1332.

Han var som bekendt søn af Erik Klipping, der blev myrdet i 1286. Hans mor var Agnes, datter af markgreve Johan den Første og Hedevig af Pommern.

Få konger i Danmarks historie er blevet så ensrettet dømt som Erik Menveds bror ~~Christoffer~~, skønt det er under broderens regering at landet bliver pantsat. Christoffer bliver sydebukken, der må bære hele ansvaret. Han kaldes uduelig, fejg, troløs, løgnagtig, vaklende, slet, svigagtig, tyrannisk, uhæderlig, sløv og upålidelig, men et ~~st~~ skal kendes på sine frugter, og sjældent har man set bedre sønner end netop hans, og når vi ser på Christoffers bestræbelser for at genrejse Danmark, så gør han akkurat det samme, som senere Valdemar Attertag gjorde. Gang på gang rejser han en hær, trods alle umuligheder. Energisk, stædig, utrættelig arbejder han, og det er ham, der slider sine modstandere op i så høj grad, at de er for trætte til at modarbejde Valdemar.

Vi må ikke glemme, at efter Christoffer kom også sønnen Otto, som ikke har anset sin far for et nul. Også han gik på med krum hals, men han knækkedes af grev Gert.

Vi må ikke glemme, at Niels Ebbesen fjernede den værste sten i Valdemar Attertags vej til tronen.

Jeg skal ikke her gennemgå alle de historier, der er fortalt om Christoffer, men hans modstand imod den ridderlige Erik var ikke uden årsag. Han har set, hvordan broderen foredte landet.

Det havde andre også set, så Christoffer måtte underskrive den hårdeste håndfæstning, nogen konge har måttet arbejde med.

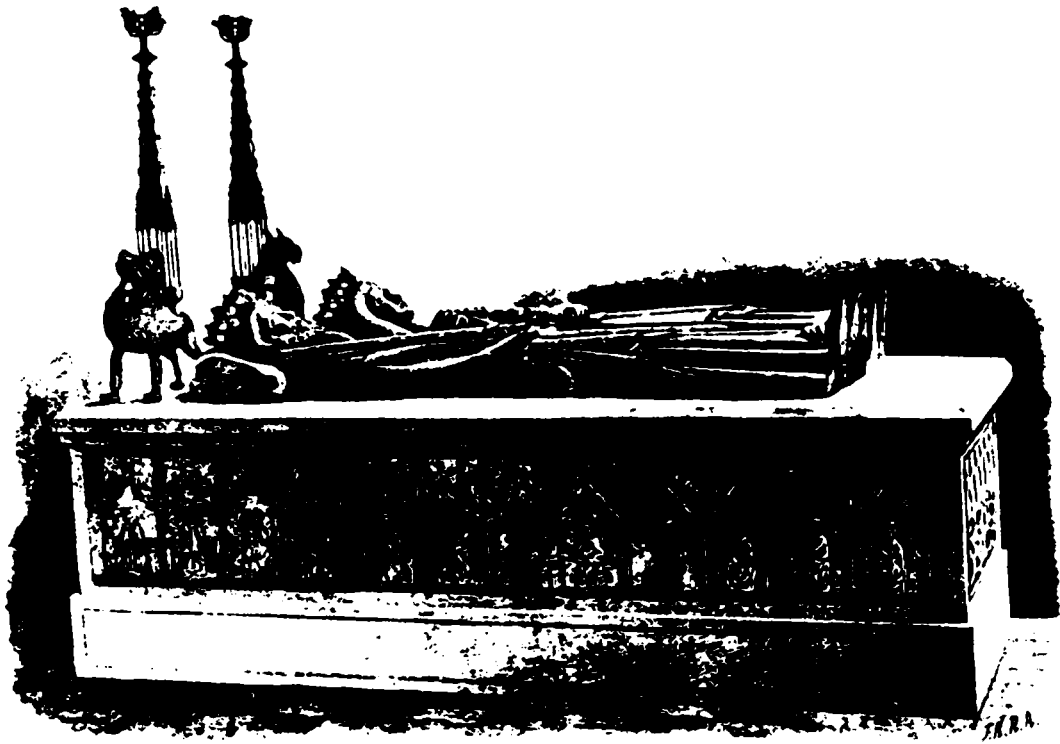

150 151. Kristoffer II's Segl
i Rigsarkivet

Forsiden: CRISTOFORVS DEI GRACIA
DANORVM SCLAVORVMQVE REX

So stekemend troede at vinde Gunnis hos Grev Hert, ved at tage Kong Christoffer den Anden til Range i
 Søfjording, hvor de skal 3de paa det Hus, hvor han boede, saa han maatte flygte ud af Fjeldet.

KRISTOFFER 11'S OG DRONNING LUFEMIAS GRAVMÆLE

Det er nok værd at bemærke, at Valdemar Attertag trods evige pengevanskeligheder, fandt det nødvendigt at bestille et pragtfuldt gravmæle for sine forældre. Han fandt ikke sig selv mislykket.

724704: Gaut Jonsson til Mel, Hatteberg og Sem.(1190-1270).

Han var søn af Jon Gautsson til Ænes. Moderen kendes ikke. Gaut blev født o.1190 og døde 1270 i en høj alder.

Han var lendermand allerede i 1217 og nævnes blandt 1200årenes fremmeste høvdinger. 1215-16 drog han på korstog til Finland under kong Erik Knutsson af Sverige.

I 1217 var han sandsynligvis sysselmand på Søndhordland. Han fik halvdelen af Elvesyssel i 1218.

Gaut var medlem af Birkebeinernes parti og deltog bl.a.som høvding ved fægtningerne 1221 med Ribbingerne i Viken. Han var med ved Solskjel i 1235, ved Oslo i 1240.

Gaut var antagelig en meget klog mand, gæv i sin færd og sin æt. Han var den ypperste høvding i Gulatingslagen på Håkon Håkanssons tid og kongens mest betroede rådgiver.

Han deltog blandt andet i både Håkon Håkonssøns og Magnus Håkanssons kroninger.

I 1263 sad han i landets styrelse ved siden af kong Magnus og dronningen. Foruden de ovennævnte hovedgårde ejede han sandsynligvis også en del af Ænes, som hans far skrev sig til.

726148: Knud Valdemarsen, hertug af Estland.(1223-1260).

Han var en naturlig søn af Valdemar Sejr med Helene Guttormsdatter. Han blev født 1211.

Da han var tolv år gammel blev han hertug af Estland(Reval), fra 1238- 40 hele Estland.

I 1249 havde han Lolland, i 1232 og fra 1251-60 havde han Blekinge.

Valdemar Sejr elskede denne frillesøn og gav ham det meste af sine vidtstrakte ejendomme i Sverige, hvor Knud også havde en mængde mødrearv.

Efter Estlands erobring i 1219 indsatte han ham til hertug i dette land og skænkede ham vidtstrakte godser i Harrien.

Knud videregav en stor del af disse godser til Cistercienserklostret Gudvalla på Gotland.

Det er uvist, hvormeget Knud opholdt sig i Estland, men i årene 1222-1223 da danskerne sejrrigt udholdt to hårde belejringer på den Ravalske borg Lyndanisse, mod de oprørske Estere og i sidste tilfælde Estere og Russere.

Knud var endnu kun en dreng og kunne ikke magte de vanskelige forhold, især, da hans far faldt i fangenskab, så hele Danmark var lammet.

Da Danskerne i 1227 blev helt fordrevet af de tyske sværdridere, mistede Knud dette sit len på den anden side af Østersøen.

Han vedblev dog at kalde sig hertug af Estland, men fortællingen om, at han, da det danske herredømme var genoprettet i 1238, stillede sig i spidsen for de danske, der sammen med de tyske sværdridere drog på et sejrrigt togt til Pleskov syd for Peipussøen i 1240, er gætteværk. Også Abelskulle her have været med.

Sammen med Abel og Christoffer(I) rejste han oprør mod Erik Plovpenning i 1246, men blev grebet og lagt i lænker på Stegeborg, men snart efter befriet af Lybækkerne(1247-48).

Han fik Blekinge tilbage, men ombyttede dette len mod Lolland. Til tak for Sorømunkenes venskab gav han dem sit gods i Sørringe på Sjælland i 1250 og samme år stadfæstede han sin halv søster Ingeborgs gaver til Sorø kloster.

Knud døde den 15. oktober 1260 og blev begravet i Ringsted kirke. Han var gift med en datter af den pommerske hertug Svantopolk og havde to sønner, Erik, der blev dansk drost og hertug i Sønderjylland, og Svantopolk, der ved atavre faderens godser i Sverige blev en af dette riges mægtigste mænd.

Knuds datter Cecilia ægtede Philip af Folkungernes æt. Han skal være blevet henrettet i 1251.

726150: Jarl Sune Folkesson i Sverige. død 1247.

Han var søn af den Folke jarl, der blev dræbt 1210 ved Gestilren. Moderens kendes ikke.

Sune var altså født før 1210. Han ægtede en datter Helene af kong Sverker den Anden, der også døde 1210.

Fru Helene, prinsesse Helene var imidlertid sat i kloster i Vreta kloster, hvor Sune jarl bortførte hende fra. Hun fødte ham døtrene Katarina og Benedicta, og endnu en datter, NN, der ligesom sin mor blev bortført fra Vreta kloster.

Det var i den periode, ~~da~~ da den Erikske og Den Svekarske æt udryddede hinanden skiftevis.

Sandsynligvis har Folke jarl været kong Sverkers jarl, og de er begge faldet i slaget ved Gestilren i Västergötland.

Sune døde en naturlig død i 1247.

726151: Helena Sverkersdotter af Sverkerätten.(-37-40-).

Hendes far var kong Sverker den Anden af Sverige, der regerede 1196- 1208, da han blev forjaget af Erik den Hellige. Hendes mor hed Bengte Ebbesdatter Galen.

Helena blev sat i Vreta kloster, men da både hendes far og Sunes far faldt i slaget ved Gestilren i Västergötland i 1210 bortførte Sune Folkesson den fagre blomst og ægtede hende. De fik sammen døtrene Katharina og Benedicta

Sune døde 1247 i al stilfærdighed. Vi ved ikke hvornår Helena udåndede.

730336: Herr Jon Ranesen. (1260 - 1267).

Han trattede 1260 med Sorø kloster om gods i Gydemath og Windethorp og kaldes allerede da for herr. Året efter, 1261 var han sammen med sin bror, herr Oluf Ranesen exekutor af boet efter deres frænde Peder Olsen af Kalveris.

Før 1267 havde han givet gods til sankte Clare kloster i Roskilde, men herr Peder Olsen havde været så fræk at tilegne sig det.

Herr Jon ægtede Elisabeth Nielsdatter Falster, der blev mor til hans tre sønner, Rane til Gjorslev, herr Peder og herr Niels.

De havde den sorg at se deres søn og bror Rane blive dømt som kongemorder uden lov og sagsbehandling. De har næppe set hans endeligt i 1294.

730337: Fru Elisabeth Nielsdatter Falster.(1260 - 1268).

Henders far var kongelig staldmester Niels Alexandersen Falster. Moderen kendes ikke.

Fru Elisabeth ægtede herr Jone Ranesen(Rani), der omtales i årene 1260 og 1267. Hendes far levede o.1268.

Hun havde seks søskende, alle ældre end hun, Anders(Due), Estrid, priorinde i Børringe kloster, Gunhild, der var gift med hendes søns forgænger, kongelig kammermester Tyge Bost, derpå en storesøster, vi ikke kender navnet på, gift med en Stig Jurrissen Galen, Ingefred, gift med Anders Erlandsen Galen, endnu en ukendt storesøster, gift med en Niels Andersen i Skåne, og så arriverede Elisabeth, der selv fik tre sønner med herr Jon, hvoraf en ulykkeligvis blev kongelig kammermester hos kong Erik Klipping.

730362: Kong Håkon den Femte Magnusson af Norge.1270-1319).

Håkon var søn af kong Magnus Lagabøter og Ingeborg Eriksdatter(Plovpenning).

I 1273 fik han hertugnavn, ved faderens død 1280 blev han hertug over oplandene, Oslo og Færøerne. Ved storebror Eriks død i 1299 blev han konge over Norge.

Håkon regerede med kraft, han ophævede jarle og lendermandsinstitutionerne og begrænsede bispens verdslige magt. Han overtog sin brors krig med Danmark indtil 1309, da der blev sluttet fred i København.

I sine sidste år lever kong Håkon lidt iskygge af andre begivenheder. Han døde den 8,maj 1319 som den sidste af kong Sverres æt, og blev gravlagt i Mariakirken i Oslo.

Håkons naturlige datter, Agnes døde samme år som sin far på Sudreim.

Håkon havde i Norge tilnavnet Håkon Hålægg.

741604: Kong Erik Glipping(Klipping).(1249 - 1286).

Erik var født på Lolland i 1249, mens hans far var forlenet med denne ø. Det var hans farbror Erik Plovpenning, der regerede på den tid, men han havde ingen sønner, da han blev dræbt på tinge i 1250. Kong Erik blev afløst af sin bror, Abel, der vel havde to sønner, Erik og Valdemar, da han døde i 1252, men, da de var mindreårige, blev det Erik(Klipping)s far, Christoffer, der fik tronen, og skabte en langvarig strid mellem Abel-slægten og kongehuset, der fortsatte i Christoffers linie.

Christoffer den Første ægtede Margrethe Sambiria Sprænghest af Pommern i 1248 og han døde i 1259, og Erik besteg tronen under sin kraftige mors formynderskab og kronedes juledag. Hertug Erik forpassede chancen ~~for~~ at fordre tronen.

Margrethe bestræbte sig for at forsones sig med modstanderne, hun løslod ærkebiskoppen og forlenede Erik med hertugdømmet Sønderjylland.

Hertug Erik indledte forbindelser med Jarimar og Holstenerne, og enkedronningen fandt stillingen så truende, at hun med en hær rykkede ned i Sønderjylland, og på den anden side af Danvirke kom det til slag på Lohede den 28.juli 1261, som den stærke dronning tabte, tildels ved anførernes forrædderi, og både Erik og Margrethe Sprænghest blev taget til fange. Hun blev bragt til Hamborg, Erik til Nordborg på Als.

Margrethe blev snart frigivet, men Erik blev som et værdifuldt pant af de holstenske grever overdraget til markgreverne af Brandenburg for en pengesum, som markgreverne havde til gode.

Margrethe slutter forlig med de holstenske grever og må til gengæld overdrage Abelslægten et stort antal godser. Dronning Margrethe var ved hjemkomsten ledsaget af hertug Albrecht som hun udnævnte til rigsforstander, hvorpå han straks indfører militærdiktatur.

De oprørske prælater rammes først af pansernæven og må hovedkuld forlade landet. Både Jakob Erlandsen og Peder Skjalmsen må ud. . .

De af deres tilhængere, der ikke slap bort, fik en ilde medfart. Så længe Albrecht kun forfulgte de gejstlige oprørere, var der rimeligvis ingen, der havde noget at indvende, men da han vendte sig mod de verdslige stormænd og hængte drosten Peder Finsen for en postuleret sammensværgelse var det slut med tålmodigheden.

De skånske bønder ødelægger ærkebisppegården i Lund, der var besat med kongelige tropper. Året efter i 1263 løber de så storm på Helsingborg og tvinger hertugens riddere til at opgive fæstningen, og kort efter forlader hertug Albrecht de danske strande. I de kirkelige årbøger står der, at han må flygte.

I 1264 vendte kong Erik tilbage til Danmark fra Brandenburg, han var nu sandsynligvis myndig, femten år gammel, men den egentlige regering lå dog stadig hos Margrethe Sprænghest og hos kansleren biskop Niels af Viborg.

For at få lov til at vende hjem må Erik lade sig trolove med markgrev Johan den Førstes datter Agnes uden medgift, og det går Erik ind på. Samme år som Erik vendte hjem til Danmark dømte pave Urban den Fjerde til fordel for kronen og truede Jakob Erlandsen med afsættelse.

Han rejste straks til Perugia, hvor paven var flyttet til på grund af uroligheder i Rom, og de ænkebispens kom der til, var pave Urban død og var efterfulgt af pave Clement den Fjerde, der indtog det modsatte standpunkt.

Paven sendte en fornem gesandt, kardinal Guido til Danmark for at forlige den danske regering med de landflygtige prælater. Det var ved den tid, Erik Klipping var vendt tilbage til riget, men Kardinal Guido fandt snart ud af, at Danskerne ikke var til at hugge eller stikke i.

Hver gang kardinalen foreslog et mødested, hvor Jakob Erlandsen kunne være med, løb sagen ud i sandet. Slesvig var uegnet for kong Erik, da byen var usikker for ham, Ribe duede heller ikke, da slottet var for svagt. Fra Lybæk, hvor kardinalen og de landflygtige prælater havde deres hovedkvarter, kunne kardinal Guido kun fælde en dom, der var til ærkebispens fordel. Der blev lyst et paveligt interdikt over Danmark. Kong Erik og hans mor, blev tilmed bandlyst.

Det var kong Eriks far, der var skyld i miseren. Han havde arrasteret ærkebispem, og nu var det hans søn og hustru, der blev lyst i band. Det var i 1266. Hverken bandet eller interdiktet fik nogen særlig betydning. Gudstjenesterne foregik som sædvanlig, og messerne blev sunget som før.

Da pave Gregor den Tiende besteg pavestolen i 1271, sender kong Erik ærkedegnen Peder Åby og den nyudnævnte kansler, magister Niels Jyde til Rom, for at bede kurien tale hans sag og få interdiktet ophævet.

I 1272 kommer det til forlig i Rom. Samme år døde hertug Erik Abelsen af Sønderjylland, og kong Erik inddrager det sønderjyske hertugdømme.

Den 11. november 1273 ægter så kong Erik efter aftale markgrevens adtter Agnes af Brandenburg.

Året efter dør Jacob Erlandsen på sin hjemrejse til Danmark på Rügen, men hans håndgangne mand Peder Skjalmsen indtager sit bispesæde i Roskilde.

Året efter ophæver paven officielt det danske interdikt, og det skønt kronen ikke har opfyldt voldgiftens betingelser om erstatning etc.

Der er ro omkring kongehuset, og Erik står nu på toppen af sin magt. Kirkestriden er endt, og alle fyrstelenene er inddraget under kronen.

Men nu trues kongemagten fra en ny kant. Herremandsstanden har udviklet sig til et virkeligt aristokrati, der føler sig mere som rigets mænd, end som kongens, og de søger nu at begrænse kongens enevældige magt.

Det afsløres, at der er en opposition blandt adelen, da Erik forlanger at få sin treårige søn Erik kåret til tronfølger. En gruppe af herremændene med rigsmarsken Stig Andersen i spidsen afslår af aflægge en sådan hyldningsed.

Erik Klipping havde netop kort forinden fået vedtaget en lov om majestætsforbrydelser, som giver kongen ret til selv at udpege de mænd, som skal sværge om skyldsspørgsmålet i sager af den karakter, og et misbrug af denne magt giver kongen alle kort på hånden overfor sine modstandere.

Da Birger jarls yngste søn, hertug Magnus styrkede sin bror, kong Valdemar fra tronen, havde han lejet et dansk hjælpekorps på 100 ryttere af Erik Klipping, men efter sejreren nægtede han at betale den aftalte lejesum, og gav sig endda til at hærge de skånske grænseprovinser. Tilsynecomsten af en dansk hær under drosten Uffe Nielsen tvang kong Magnus til hastig retræte, og i 1277 forfølger den danske hær Magnus op i Sverige under hærgen og plyndren og når helt op til Skara, før Magnus omsider falder til føje og vedgår sin gæld.

Han kommer også til at udlevere halvdelen af sit rige til Valdemar, der har søgt tilflugt i Danmark.

Drost Uffe Nielsen træder tilbage og afløses af den kongetro Peder Nielsen Høseøl, der er kongens urokkelige støtte imod ethvert forsøg fra oppositionen på at svække kongens magt.

For at styrke hæren, hvis kerne var herremændene blev det nødvendigt at øge de rustningspligtiges økonomi ved at give dem deres fæstebønders hidtidige skat til kongen, og for at erstatte faldet i statsindtægter gjorde Erik Klipping det, der gav ham sit tilnavn. Han beskar møntens værdi.

Han måtte forudse store arvekrav fra kongeslægtens sidegrene. Kong Anders sønnesøn, Valdemar Eriksen krævede naturligvis forleningen af Sønderjylland. Kong Erik Plovpenninges datter, dronning Ingeborg af Norge forlangte sine og sine søstres arvekrav udlagt. Og dertil kom efterkommerne af Valdemar Sejrs naturlige sønner, Knud og Niels

På et rigsmøde i 1282 besegler kong Erik en håndfæstning, der må betegnes som Danmarks første grundlov, forud gik langvarige forhandlinger mellem kongefløjen og oppositionen, og det må have været de økonomiske problemer, der har tvunget Erik til dette tilbagetog.. Ved de følgende Danehoffer blev kongens magt yderligere indskrænket.

I 1283 fik Valdemar Eriksen tildelt sit sønderjyske hertugdømme. I 1284 slutter Erik forbund med de nordtyske fyrster og Hansestæderne, og derved kom han i et spændt forhold til Norge. Drost Peder Høseøl bliver fortrængt af oppositionen. Den dansk-norske spænding går over til åben fejde.

Den sønderjyske hertug fulgte sin fars ambitioner op og krævede både Als og alt krongods i hertugdømmet, og da Danehofet afviser hans krav, besætter han med magt både Als og krongodset. Tilmed udsteder han en proklamation, hvor han faktisk gør krav på kronen. Den kongelige hær angriber ham og Valdemar bliver grebet og sat i Søborg slot fængsel, hvor han sidder og køler af i et halvt års tid. Han beder så om nåde og slippes fri, men må sværge en dyr ed på aldrig at besvære kongen mere.

Nu er vi nået til 1286, det skæbnesvangre år, da Eriks fjender har fået nok.

Det kan ikke være adelsoppositionen, der jo har fået alt, hvad de har krævet. Derimod må det være hertug Valdemar, der hævner sig, men Dronning Agnes er ikke stærk nok til en konfrontation med Valdemar og gør ham i stedet til rigets formynder.

Natten til den 22. november 1286 er kong Erik blevet myrdet i Finderup lade, hvor han har søgt natteleje under en jagt, kun ledsaget af Rane Jonsen, hans kammermester og en hestedreng. Han dræbes med 56 stik i brystet. Kun et stik under bæltstedet.

Drost Peder Høseøl griber igen tøjlerne sammen med kansler Martin Mogensen, og det er dem, der i forståelse med dronning Agnes sikrer Erik Menveds arveret. Det er antagelig dem der spreder rygterne om hvem drabsmændene kan være. Først nævnes grev Jakob af Halland og marsk Stig Andersen, men også hertug Valdemar omtales i starten, men passiviseres, mens Rane Jonsen, Niels Hallandsfar og Peder Porse peges ud, Åge Kakke, Peder Jacobsen og væbneren Arvid Bengtsen dømmes også skyldige uden lov og retssag. De får ikke lov til at afgive forklaring, de dømmes fredløse og må fortrække ud af riget. Nu kan den kongelige camarilla skalte og valte, som den lyster.

Dommen har lige siden været diskuteret voldsomt, og der er ingen tvivl om, at det var et justitsmord. De fredløse kom til Norge og under den norske konges beskyttelse, men de drog ofte tilbage til Danmark og hærgede vidt og bredt.

741872: Hertug Valdemar IV Eriksen af Sønderjylland -1312.

Han var sønnesøn af kong Abel, der døde 1252, han var søn af hertug Erik Abelsen af Sønderjylland, der havde arved hertugdømmet efter sin bror Valdemar, der døde 1257, men hans onkel kong Christoffer nægtede at forlene ham med hertugdømmet. Da Christoffer imidlertid havde fængslet ærkebisp Jacob Erlandsen, mødtes Erik Abelsen med Roskildebispen, Peder Bang hos fyrst Jarimar af Rygen. De gik i forening og angreb Sjælland indtog København og slog den kongelige hær. Kort efter døde kong Christoffer i Ribe, og Erik blev forlenet med sit hertugdømme i 1260, han ægtede så fyrst Jarimars datter Margrethe. Enkedronning Margrethe Sprænghest nye anslag på tronen fra Abelsønnens side, besluttede hun at komme ham i forkøbet, hun trængte frem i hertugdømmet, forfulgte ham over Dannevirke og holdt slag på Lohede den 28. juli 1261. Hun led et afgørende nederlag og både hun og hendes søn Erik (Klipping) blev taget til fange.

Valdemar var endnu ikke født, men nu kunne hans vordende far have grebet efter kronen og være blevet konge efter sin far.

Ved den endelige fred i 1264 blev Erik(Klipping) udløst og Valdemars far fik alt krongods i Sønderjylland samt Als, mens hans bror fik Langeland og slægtsgodset på Fyn. Det var godt nok noget andet end et kongerige.

Allerede i 1272 døde hertug Erik og hans hustru og efterlod en søn Valdemar på en halv snes år.

Kong Erik(Klipping) skulle nu være Valdemars værge og formynder, men han gav ham ikke forlening på det hertugdømme, som retteligt tilkom ham. Det var først, da kongen, ~~da kongen~~ havde vakt så meget misfornøjelse, at hans stilling var blevet truet, at han på et rigsmøde i Vordingborg september 1283 modtog forleningen dog uden Als og uden kronens gods i Sønderjylland.

Et forsøg på at kræve disse lande på Danehoffet i 1284 mislykkedes og Valdemar tog nu udendvidere Als, men krigslykken var ikke med ham, han faldt i kongens hænder og sættes i Søborg som fange i 1285. Han slap vel løs året efter, men måtte afstå fra de fleste af sine krav.

Han måtte stille tyske fyrster som garanti for sin troskab i fremtiden., men kun et halvt år efter blev kong Erik snigmyrdet, så det var intet under, at mange mente, at hertug Valdemar stod bag drabet.

Dronning Agnes troede det sikkert, men hun turde ikke tage en konfrontation med Valdemar, men købte tværtimod hans støtte ved at opgive de indrømmelser, han havde måttet give ved det nyligt afsluttede forlig og ved at antage ham som formynder for den mindreårige kong Erik Menved. Dette ulige forbund kunne ikke vare ved. Allerede i 1289 kom det til et sammenstød mellem hertug Valdemar og enkedronningen og den danske drost Peder Høseøl faldt i Valdemars hænder, og snart optrådte hertug Valdemar som en ligefrem allieret med den norske konge i hans krig mod Danmark. Denne krig, der førtes for de fredløse, der var dømt for mordet i Finderup lade sluttede med et foreløbigt forlig i 1295, da alle de oprindelige fredløse var døde.

Striden mellem hertugen og dronningen varede dog længere. I Grønsund led Valdemar et stort nederlag og i 1297 kom det til et endeligt forlig, hvor Valdemar måtte opgive det omstridte Als.

Siden var der vel adskillige tvistigheder mellem ham og Erik Menved bl.a. om de fredløses gods i hertugdømmerne; ellers var forholdet mellem hertugen og kongen godt.

Valdemar optræder oftere på de danske Danehoffer som den fornemste af kongens råder, og han hjælper ham i hans krige både i Sverige og Tyskland.

Endnu i 1311 deltog han i den prægtige turnering kong Erik afholdt i Rostok, men det følgende forår døde han og efterfulgt af sin ældste søn, Erik, der allerede i flere år, havde været sin fars medstyrrer.

To gange var Valdemar Eriksen gift, først med Elisabeth, hertug Johan af Sachseh-Lauenburgs datter og i andet ægteskab med Anastasia fra Meklenborg.

173.

Anastasia var datter af grev Nicolaus af Schwerin-Wittenburg.
I disse ægteskaber havde han sønnen Erik, men udenfor ægte-
skab havde han sønnen Abel.

1449408: Jon Gautsson på Ænes. (1181).

Hans far, Gaut på Ænes var lendermand hos kong Magnus ^{Barfæl?} ~~Erling~~
~~son~~ i 1160erne, og han tilhørte en af Norges mægtigste ætter.

Jon var i 1181 lendermand hos Magnus Erlingsson og deltog i kampene mod Sverre. Efter dennes sejr synes han at have forliget sig med denne og fået lov til at beholde sine værdigheder og ejendomme.

Han døde 1181, antagelig under Nordnesslaget 1181 som en af skibsstyrerne.

1452296: Kong Valdemar den Anden Sejr. (1170 - 1241.)

Han var tredje søn af kong Valdemar den Store, og anden søn af Sophie af Minsk. Han mistede sin far, da han var 12 år gammel og dronning Sophie døde, da han var atten.

Når det siges, at Valdemar blev født ved midsommertide 1170, er det fordi hans farfar, hellig Knud hertug blev gravsat i Ringsted kirke den 25. juni 1170.

Han havde da en halvbror, Christoffer på tyve år, født uden for ægteskab, en helsester Sophie på elleve år, en helbror Knud på otte år og to søstre, Margrethe og Marie, der blev sat i kloster i Roskilde.

Halvbror Christoffer døde, da Valdemar var tre år og blev begravet i Ringsted kirke. Da han var elleve år gammel blev søster Sophie gift i Slesvig med Siegfried af Orlemünde, greve og kejderligt sendebud. Han var tolv år, da hans far døde og storebror Knud blev konge af Danmark som Knud den Sjette.

Både hans far, Valdemar den Store og hans bror, Knud havde ærkebiskop Absalon ved deres side, og ham kom Valdemar til at savne.

Den gamle ærkebisp og søkriger døde året før kong Knud, og Valdemar blev enstemmigt valgt til hans efterfølger den 12. november 1202, og ærkebisp Anders Sunesen kronede ham i Lunds domkirke juledag, som det har været skik lige siden Karl den Stores tid.

1

Valdemar havde imidlertid ikke siddet ledig til han blev godt 32 år. Allerede, da han var atten blev han hertug i Sønderjylland ligesom sin farfar Knud Lavard. Han afløste sin fætter biskop Valdemar Knudsøn, som havde styret hertugdømmet upåklageligt, så han var alt andet end tilfreds med at blive fyret. Han flygtede til Sverige, hvor han samlede en hær og en flåde, som han satte over til Sjælland med og udråbte sig selv til konge.

Valdemar gik ham imøde og slog ham i en træfning og tog ham tilfange. Han blev af kong Knud sat i Søborg fangetårn.

Valdemar Sejrs Segl.

Han blev anbragt i tårnet med lænker på hænder og fødder, og sad der i fjorten år.

En bispeviet mand var uden lov og dom blevet behandlet som en farlig forbryder, og kirkeretten var føleligt krænket. Pavestolen kunne ikke lade den slags passere. pave Cølestin den Tredie sendte da også en række buller, men de danske biskopper stod på kronens side, og snart gik man angrebsvis frem mod bisp Valdemar, skildrede hans store brøde og krævede ham afsat. Det ville pave Cølestin dog ikke gå med til, men han lod sagen tøve i nogle år, og selv hans kraftige efterfølger, pave Innocents den Tredie tøvede flere år, før han gjorde noget for den fangne biskop, og da han endelig opfordrede kong Valdemar til at løslade sin fange, gjorde han det ikke for fangens skyld, men for kirkelovens, og lovede at bispen ikke måtte skulle vende tilbage til Danmark.

Kong Valdemar ventede dog endnu i tre år og først i 1206 åbnedes fængselsdøren for bispen efter forbøn fra dronning Dagmar og ærkebiskop Anders Sunesen.

Men jeg foregriber begivenhedernes gang. Som sønderjysk hertug kunne Valdemar ikke ligge på den lade side.

Først var der nu grev Adolph den Tredie af Holsten, som var en meget urolig herre. Bisp Valdemar havde aftalt med ham, at han samtidig med bispens angreb på Sjælland skulle trænge op i Jylland. Men hertug Valdemar kom ham i forkøbet og drog ned og erobrede hele Holstens åbne land samt Hamborg og Lybær. Kun borgen Lauenburg kunne han ikke få til at kapitulere, og mens han lå foran denne borg, generobrede grev Adolph Hamborg.

Men juleaften stod hertug Valdemar foran Hamborgs volde, og så var det slut med grev Adolphs triumf. For ikke at blive sat i fangenskab, tilbød han sin borg Lauenburg for sin frihed, men borgens besætning ville ikke gå med til den byttenandel, og så måtte greven gå i fangenskab.

Så var det, kong Knud døde og Valdemar blev konge og næste sommer drog Valdemar med en stor hær til Elben, og i Lybæk blev han hilst og hyldet som Nordalbingiens herre, og snart efter gav Lauenburg op mod at grev Adolph blev fri, Valdemar satte nu sin søstersøn grev Albert af Orlamünde til styrer af Nordalbingien, som han regerede med retfærd og dygtighed.

I juni 1204 foretog kong Valdemar til togt til Norge for at støtte Baglernes tronprætant, Erling Sten^Uvæg. Der blev ikke trykket noget sværd, og togtet fik ingen betydning, skønt Erling hyldede Valdemar som sin overherre. Senere blandede Valdemar sig ikke i norske anliggender

Valdemar havde ikke levet i cølibat som ung. Han havde en søn Niels med en ukendt frille, og med Esbern Snares enke, jarl Guttorms datter Helena fik han sønnen Knud og en datter som blev begravet i Falkenau kloster, Dorpat^Ustift.

I 1205 finder han pludselig en hustru, Margrethe Dragomir, fra Böhmen, den senere så elskede dronning Dagmar, der fødte ham sønnen Valdemar ~~den~~ ^UUnge i 1209, der senere døde på jagt ved et vådeskud. Dronning Dagmar døde den 24.maj 1212.

Valdemar var da i Kalundborg, og Dagmars dreng kom op til slottet og medte Dagmars sygdom, og i hast blev kongens hest sadlet, og med 100 svende red han fra Skanderborg, på Randbøl hede var der kun femten mand tilbage, og ved Gredsted bro havde kun Dagmars dreng kunnet følge med, men da kongen red op af stræde i Ribe var han alene. Han kom, som vi ved forsent, men bad ~~de~~ tilstedeværende damer bede med sig, om at Dagmar skulle vågne op og tage afsked, og mirsklet skete.

Det varede to år, før Valdemar giftede sig igen. Hans anden hustru var endnu mere eksotisk end Margrethe Dragomir. Hun var fra Portugal og hed Berengaria. Hun var datter af kong Sancho den Første af Portugal, som kaldes el Conquistador, da det var ham, der fuldførte erobringen af landet fra maurerne. Hendes mor var Dulcia af Aragonien. Moderen var død 1198, og faderen døde 1211, så det var en lille forældreløs pige, Valdemar giftede sig med. Forøvrigt kom hun fra et matriarkalsk miljø, så hun kan have stødt an mod dansk mentalitet. Viserne fortæller da også, at hun var ond og forhadet. Ja, det siges rent ud, at hun var en heks.

Hun fødte Valdemar tre sønner, Erik, Abel og Christoffer, der på skift alle blev konger i Danmark. Hun skal have været vidunderligt smuk. Hun døde den 27.marts 1221.

I de seksten år, Valdemars ægteskaber varede tilsammen, kunne han fortryde frigivelsen af bisp Valdemar, der flygtede fra pavens rettergang og lod sig vælge til ærkebisp af Bremen og konstant førte en danskfjendtlig politik, hvor han involverede de tyske kejsere og de nordtyske fyrster, alttil trods for, at han havde svoret den dyreste ed på ikke at ville skade den danske konge.

Pave Innocents svarede med at bandlyse bisp Valdemar, og Hamborgerne valgte så en modbisp. Valdemar begyndte så en krig mod Hamborg og Danmark, tilrev sig Stade, men mistede atter borgen. Bremens kanniker faldt nu fra og ~~ledes~~ sammem med Hamborgs kapitel om en nyt ærkebispervalg.

Bisp Valdemar drog så til Rom og kastede sig for pavens fødder og blev løst fra bandet. Det var i 1210, men ret længe kunne han ikke holde sig i skindet. Han slog ind på den politik at knytte sin sag til Welferen Otto den Fjerde, der nu var bandlyst af paven. Støttet af sin svoger hertug Bernhard af Sachsen bemægtigede han sig atter Bremen 1211 og begyndte en hidsig, langvarig kamp mod den retmæssige ærkebisp Gerhard af Osnabrück. For at få midler til denne krig, foretøde han kirkegodset hensynsløst. Paven bandlyste ham gang på gang, uden at det hjalp, men kejser Ottos magt svandt hen, og han tog bisp Valdemar med sig i sit fald, han søgte tilflugt ved Sachserhertugens hof, men føtøte sig ikke tryk her. Da tyede han til det sachsiske cistercienserkloster Lokkum. Abbeden, der troede, at han var dødssyg løste ham af bandet og tog imod ham som klosterbroder i 1219. Da han kom sig gik han bodsgang til paven, der genoptog ham i kirkens skød, men forbød ham præstelig virksomhed og sendte ham til Citeaux, hvor det blev afgjort, hvilket kloster, han skulle optages i. Han valgte Lokkum, hvor han levede i stilhed, til Han hørte om kong Valdemars tilfangetagelse.

Han flygtede nu fra klostret, samlede en hob om sig og gjorde indfald i den danske konges lande, hvor han hærgede, alt hvad han kunne. gerv Albert af Orlemünde drev ham dog snart tilbage og nu sank han hen i glemsel og kom ikke til at deltagte i slaget ved Bornhøved.

Vi må nu se på, hvordan kong Valdemar klarede alle disse intriger og angreb.

Da greverne Gunzelin og Henrik af Schwerin konspirerede med bisp Valdemar, betalte han deres grevskab og tvang dem til at hylde sig som lensherre.

Under striden mellem de to kejseraspiranter, Otto og Philip tog Valdemar parti for Otto og støttede ham, til Philip blev myrdet i 1208, så Otto mente sig sikker, og kunne vende sig mod Danmark.

Så skiftede Valdemar parti til fordel for Frederik den Anden, og da han sejrede, afstod han alt land nord for Elben og Elde til Valdemar, og paven godkendte afståelsen.

Valdemar ville nu befri Østersøen for sørøvere og udbrede kristendommen hos de endnu hedenske folk ved dens kyster. Efter et togt til Øsel, som han erobrede i 1206, men ikke mente at kunne fastholde, drog han på korstog til Preussen og Samland, og i 1210 måtte hertugen af Pommerellen hylde ham.

Vigtigst var dog togtet til Estland i 1219. Med en flåde på 1500 skibe landede han ved Lyndanisse, og begyndte at døbe Esterne, men en aften overfaldt de den danske, kristne hær, som måtte bestå den hårdeste kamp med Esterne, men slog dem fuldstændigt.

Det var her Dannebrog faldt ned fra himlen

Kong Valdemar lod nu bygge borgen Reval, og med den som udgangspunkt, udbredte han de danskes magt stadigt videre ud i landet.

Valdemar anførte selv endnu to togter i 1220 og 1222, men endnu var besiddelsen usikker, så da ulykkesårene kom, gik de tabt.

Det var i natten mellem den 6. og 7. maj 1223 omslaget i Valdemars og hans lands historie skete.

Sammen med sin søn Valdemar den Unge var han på jagt på Lyø, da grev Henrik af Schwerin brød ind i teltene og efter en kort kamp førte kongen og hans søn bort som fanger. Henrik var simpelthen en dusørjæger.

Fangerne blev først ført til grevens borg, Lenzen og siden videre til borgen Dannenberg på venstrebred af Elben.

I Danmark brødte forskrækkelse og rådvildhed sig. Grev Albert overtog posten som rigshovedsmand, og man henvendte sig til paven om hjælp.

Kejser Frederik forsøgte at få kong Valdemar udleveret, men forgæves, og man forsøgte med forskellige forsøg på forhandlinger gennem et helt år.

Vilkårene var frygteligt hårde, og danskerne afbrød selv forhandlingerne. De forbundne tyske småfyrster, som havde aflagt ed til Valdemar faldt nu ind i Holsten, hvor grev Albert i 1225 tabte et slag ved Mølln, hvor han selv blev taget til fange og sat i fængsel i Schwerin, hvortil Valdemar nu var ført. Lybæk faldt fra Danmark og Hamborg overgav sig til grev Adolph.

Nu var der ingen anden udvej end den hårde. Danmark skulle udrede 45000 mark sølv og mange andre ydelser, kongen skulle afstå alle lande syd for Eideren og landene i Venden undtagen Rügen og, hvad der hørte til denne ø.

Fangerne skulle løslades efterhånden, som løsesummen blev indbetalt.

Ve juletid 1226 vendte kong Valdemar tilbage til riget og i endnu nogle måneder holdt han sig i ro. Men så vågnede hævnlysten i ham, og han blev af paven løst fra den ed, han havde svoret grev Henrik.

Med en hær faldt han nu ind i Holsten, men i slaget ved Bornhoved den 22. juli 1227 led han et afgørende nederlag, og her mistede han selv det ene øje.

Så fra da af skiftede kong Valdemars politik helt karakter.

Ved forhandlinger med grev Henriks enke opnåede han i 1230 i Slesvig en overenskomst, hvorved løsesummen nedsattes betydeligt, og de unge prinser, der var gået i fængsel i stedet for deres far og storebror, kunne vende hjem til Danmark.

Med de nordtyske fyrster indgik Valdemar fredelige forbindelser. Hans søn Abel ægtede en datter af grev Adolph, og hans andre børn fik ægtefæller i Tyskland.

gens den koning. se quamen
to samene to bornehouede. an
seute marien magdalenen da
ge. Dar wart en grot strit.

de koning wart segeles. unde
wart de hertoge otte van linc
borg gevangen. un̄ des konin
ges uole almeſtich geſlagen.
un̄ uangen. umme de ſiluen
tit wart geſlagen de biſcop van

Løskøbelsen af fangerne var en alvorlig øretøve for Danmark, og dertil kom i 1230 kvægpest og hungersnød, som bortrev mange mennesker.

Året efter miste kong Valdemar sin søn med Dagmar, så han havde mørke tider at gennemgå, men modnet af ulykken udfoldede han i sit sidste tiår en betydelig indenrigs virksomhed.

I hele sin regeringstid havde Valdemar været en trofast ven og beskytter af kirken, og havde i ærkebisp Anders Sunesen en ypperlig hjælper i sine korstogsforetagener. I biskop Gunner i Viborg havde han en trofast rådgiver.

Ved talrige gaver til kirker og klostre viste han en varm interesse for det kirkelige liv.

Af stor betydning var også hans gode forhold til paverne og deres altid redbonne hjælp. Ved talrige benådningsbrev viste de i hvor høj grad de satte pris på hans virksomhed for den danske kirke.

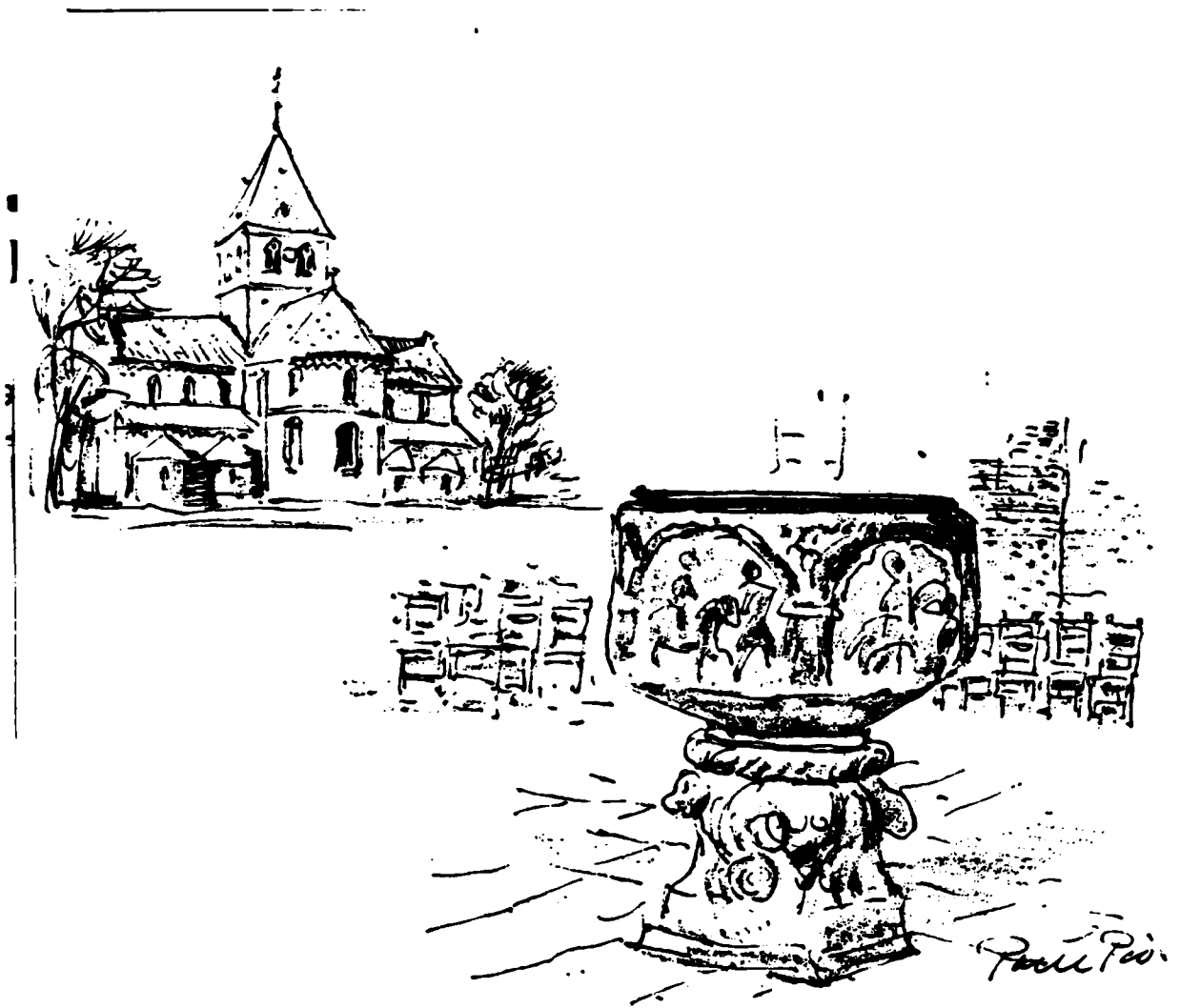
Pave Gregor den Niede skaffede ham da også Estland tilbage. Ved et forlig i Stensby ved Vordingborg i 1238 overdrog den tyske orden landskaberne Røval, Harrien og Wirland til Valdemar.

Med kong Valdemars jordebogsatte han et monument over sit indenrigske arbejde. Han udgav flere forordninger, men især har han efter de bedste mænds råd ladet Jyske Lov affatte. Den blev givet i marts 1241 i Vordingborg og har haft overordentlig betydning for dansk retsliv. I årene nærmest efter hans regering kaldte man ham Valdemar legifer, dvs lovfører. Det var først i det sekstende århundrede, man kaldte ham Sejr.

Mest uheldigt af hans foretagender er hans overdragelser af landets provinser til sine sønner. Abel fik Sønderjylland, Niels fik Nørrejylland, Knud fik Estland.

Det var dronning Berenguelas sønner, der blev konger efter ham.

Valdemar døde skærtorsdag den 28. marts 1241 på Vordingborg og blev begravet i Ringsted kirke.

1452297: Dronning Berenguela af Portugal.(1214 - 1221).

Hun kom fra et udpræget matriarkalsk samfund, hvor det var mødrene, der bortgiftede deres sønner og gav dem medgift. Det var kvinderne, der ejede jorden og arvede den, men hendes forældre var begge døde, så det ser ud til, at hendes bror, der stik imod skik og brug bortgiftede hende.

Hendes far var Sanche den Første af Portugal el Fundador, og moderen var Dulcia af Aragonien.

Hun blev gift i Danmark med Valdemar den Anden Sejr i året 1214 og hun var mindst 16-17 år, da hendes mor var død 1198. I Danmark forstod man hende ikke, og hun omtales som en heks, men man har haft brug for et modstykke til den blide Dagmar.

Berenguela var meget smuk, og hun fødte ham tre sønner, Erik, Abel og Christoffer og datteren Sophie, der blev givet til markgreve Johann den Første af Brandenburg. Hendes sønner blev alle konger i Danmark efter hinanden, i årene 1243-1259.

Det er nok værd at bemærke, at hun havde en samtidig nede i Spanien, med samme navn, der var regerende dronning fra 1214 til 1246. Hun kaldes Berenguela den Store.

Da Berenguelas mor døde i 1198, blev hun sendt til opdragelse hos sin storesøster, der var dronning af Kastilien, ~~Elis~~, da der stadig var ufred mellem storesøsteren og hendes ægtemand, søgte Berenguela til sin Bror Ferdinand, som ved ægteskab var blevet greve af Flandern.

1452300: Folke Birgersson jarl, faldet 1210.

Han var søn af Sveriges jarl Birger Brosa og Birgitte Haraldsdatter af Norge.

Folke afløste sin far som Sveriges jarl hos kong Sverker d. Anden i 1202. Da kong Sverker blev fordrevet i 1205, fulgte Folke ham til Danmark, hvor kong Sverker opsøgte Hvideslægten, der udrustede en hær til hjælp for kong Sverker, der var besvogret med slægten.

Det var et noget ambitiøst foretagende, som Hvideslægten foretog udenom kong Valdemar Sejr. Og det gik da også galt. De drog helt op til Västergötland, hvor felttoget fik det højst sørgelige udfald. Ved Lena led høren 1208 et knusende nederlag, både Ebbe og Lars Sunesen faldt, og resterne af styrken nåede kun med nød og næppe hjem til Danmark.

Kong Sverker gav dog ikke fortabt. Han samlede igen sine adspredte tilhængere og vovede i 1210 endnu et slag i Gestilren mod sin rival af Eriks-ætten, Erik Knutsson.

Her faldt både kong Sverker selv og hans jarl Folke Birgersson den 17. juli. Folkes enke var en datter af Bjørn Jernside.

Hvideslægten genvandt aldrig sin tidligere magt i Danmark. Jarl Folkes søn Sune, bortførte Helena Sverkersdotter fra Vreta kloster.

Han døde en naturlig død i 1247.

1452302: Kong Sverker Karlsson af Sverige. (1196- 1208).

Sverker var søn af Karl Sverkersson og Christine Hvide, datter af Stig Tokesen.

Sverkers far blev myrdet den 12. april 1167 på Visingsø, og hans dronning, Christine Hvide, der var gravid og ventede Sverker, måtte flygte til Danmark. 'Han blev buret i skötet, och var ömklig hans färd.'

Det kan dog godt fortolkes som , at han var et skødebarn, da flugten fandt sted.

Med dansk støtte vendte han tilbage efter Knut Erikssons død i 1195.

For at støtte sin vaklende trone søgte han nære forbindelser til den mægtige Folkungeæt, og at vinde gejstlighedens kraftige bistand ved at støtte den.

Sverker var først gift med en dansk Hvide, Bengte Ebbesdatter Galen, og ved hendes død ægtede han Birger Brosas datter Ingrid, af Folkungerne æt, og antog også senere jarl Birgers søn Folke Birgersson til sin jarl.

I jubelåret 1200 fritog han de gejstlige for al skal og tyngede og bevilligede dem egen ret og dom.

Hans forgænger, faderens morders børn rejste noget efter oprør imod ham, men i et slag ved Eljarås blev de tre dræbt i 1205, og den fjerde, Erik Knutsson måtte flygte til Danmark.

Kong Sverker havde sat sin ene datter, Helena i Wreta kloster som nonne.

Det var imidlertid hende, Folke jarls søn , Sune havde forset sig på. Han drog med sin bror Knut til Wreta og brød klostermuren ned og bortførte sin elskede. Det vakte naturligvis stor opsigt, og der blev digtet en folkevise om hændelsen. Han ægtede Helena og, da han nu måtte være uønsket ved hove blev han senere jarl hos kong Erik den Tiende Knutsson.

Med en fremmed hær vendte Erik Knutsson tilbage til Sverige for at erobre sin fars rige, og kong Sverker den Anden måtte flygte til Danmark, for at hente hjælp hos sin døde hustrus æt, Hviderne.

Det var i Valdemar Sejrs dage, men uden at rådføre sig med deres konge drog Hviderne mand af hus til Sverkers undsætning, men den 21. januar 1208 led de et stort nederlag ved Lena i Västergötland, og de få overlevende måtte igen flygte til Danmark, hvor Hvideslægten aldrig genvandt sin magt. Striden havde været hård, og slaget ved Lena blev en myte.

Det skal have været sidste gang gamle Odin selv viste sig på slagmarken for sine Svear.

Sagnet siger i Danmark, at af otte tusinde mand, kom kun 55 levende hjem.

Kong Sverker søgte med dansk bistand endnu en gang at overtage sin krone, men i et nyt slag ved Gestilren, nær Lena i 1210 faldt han selv og hans jarl Folke.

Blandt Göterne har han efterladt et smukt eftermæle.

1460724: Kong Magnus Lagabøter. (1338- 1380).

Han blev født i 1338, det år, da Valdemar Christoffersen første gang optrådte som sand arving til Danmark.

Han var søn af Håkon Håkonssøn den Gamle af Norge og Margrethe Skulesdatter.

Han fik kongenavn i 1258, i 1261 blev han kronet og giftede sig med kong Erik Plovpenning's datter Ingeborg, hvis far og farbrødre var døde, så hun blev bortgiftet af sin nevø kong Erik Klipping.

Da hans far døde 1263 på et togt til Orkneyøerne, overtog Magnus regeringen.

Magnus fik til tilnavn for sit store lovarbejde. Han var en fredselkende mand og holdt meget af pragt. Han indførte bl. a. flere udenlandske skikke ved hirden.

Da den danske konge afslog at udlevere dronning Ingeborgs medgift kom til til spænding mellem landene, og en norsk kaper, Alf Erlingssøn hærgede og brændte et par danske byer.

Overfor gejstligheden var han temmelig eftergivende, men ærkebiskop Jon Raude var ham også en strid men snedig modspiller.

Kong Magnus døde den 9.maj 1280 og efterlod sig enke og to sønner, Erik og Håkon.

Han blev gravlagt i Franciskanerklostret.

Magnus Lagabøtes Segl.

1460725: Ingeborg Eriksdatter af Danmark, norsk dronning.

Hun var datter af Kong Erik Plovpenning og Judith af Sachsen, gift den 9. oktober 1239.

Ingeborg blev født o. 1244. Hun var seks år gammel, da hendes far blev myrdet i en båd på Slien og kastet i vandet. Ingeborgs farbror, Abel blev konge efter sin bror, men døde allerede i 1252, da Ingeborg var otte, og en anden farbror, Christoffer blev konge, men da var antagelig dronning Judith draget hjem til sit hjem, hvor hun ægtede borggreve Burchard af Rosenburg, hvem hun fødte en datter Sophie.

Ingeborg må være fulgt med sin mor, og hun er vel blevet op-søgt af prins Magnus, der bejlede til hende og førte hende med^l til Norge, hvor Ingeborg blev gift, sytten år gammel.

Hun har oplevet, at han gjorde et godt stykke lovarbejde, men også set, at han hele tiden var i defensiven overfor ærkebiskoppen, Jon Raude.

Hans arbejde for, at hun skulle få sin fædrenearv, var forgæves. Mindre krigsoperationer havde ingen virkning.

Ingeborg overlevede sin husbond, kong Magnus Lagabøter i syv år, og i disse år opnåede hun en stærk indflydelse på norsk styre.

1483208: Kong Christoffer den Første af Danmark. (1219-1259).

Christoffer var den tredje af Valdemar Sejrs og dronning Berenguelas sønner, der besteg den danske trone.

Han blev født 1219, det år, da Dannebrog faldt ned fra himlen.

I sine yngre dage under Erik Plovpenning var han herre over Lolland og Falster. I nogen tid havde han sluttet sig til sin anden bror, hertug Abel imod kongen.

Han ægtede i 1248 Margarethe Sambiria på Femern. Hun var datter af hertug Sambor den Anden af Pommerellen og Mechtilde af Meklenborg.

Efter kong Abels drab den 29. juni 1252 på flugt over Husumbro fra Friserne blev Christoffer hyldet som konge og kronet juledag samme år i Roskilde.

Ærkedomkapitlet i Lund valgte Christoffers personlige fjende roskildebispens Jacob Erlandsen til ærkebisp uden at høre kongens mening.

Jacob Erlandsen begynder straks at bestride en række af kongens rettigheder i Skåne, toldafgifter, bøder og vrage og vinder i begyndelsen Skåningernes sympati.

Kronen sidder løst på Christoffers hoved, de holstenske grever har for en uhyre pengesum løskøbt Valdemar Abelsens fra fangenskab i Köln og opstiller nu deres unge søstersøn som tronkræver. Vi er i året 1253.

I Gøtaelven samles en store norsk-svensk flåde for at angribe Danmark.

En tysk ridder, Heinrich Emmeltorp har plyndret Møn og Falster og har sat sig fast i Skelskør, og da Christoffer angriber ham der, lider han et svidende nederlag.

Tilmed må den flygtende monark lide den tort, at ærkebispens nægter ham asyl i København.

Efterhånden klarer situationen. Han udsender forhandlere til nordmænd og svenskere i Gøtaelven og lover den norske konge erstatning for de skader norske skibe har lidt under Valdemarsønnernes borgerkrig.

Aristokrater den forsten Sigil.

Han forlebede Valdemar Abelsen med Sønderjylland, men, da den unge hertug døde 1257, inddrog han lenet, og striden brød ud i egm

Uoverensstemmelsen med ærkebispens var ikke ude af verden. Den højt begavede, herskesyge Jacob Erlandsen var fuldt besluttet på, at gennemtrumfe, hvad kirken andetsteds havde fået igennem overfor den verdslige magt.

Da Christoffer i 1256 lod indkalde til Danehof i 1256 i Nyborg, svarede Jacob Erlandsen med at kalde til kirkemøde i Vejle, hvor han fik vedtaget, at hvis nogen bisp led overlast, og kongen kunne formodes at være involveret, skulle hele landet belægges med interdikt.

Christoffer mødte denne udfordring med at gå hårdt frem mod bisperne. I påsken 1257 indfinder Christoffer sig med den kongelige kansler bisp Niels ved landstinget i Lund. Kongen giver audiens til alle, der vil føre ~~klage~~ klager imod ærkebispens. Og da Jacob Erlandsen nægter at anerkende kongen som dommer, kan Christoffer kun henvise til bestemmelserne i den Skånske kirkefaorfatning. Jacob Erlandsen er uforsigtig nok til at afslå at bøje sig for den skånske kirkeret, og Christoffer kan nu fritage de skånske bønder for at yde ham bispetiende.

En uge senere kommer en kongelig herold fra kansleren til landstinget i Lund, hvor han oplæser et kongebrev, der fratager ærkebispens og Lund domkirke alle kongelige privilegier, og befaler alle ærkebispens mænd at opsiges ham huldskab og troskab.

Kirken er splittet. Ærkebispens egen bror, ærkedegg i Lund og alle jyske bisper er kongeligsindede, Cistersiensere og franciskanere holder med Jacob Erlandsen, mens dominikanerne er på kongens parti. Også bybefolkningerne og herremændene er royalister.

Men vi har glemt forliget med kong Håkon ved Gøtaelven. Hvordan gik det med dette forlig og den pagt. Da Christoffer ikke ville godkende de betingelser, hans forhandlere var gået med til, og han ville ikke betale de erstatninger, man havde aftalt.

Kong Håkom var brudt op skummende af raseri, og i 1256 var en norsk hær trængt brændende og plyndrende ned i Halland.

Samtidig var en bønderrevolte brudt ud over hele landet. Det var de fattigste bønder, de såkaldte kådkarle eller kotkerle, og flere kongelige og adelige borge blev ødelagt, før opstanden var slået ned.

Året efter kom kong Håkon igen og lagde sig med en stor flåde foran København, og da sluttede Christoffer en forsvarspagt med kong Håkon.

Da Erkebisp Jacob Erlandsen vægrede sig ved at krone hans søn Erik i februar 1259, blev Christoffer så forbitret, at han lod ærkebispem fængsle, og nu skulle interdiktet træde i kraft over landet, men det forkyndes kun i Roskilde og Lund stifter, og Christoffer kræver kirkerne åbnet. Roskildebispen flygter til Rügen, hvor fyrst Jaimar er en tilhænger af ærkebispem og sammen med Jacob Erlandsens bror Anders angriber de den bornholmske borg Lilleborg og hugger besætningen ned alle 200 mand Og den 4.april går de i land ved København, som de stormer, og snart har de underlagt sig Sjælland.

Kong Christoffer optog kampen med kraft, men den 20.maj dør han pludselig i Ribe, og han bliver begravet i Røbe Domkirke.

Han efterlod sig enken Margrethe, og børnene, Erik, Valdemar, Niels og Mechtilde, som havde ægtet, Albert den Tredie af Brandenburg.

1483209: Dronning Margrethe Sambiria kaldet Sprænghest.

Hun var en datter af fyrst Sambor den ~~Anden~~ af Pommerellen og Mechtilde af Meklenborg.

I 1248 ægtede hun Christoffer den Første af Danmark, der da havde ringe udsigt til nogensinde at betrede trinene til tronen. Han var herre over Lolland og Falster.

I 1250 blev hans storebror, Erik Plovpenning dræbt, antagelig på hans bror, Abels foranledning, og da Erik ikke havde nogen sønner, og Abel med tylvtered svor sig fri for al skyld i Eriks død, blev Abel taget til konge. Men endnu skriger mågerne over Slien på Eriks navn.

Margrethe var næppe mere end seksten år, da hun blev gift. Christoffer var født 1219 og altså 29 år, da han ægtede hende.

Christoffers brødre var gift med prinsesser af Sachsen og Holsten. Var Christoffers giftermål et modstykke eller et supplement til disse aliancer, det kunne kun Valdemar have fortalt.

Imidlertid var fyrst Sambors magtstilling i vækst i disse år, og da kong Abel døde i 1252, kunne Christoffer bestige tronen med tilsidesættelse af Abels søn.

Christoffers regeringstid var plaget af striden med ærkebiskopen Jacob Erlandsen. De holstenske grever blander sig. Nordmænd og Svenskere truer.

Christoffer får dog stunder til at flytte sin myrdede bror, Eriks lig fra Slesvig til Ringsted.

Han dør pludseligt den 29. maj 1259 kun fyrré år gammel, men da Margrethe efter Christoffers død indtog en magtfuld stilling i Danmark. Hun må have overvurderet sine muligheder, da hun rykkede med en hær ned i hertugdømmerne i 1261. Hendes fremgang var kun kortvarig. Holstenerne kom hertugen til hjælp, og ved Lohede sejrede de den 28. juli fuldstændig over den danske hær. Den unge konge, som hun nylig havde fået kronet og hun selv faldt i fjendens hænder.

Nu viste Margrethe sin ubøjelige energi. Fra sit fængsel i Hamborg kaldte hun Albrecht af Brunsvig til hjælp. Det lykkedes denne at få dronningen frigivet og i forening vendte de tilbage til Danmark. Albrecht blev udnævnt til rigsforstander.

Hvilende Statue af Margrete Sambiria.
Fra hendes Gravmæle i Doberan.

Margreths ægteskab med Christoffer omtales som særdeles lykkeligt trods alle politiske vanskeligheder, og hun fødte ham flere børn, deriblandt tre sønner. Men af dem blev kun Erik(Klipning) voksen.

Nu sad hæn i Hamborg, og hertugd Albrecht for frem på det voldsomste mod kongehusets modstandere. Hun skal ifølge den brunsvigske rimkrønike have været forelsket i den unge hertug. I 1263 forlog hertug Albrecht igen Danmark, og året efter kunne Margrethe hente Erik hjem, og i 1266 blev han erklæret myndig.

Hun søgte forgæves at hindre Erik Plovpenning's døtre i at ægte henholdsvis Magnus Lagabøter af Norge og Valdemar Birgersson af Sverige. De to yngste Eriksdøtre fik hun dog til at gå i kloster i Roskilde og give deres fædrene arv til klostret.

Da hendes søn var myndig, gav han Margrethe Estland for livstid, men endnu i lang tid vedblev hun at være den virkeligt styrende i hele riget, og det skyldes antagelig hendes energi, at ærkebisperstriden førtes til en ret lykkelig udgang, ligesom også Sønderjylland efter Erik Abelsens død igem kom tilbage til Danmark i 1272.

Margrethe døde 1282 under et ophold i Rostok, og hun fik sit sidste hvilested i klostret Doberan nær ved Rostok.

Der vises endnu en mærkelig træstatue af hende, der i sin tid har dannet dækpladen over hendes grav.

1483744: Kong Abel Valdemarsson af Danmark.(1219 - 1252).

Han var Valdemar Sejrs anden søn med dronning Berenguele, og fik altså hertugdømmet Sønderjylland, som kong Eriks efterfølger, tiltrådte han lenet i 1237, og samtidig ægtede han grev Adolphs datter, Mechtilde af Holsten.

Da grev Adolph kort efter gik i kloster, var Abel i en del år sine umyndige svogres formynder.

Ved Valdemar Sejrs død fik han del i en stor del af kongeslægtsens arvegods, bl.a. alt, hvad der lå i hertugdømmet, samt købstæderne, Svendborg, Fåborg, Skelskør og Rudkøbing.

Disse ejendomsforhold med mange uklare grænseproblemer gav snart anledning til sammenstød med kong Erik Plovpenning, men til åben fejde kom det først, da kong Erik i 1246 havde brudt med den mægtige Hvideslægt, og kort efter også inddrog Svendborg som formentligt krongods. I årene 1247-48 kæmpedes der nu med skiftende held i Nørrejylland, Fyn og Sønderjylland, indtil det lykkedes deres søster, Sophie af Brandenburg at forlige brødrene.

Da i midlertid kongens mand Henrik Emeltorp i Hønsborg om sommeren 1250 blev angrebet af de holstenske grever, gæstede kong Erik på vej til hans undsætning sin bror i Slesvig, men her blev han lumsk taget tilfange, Abels mænd Tyge Boat og Tage Gudmundsen lod ham dræbe og sænke i Slien den 10. august.

Efter at hertug Abel ved tylvterød havde fralagt sig al Del i drabet, blev han taget til konge og blev kronet i Roskilde den 1. november 1250.

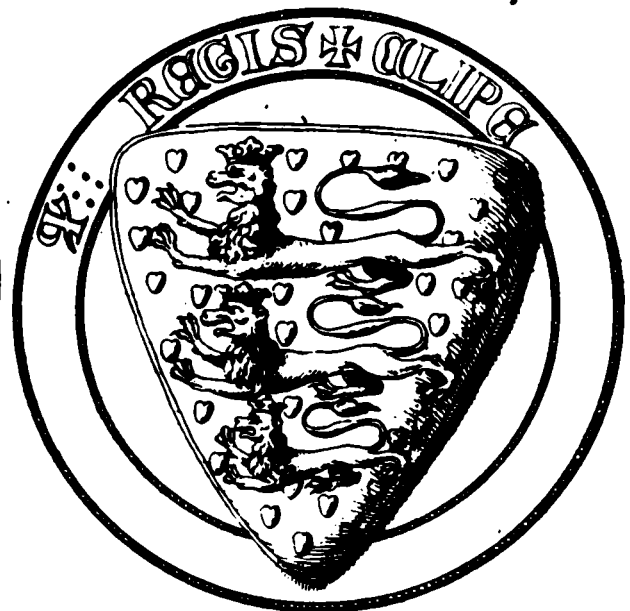
Som konge viste Abel megen klogskab og mådehold, og han synes alt i alt at have været den mest begavede af kong Valdemars sønner.

Han forsøgte at ophjælpe stæderne og at fremme forbindelserne med udlandet, og ved kloge indrømmelser bragte han den indre ufred til ro.

Dog før de nye forhold kunne få tid til at fæstne sig, blev han revet bort 33 år gammel ved en voldsom død i kamp mod de oprørske friser, den 29. juni 1252.

Kong Abels Sigil. 1250.

Hans efterfølger, Christoffer den Førstes interesse i at svække sønnernes krav på tronen, stemplede ham som brodermorder.

Hans hustru Mechtilde overlevede ham i mange år. Hun gik i kloster, men forlod det igen og ægtede den svenske jarl Birger Brosa, som dog kort efter døde fra hende, Hun døde ikke før 1288.

1483745: **Bronning Mechtilde fra Holsten. (1225 - 1288).**

Hun var datter af grev Adolph den Fjerde af Holsten og Hedwig zur Lippe.

Hun var kun 12-13 år gammel, da hun i 1237 ægtede hertug Abel Valdemars søn af Sønderjylland, efter aftale mellem mellem kong Valdemar Sejr og grev Adolph, og hun fødte sin mand flere sønner.

Dette ægteskab blev skæbnesvangert for Danmark ved at drage Abel over til Holsten, idet han, da hans svigerfar var gået i kloster, en tid var formynder for dennes unge sønner, og han forsvarede sideh disse mod sin bror, kong Erik Plovpenning af Danmark.

Efter kong Eriks død blev Mechtilde kronet sammen med Abel i Roskilde den 1. november 1250.

To år efter måtte hun igen forlade kongeriget, og det var kun med møje, hun fik sin førstefødte søn Valdemar udløst af hans fængsel hos ærkebispens af Köln.

Efter at han i det mindste havde fået sit fædrene hertugdømme overgivet, blev han bortrevet ved døden i 1257. På ny måtte Mechtilde nu kæmpe for sine børns arveret.

Hun sluttede sig til ærkebiskop Jacob Erlandsen, og hun brød sit kyskhedløfte efter grev Adolphs død for at gifte sig med jarl Birger Brosa i Sverige i 1261, for også her at finde støtte. Birger Brosa døde imidlertid allerede 1266, og Mechtilde opholdt sig siden i Kiel.

Det var hende, der lagde grunden til den holstanske indflydelse i Sønderjylland.

Hun pantsatte 1260 landet mellem Ejderen og Slien til sine brødre, og lige før sin død afstod hun dette område, som hun påstod at hun havde arvet efter sin ældste søn.

Fra dansk side er det blevet påstået at hun havde ^{ædelagt} de kostelige dokumenter/adkomstbreve, som Valdemar Sejr havde fået af kejser og pave på alt land nord for Elben.

PERSONREGISTER:

ABEL Valdemarssen, konge af Danmark: 134, 152, 159, 166, 169, 171, 173, 173, 181, 183, 186, 191, 192, 196, 199, 200, 202. Adolph den Fjerde af Holsten, hertug: 9, 44, 177, 181, 199, 202. Agmund Sigurdsson: 31. Agnes Christoffersdatter af Danmark: 137. Agnes Håkonsdatter af Norge: 128, 150, 151, 165. Ahlefeldt, Margrethe Benedictdatter: 9, 72. Albrecht den Anden Eberstein: 86. Albrecht af Meklenburg: 5, 17, 22, 24, 36, 54, 56, 59, 69, 91, 112, 166, 167. Algotsson, Folke: 133, 144. Algotsson, Knut: 91. Ama, Holmger Ulfsson: 19. Ama, Lars Ulfsson: 19. Ama, Helena Laurensdatter: 18, 19. Anbjørn Tordsen: 32. And, Andreas Andersson: 117, 120, 121, 145. And, Birger Petersson: 145. And, Israel Andersson: 145. And, Israel Petersson: 145. Anders, Due/Falster: 164. Anders Jøpsten: 36, 48. Anders Nielsen: 15, 138. Anders Olufsen: 94. Andreas Pedersen: 102. Arildsen, Lydike: 58. Arina: 58, 102. Aragonien, Dulcia af: 178, 185. Arvid Bengtsson: 170. Aspenäs: Bengt Jonsson: 18. Aspenäs, Bengta Jonsdatter: 18. Aspenäs: Birger Filipsson: 18, 76, 114. Aspenäs, Birger Knutsson: 77. Aspenäs, Cecilia Knutsdatter: 77. Aspenäs, Filip Knutsson: 77. Aspenäs, Ingeborg Knutsdatter: 77. Aspenäs, Magnus Knutsson: 77. Aspenäs, Philip Birgersson: 114. Aspenäs Gregers Jonsson: 19. Aspenäs, Helena Jonsdatter: 19. Aspenäs, Johan Filipsson: 18, 114, 115. Aspenäs, Jon Filipsson: 76, 114. Aspenäs, Jon Knutsson: 18. Aspenäs, Katharina Jonsdatter: 18. Aspenäs, Knut Jonsson: 18, 76, 77. Aspenäs, Knut Jonsson den Yngre: 18, 19, 76. Aspenäs, Ulf Jonsson: 18. Audun på Slinde: 125. Axel Jakobsen: 57.

BÅD: Hemming Tuesen: 66. Bård Jonsson: 7, 8, 71. Båt, Erengisle Sunasson: 21. Bang, Peder: bisp i Roskilde: 171. Banner, Brune Erik Eriksen: 63. Banner, Erik Brune Eriksen: 63. Banner: Erik Eriksen: 12. Banner, Erik Nielsen: 63. Banner, Erik Thomsen: 12, 74. Banner, Mette Eriksdatter: 63. Banner, Niels Eriksen: 12, 63, 74. Banner, Thomas Nielsen: 74. Bielke, Bengt Turesson: 20, 21. Bielke, Ture Kettilsson: 20. Basse, Niels: 41. Basse, Peder: 61. Basse, Steen: 38, 68. Bayern, Ludwig af: 52, 105. Bergsvein Bårdsson: 90. Elufdatter Bild: 50, 51. Bild, Eluf Elufsen: 51, 100. Bild, Eluf Jensen: 50. Bild, Ingeborg Ovesdatter Hase: 48, 49. Bild, Mette Elufsdatter: 51. Bild, Ebbesdatter: 100. Bild, Niels Ebbesen: 14, 53, 60, 104, 153. Birger, svensk konge: 19, 114, 117. Birger Magnusson: 76. Birger Mundskenk: 145. Birgitte Haraldsdatter af Norge: 186. Biskupsson, Elin Toreddatter: 7. Bjørn, Bjørn Andersen: 27. Bjørn, Henneke Olsen: 7295. Bjørn Jernside af Danmark: 186. Bjørn, Sofie Andersdatter: 27. Bolt, Alr Haraldsson: 33, 92. Bolt, Brynjulf Jonsson: 13. Bolt, Jon Brynjulfsson: 13. Bolt, Knut Brynjulfsson: 13. Bolt, Ulfilde Brynjulfsdatter: 13. Bonde, Karl Knutsson, svensk konge: 44, 87. Bost, Tyge, kongemorder: 164, 199, 200. Brahe, Niels Thorkildsen: 64. Brahe, Peder Thorkildsen: 64. Brahe, Thorkild: 64. Brandenburg, Agnes af: 167, 170. Brandenburg, Albert den Tredie af: 153, 166. Brandenburg, Johan den Første: 153, 167. Brandenburg, Ludwig af: 52, 63. Braunschweig, Albert af: 113, 126. Brok, datter: 93. Brok, Anders Jensen: 36, 37, 93, 130. Brok, Elhe: 100. Brok, Esge Jensen: 36, 37, 93, 130. Brok, Jens Andersen: 36, 72, 93, 130. Brok, Jens Jensen: 36, 37, 94. Brok, Johanne Nielsdatter: 36, 93, 130. Brok, Lage Jensen: 36, 37, 40. Brok, Niels: 28, 29, 126, 147. Brok, Niels Jensen: 36, 37. Brymle Herlug: 35. Bryske, Birgitte: 35. Bryske, Claus: 35. Brøger, Hartwig: 96. Bugge, Elne: 59, 60. Bugge, Knud: 60, 106. Bugge, Niels: 36, 60, 104, 105, 106, 120, 136, 137. Böhmen, Margrethe Dragomir/Dagmar: 177, 185.

CHRISTOFFER den Første af Danmark: 113,122,159,166,168,171, 178,185,191,196,199,201. Christoffer den Anden af Danmark: 15,16,23,52,58,85,86,102,107,113,136,137,147,153-157,171. Christoffer af Bayer, konge af Danmark: 9,13,14,38,39,44, 46,87,100. Christoffer Valdemarsen, prins af Danmark: 54, 106,175.

Degn, Taleke Gotskalksdatter: 41. Drefeld, Cecilie Gødikesdatter: 72,111. Drefeld, Gødike Mogensen: 111. Drefeld, Niels Mogensen: 111. Due/Falster, Anders Nielsen: 15. Due, Bonde: 12. Due, Jens: 112. Due Margrethe Bondesdatter: 73,112. Due/Falster, Niels Andersen: 15. Due, Peder: 112. Due/Falster, Peder Nielsen: 15. Due/Falster, Truid Nielsen: 15. Dulcia af Aragonien: 178,185. Duus, Edele Nielsdatter: 94. Eberstein, Ludwig Albertsen: 14,15,85,102,103. Elin Bergsveinsdatter: 32,89,90. Elin, Toresdatter: 71,129. Elisabeth hertuginde: 24,42,137. Ellen Nielsdatter: 23. ElneNielsdatter: 48. Elne Palnesdatter: 49,100,101. Emmeltorp, Heinrich: 192,199. Erik Eriksson af Sverige: 114. Erik Håkansson; konge: 165. Erik den Hellige Jedvardsson: 18,114,116,162. Erik Knutsson af Sverige: 187. Kong Erik Knutsson af Sverige: 158,186. Erik Magnusson: 76,81,117,121,189, 17,62. Erik Nielsen Due/Falster; 15. Erland Bengtsson: 41. Erling Stenvæg: 178. Esbern Snare Hvide: 178. Fånø: Johan Karlsson: 114. Falk, Bo Eskildsen: 35,103. Falk, Eskild Eskildsen: 35,61. Falk, Eskild Pedersen: 35. Falk, Ide Eskildsdatter: 35. Falster, Elisabeth Nielsdatter: 163,164. Falster, Estrid Nielsdatter: 164. Falster, Gunhild Nielsdatter: 164. Falster, Ingefred Nielsdatter: 164. Falster, Jens: 111. Falster, Niels Alexandersson: 164. Finsta, Bengt: 118. Finsta, Birger Persson: 78,82,84,117,121. Finsta, Birgitta Birgersdatter, den Heliga: 78,79,81,83,118-121. Finsta, Erland: 145. Finsta, Ingrid Birgersdatter: 118. Finsta, Israel Birgersson. 118,121,145. Finsta, Jakob Petersson: 145. Finsta, Katharina Birgersdatter: 78,79,81,83,84,118,121, 20-21. Finsta, Margaretha Birgersdatter: 118. Finsta, Peter Israelsson: 117,145. Ferdinand af Portugal, greve af Flandern: 185. Fleming, Anne Hermansdatter: 27. Fleming, Claus: 124. Fleming, Erik Hermansen: 27. Fleming, Herman Hermansen: 27. Fleming, Herman Joachimsen: 27,87. Fleming, Herman Petersen: 124. Fleming, Inger Hermansdatter: 27. Fleming, Jakob Hermansen: 27. Fleming, Bo Hermansen; 27,87,124. Fleming, Joachin Hermansen: 27,87,124. Fleming, Niels Hermansen: 27,87,124. Fleming, Karen Hermansdatter: 27. Fleming, Oluf: 139. Fleming, Peder: 28,87,124. Folkunge, Benedicte Sunesdatter: 115,143,144,161,162. Folkunge, Bengt Magnusson: 145. Folkunge, Birger jarl: 116,169. Folkunge, Birger Brosa, jarl: 186,187,201,202. Folkunge, Folke jarl: 19,161,186,187,188. Folkeunge, Ingeborg Bengtsdatter: 79,81,117,-121,145. Folkunge, Ingerid Birgersdatter: 187. Folunge, Katharina Bengtsdatter: 18,77,145. Folkunge, Katharina, Folkesdatter: 161,162. Folkunge, Knut: 187. Folkunge, Magnus Bengtsson: 145. Folkunge, Philip Pettersson: 160. Folkunge, Ramborg: 145. Folkunge, Sune: 144,161,162, 186,187. Fomer Folmersen: 66,67. Frille, Catharine: 43.

GAGGE, Niels: 49. Galen, Anders Erlandsen: 164. Galen, Anders Jensen: 14. Galen, Bengta Ebbesdatter: 162,187. Galen, Cecilie: 75,113. Galen, Christence: 14. Galen, Jakob: 75. Galen Johannes Jensen: 75. Galen, Jon Little: 75,113,113,142. Galen Jon Reimatsen: 113,142. Galen, Lage: 14. Galen, Mogens Skåning: 22,140. Galen Niels Jensen: 73. Galen, Peder Torbernsen: 14,15,75. Galen, Stig Jurrissen: 164. Galen, Toke Jurrissen: 75. Galen, Torben: 14. Galen, Torben Jensen: 14,75. Galt, Ebbe: 13. Galtung: Erik Gautessøn: 6. Galtung, Erik Sigurdssøn: 70,108. Galtung, Gaut på Ænes: 174. Galtung, Gaut den Unge: 108. Galtung, Gaute Erikssøn: 5,6. Galtung, Gaut den Unge Gautssøn: 138. Galtung, Gaut Jonssøn: 138. Galtung, Greip Toressøn: 108. Galtung, Gyrid Eriksdatter: 5,6,70. Galtung, Jon Gutssøn: 158,174. Galtung, Sigurd Gautessøn: 70,108. Galtung, Tore Gautessøn: 108. Galtung, Ulfhild Gautesdatter: 138. Gerhard, pave-lig nuntius: 113. Gerhard, hertug: 42. Gert, greve (den kullede) 14,15,16,52,53,85,102,104,130,152,155, Gisela: 57. Giske, Erling Vidkunssøn af: 7,71,129. Giske, Håkon Sigurdssøn af: 30. Giske, Ingebjørg Erlandsdatter af: 88,92,126,128,129. Gjordsen, Anne: 46,47,98. Gjordsen, Bege: 46,47,98. Gjordsen, Claus: 46,47,98. Gjordsen, Henrik: 46,47,98. Gjordsen, Karen: 46,47,98. Guttorm Austmannsøn jarl: 159. Guttormsdatter, Gjertrud: 80. Guttormsdatter, Helena jarlsdatter: 159. Gjordsen, Mads Eggerdsen: 46,47. Glob, Anders: 57. Glob, Niels: 123. Godov, Jens Olufsen: 51. Godov, Jep Jensen: 48,49,101. Gregor den Niende, pave: Gregers den Tiende, pave: 168. Greipssøn, Tore: 138. Grenne Jensen: 58. Griis, Anders: 29. Grim, Jens: 35. Grosen, Anders Ulfeld: 122,146. Grosen, Niels: 146. Grosen, Peder Strangesen: 146. Grosen, Strange: 146. Grubbe, Cecilie Jensdatter: 100. Grubbe, Elsuif Pedersdatter: 9,7 $\frac{1}{2}$. Grubbe, Jens: 49,72,101. Grubbe, Peder: 72. Grubendal, Alhed Clausdatter: 99. Gunner, bisp i Viborg. Guttorm jarl, Austmannsøn: 178. Gyde Lagesdatter: 14. Guido, kardinal: 167. Gyldenstjerne, Ellen Henriksdatter: 40. Gyldenstjerne, Erik Nielsen: 49,102,103. Gyldenstjerne, Henrik Knudsen: 38,40. Gyldenstjerne, Kirsten Henriksdatter: 40. Gyldenstjerne, Knud Henriksen: 39,40. Gyldenstjerne, Knud Nielsen: 38. Gyldenstjerne, Niels Eriksen: 9,86,102. Gyldenstjerne, Niels Pedersen: 40. Gyldenstjerne, Sofie Hansdatter: 40. Gyldenstjerne, Susanne Nielsdatter: 86,123. Gøye, Axel Mogensen: 34,66,111. Gøye, Eskild: 35. Gøye, Mogens: 34,35. Gøye, Mogens Staver-skov: 93. Gøye, Oluf Axelsen: 51.

HÅKON den Fjerde Magnussen: 13,,54,55,56,58,65,68,69,88,109,111,136,172,189,194,195. Håkon den Femte Hålagg: 33,91,125,150,161,158,165,189. Håkon den Sjette af Norge: 5,17. Hak, Anders Andersen: 40,44,97. Hak, David Andersen: 40,44,97. Hak, Ingeborg Andersdatter: 40,44,97. Hak, Karen Andersdatter: 40,44,97. Hak, Kirsten Andersdatter: 40,44,97. Hak, Mogens Andersen: 40,44,97. Hak, Sophie Andersdatter: 40,44,97. Hak, David Torstensen: 133. Hak, Ingeborg Nielsdatter: 28,29. Hak, Kirstine Pedersdatter: 23. Hak, Niels Andersen: 97. Hak, Niels Davidsen: 29,67,97. Hak, Niels Truidsen: 133. Hak, Truid Truidsen: 133. Hak, Stig Pedersen: 23. Hak, Torsten Truidsen: 133. Haldor Jonssøn: 125. Haldor Sigurdssøn: 32. Junker Hans: 9. Hama, Helene Laurensdatter: 18,19. Hama, Holmger Ulfsson: 15. Hama, Lars Ulfsson: 19. Hase, Ingeborg Ovesdatter: 100. Hase, Ove: 49,100, Hase, Ove Lange: 100. Helena Sverkersdatter: 161,162,187. Helene: 59,178. Henrik, greve: 38. Heinrich af Melkenburg: Henrik af Osnabrück: 42. Helvig Eriksdatter: 14,53,137. Hestakorn, Audun: 109, Hjærne, Jöns: 92. Holck, Lyder: 11. Hvas, Birgitte: 50. Hvas, Else: 50.

Hvas, Erik: 50. Hvas, Jens: 50. Hvas, Kirsten: 50. Hvas: Laurids: 50. Hvas, Margrethe: 50. Hvas, Mette: 50. Hvas: Peder: 50. Hvas, Laurids senior: 50. Hvas, Laurids Lauridsen: 50, 51. Hoseøl, Peder Nielsen: 169, 170, 172. Hviderne: 199. Hvide, Absalon ærkebisp: 175. Hvide, Ingeborg: 146, 175. Hvide, Johannes: 146, 175. Hvide, Peder: 146, 175. Hvide, Strange: 146, 175. Hvide, Anders Erlandsen: 122, 195. Hvide, Anders Sunesen; ærkebisp: 175, 177, 183. Cecilie Ebbesdatter Hvide: 122, 142, 146. Hvide, Christine: 187. Hvide, Ebbe Sunesen: 142, 186. Hvide, Esbern Snare: 178. Hvide, Ingeborg Esbernsdatter: 160. Hvide, Inger Andersdatter: 87. Hvide: Jakob Erlandsen: 113, 122, 166-168, 171, 192, 194-196, 202. Hvide, Jens Grand: 113. Hvide, Lars Sunesen: Hvide, Niels Erlandsen: 113. Hvide, Ove Stigsen: 106. Hvide, Peder Andersen: 106. Hvide, Peder Skjalmsen: 122, 166, 168. Marsk Stig Andersen Hvide: 86, 147, 168, 170. Hvide, Stig Tokesen: 187. Hvitkop, 24. Hvitkop, Margrethe Timmesdatter: 86.

INGEBJØRG af Norge: 150. Ingeborg Eriksdatter Plovpenning: 165, 169, 189, 191, 114. Ingeborg Gertsdatter af Holsten: 52. Ingefred Pedersdatter: 23, 75, 142. Ingegerd Pedersdatter: 12, 74. Ingrid Anunds datter: 19. Innocents den Tredie, pave: 177, 179. Ivar Erliggssøn: 108.

GREVE JAKOB: 133, 170. Jens Ågesen: 102. Jens Nielsen Due/Falster: 15. Jernskjæg, Anne Pedersdatter: 99. Jernskjæg, Jens Poulsen Grib: 35. Jernskjæg, Poul Jensen: 35. Johan Elofsson: 118. Johan den Milde: 52, 53. Johannes, Brandsen: 73. Johannes Franz: 75. Jon Raude, ærkebisp: 189, 191. Jure, Jösse: 13. Juul, Palne Jonsen: 60. Jöns Eriksson: 13.

Kås, Ove Ovesen: 50. Kabel, Inger Lydersdatter: 34, 93. Kabel, Inger Ottesdatter: 34. Kabel, Karen Ottesdatter: 34. Kabel, Laurits Nielsen: 34. Kabel, Lyder: 95. Kakke, Åge: 170. Kane, Gaute Nielsen: 6. Kane, Gaute Toraldssøn: 6. Kane, Niels Gunnarssøn: 5, 6. Kane, Sigrid Gunnarsdatter: 5, 6, 69. Kane, Torald Gunnarssøn: 5. Kane, Torald den Anden Gunnarssøn: 5, 6, 69. Karen Madsdatter: 34. Karl den Store: 175. Karl Sverkersson: 187. Karl den Fjerde, kejser: 53, 54, 105. Kat, Niels: 61. Katharina Ivarsdatter: 138. Kirsten: 50. Kjælingsmulerne = Rani. Kjælingsmule, Gudrun Olufsdatter: 32, 33. Kjælingsmule, Håkon Eivindssøn: 32, 89. Kjælingsmule Lodin Eivindssøn: 32. Kjælingsmule Olaf Håkonssøn: 32, 33, 89, 90, 92. Kjærning, Ose Jensdatter: 25, 64, 65, 107. Knud Alfssøn: 27. Knud den Sjette af Danmark: 175, 177. Knud Valdemarsen til Estland etc. 143, 145, 159, 169, 178, 183. Knud Eriksen Lavard, hellig Knud hertug: 17^k. Kong Knut Eriksson af Sverige: 187. Krabbe, Mikkil Nielsen: 131. Kraus, Claus Henriksen: 28. Kristina Johansdatter Elofsen: 118. Krognos, Else Eriksdatter: 26. Krognos, Else Holgersdatter: 65. Krognos, Gregers Pedersen: 25, 65, 107, 136, 137. Krognos, Holger Gregersen: 25, 26, 65, 107. Krognos, Holger Holgersdatter: 25, 26, 65. Krognos, Karen Eriksen: 26. Krognos, Kirsten Eriksdatter: 26. Krognos, Kristence Stigsdatter: 22. Krognos, Peder Stigsen: 107, 136, 137. Krognos, Regitze: 107. Krognos, Stig Pedersen: 112, 136. Krok, Elne Nielsdatter: 111. Krummedige, Agnethe Eriksdatter: 43. Krummedige, Anne Segebodsdatter: 42, 96. Krummedige, Blix: 96. Krummedige, Ebba Eriksdatter: 43. Krummedige, Eggert, 96. Krummedige, Elsebe Segebodsdatter: 42. Krummedige, Elisabeth Eriksdatter: 43. Krummedige, Erik Eriksen: 43. Krummedige, Erik Johansen: 96. Krummedige, Erik Segebodsen: 42, 43, 96. Krummedige Ermegård Eriksdatter: 43.

KRUMMEDIGE, Hartvig Eriksen: 43, Krummedige, Iven Engel: 132. Krummedige, Grote Iven: 132. Krummedige, Johan Segebodsen: 43. Krummedige, Grote Johan: 96, 132. Krummedige, Lyder: 96, 132. Krummedige, Margrethe Eriksdatter: 43. Krummedige, Mette Segebodsen: 42, 96. Krummedige, Otte Eriksen: 43. Krummedige, Segebod Johansen: 42, 96. Krummedige, Witte Iven: 96. Kub, Niels: 48. Kyrning, Åge: 140. Kyrning, Absalon: 140. Kyrning, Bjørn: 140. Kyrning, Jep: 140. Kyrning, Jytte: 140. Kyrning, Kirsten: 140. Kyrning, Pedør: 140. Kyrning, Niels: 140. Kyrning, Tord: 140.

LAGE, Offesen: 36. Lange, Claus Jensen: 40, 44. Lange, Eske Thomsen: 45. Lange, Iver Nielsen: 45. Lange, Niels Thomsen: 45. Lange, Oluf Thomsen: 45. Lange, Thoms Iversen: 45. Lammand, Åge den Ældre: 41. Laxmand, Åge Pedersen den Yngre: 41. Laxmand, Beate Pedersdatter: 41. Laxmand, Ellen Pedersdatter: 41. Laxmand, Hans Pedersen: 41. Laxmand, Peder Ågesen: 41. Laxmand, PederxPedersen: 41. Laxmand, Poul Pedersen: 41. Lejonansikte, Arvid: 17. Lejonansikte, Bengt Brudsson: 17. Lejonansikte, Brud Benasson: 17. Lejonansikte, Brud Bengtsson: 17. Lejonansikte, Jöns Brudsson: 17. Lejonansikte, Magnus: 17. Leueselle, Johannes: 132. Limbekkerne: 24. Limbek, Claus: 86. Limbek, Mette: 28, 67. Limbek, Timme: 36. Lindöätten: Ragnald Filipsson, 19. Lippe, Hedvig zu: 102. Losne, Eindrind Erlandsson: 30, 31. Losne, Erland Filippusson: 30, 88. Losne, Filippus Erlandsson: 88, 125. Losne, Jon Haldorsen: 125. Losne, Margrethe Filippusdatter: 125. Losne, Sigrid Erlandsdatter: 30. Lucie: 122. Lucie Sigurdsdatter: 32. Lunge, Anders Jakobsen: 9, 72, 74. Lunge, Anders Olufsen: 9, 66, 72, 111. Lunge, Ebbe Jakobsen: 66. Lunge, Cecilie Olufsdatter: 111. Lunge, Elline Olufsdatter: 111. Lunge, NN Olufsdatter: 111. Lunge, Folmer: 34. Lunge, Gørvæl Andersdatter: 9, 10. Lunge, Helene: 61. Lunge, Jakob: 9, 66. Lunge, Anders Jakobsen: 67, 72. Lunge, Folmer Jakobsen: 67, 72. Lunge, Niels Jakobsen: 67. Lunge, Oluf Jakobsen: 67. Lunge, Ove Jakobsen: 67. Lunge Regitze Jakobsdatter: 67. Lunge, Sofie Jakobsdatter: 67. Lunge, Jens Olufsen: 72, 111. Lunge, Jep Andersen: 9. Lunge, Jep Olsen: 34, 111. Lunge, Johannes Olufsen: 66. Lunge, Niels: 111. Lunge, Oluf Andersen: 9, 10, 11. Lunge, Oluf Madsen: 111. Lunge Oluf Olufsen: 9, 66, 72, 111, 139. Lunge, Oluf Pedersen: 111. Lonov, Heidenik: 86. Lykke, Jens: 48. Landi, Elne: 106. Løvenbalk, Erik Christoffersen: 137. Løvenbalk, Jens Nielsen: 36, 37, 50, 94. Løvenbalk, Regitze: 107, 136, 137.

MAGNUS Birgersson: 76, 114, 133, 145, 169. Magnus Bossens, ærkebisp: 19. Magnus Eriksson Smek, svensk konge: 5, 14, 17, 19, 20, 22, 54, 76, 77, 86, 109, 114, 123, 138, 143, 150, 161. Magnus Erlihgsen af Norge: Magnus Håkonsson, norsk konge: 158, 189, 191. Magnus Lagabøter af Norge: 165, 189, 191, 196, 125, 126. Magnus Magnussen: 30. Manderup, Birgitte: 35. Manderup, Christine Nielsdatter: 111. Manderup, Marine Nielsdatter: 72, 999. Manderup, Niels: 100, 111. Margaretha af Tjust: 145. Margrethe Arildsdatter: 29. Margrethe Claudsdatter: 62. Margrethe Skulesdatter: 189. Margrethe Torbergsdatter: 108. Margrethe Ulfsdatter: 117, 78. Margrethe, unionsdronning: 5, 7, 8, 13, 17, 24, 30, 34, 38, 40, 41, 42, 54, 56-61, 65, 66, 68, 69, 72, 73, 86, 91, 95, 99, 109, 111, 124, 135. Margretha Valdemarsdatter: 175. Marie Valdemarsdatter: 171. Martin Mogensen: 113, 170. Matts Kettilmundsson: 76, 79. Mattis Predbjørnsen: 49. Mechtilde af Holsten: 199, 201, 202, 203. Meklenburg, Anastasia af: 172, 173.

MEKLENBURG, Medtilde af: 192,196. Mikkel Pedersen: 102,103. Mindre-Alf, sørøver: 133,189. Minsk, Sofie af: 175. Mogens Jensen: 58. Moltke, Conrad: 61. Moltke, Cort Evertsen: 61. Moltke, Johan: 61, Moltke, Evert: 61. Moltke, Evert Conradsen 61. Moltke, Evert Evertsen: 61. Moltke, Henneke, 61,94. Morten Nielsen Due/Falster: 15. Mule, Anders Sivendsen: 34, 66. Mule, Axel Andersen: 38. Mule, Barbara Axelsdatter: 64. Munk, Anne Mogensdatter den hofmodige: 38,40,95. Munk, Ellen Pedersen: 131. Munk, Gertrud Mogensdatter den ildonde: 40,44,95. Munk, Jesse Palnesen: 100. Munk, Mogens Pedersen: 40,95,131. Munk, Niels Jensen: 131. Munk, Palne Jonsen: 48, 100,131. Munk, Peder: 58,95,130,131. Munk, Pernille Mogensdatter den gode: 40,95. Munk, Poul Jensen: 131. Munk, Stig: 63,95,131. Mus, Thore Eriksdatter: 50. Myndel, Haren: 67. Märta, dronning: 76.

NIELS Almarsson, præst: 66. Niels Hansen: 48. Niels Ibsen: 51. Kansler Niels Jyde: 168,194. Niels Knudsen: 72. Niels Pedersen: 136. Niels Valdemarsen af Halland: 169,170,178,183.

ODIN: 188. Oluf Pedersen: 45. Otto Christoffersen, prins af Danmark: 14,52,137,153, Oluf Håkonssøn af Norge og Danmark: 5,13,24,25,34,56-58,61,64,66,86,88,91,94,97,99,109,112,131, 135. Orlemünde, Albert af: 177,179,181. Orlemünde, Siegfried af: 175. Sofie Valdemarsdatter, prinsesse af Danmark. Osnabrück, Gerhard af, ærkebisp: 179. Oxe, Johan: 9,11.

PALNE Jonsen: 106. Palne Pedersen: 101. Panter, Laurentsdatter NN: 94. Panter, Ide Lagesdatter: 36,37. Panter, Lage Ovesen: 37. Panter, Laurids Jensen: 53. Peck, Niels: 14,75. Peder, bisp i Roskilde: 135. Peder Åby, ærkedegn: 168. Peder Jakobsen: 170. Peder Poulsen: 102,103. Philippa af England: 38, 48,73,74,124. Pennow, Herman Iversen: 134. Pijk, Ebbe: 64. Podebusk, Borante: 52. Podebusk, Hans: 57,59,72. Podebusk, Henning: 52,53-58. Podebusk, Predbjørn: 57,59,60. Podebusk, Tetz: 57. Predbjørnsen, Mattis: 49. Pommerellen, Sambor den Anden: 192,196. Pommern, Eufemia: 137. Pommern, Hedevig: 153. Pommern, Hedevig Svantepolksdatter: 143. Pommern, Margrethe Sambiria kaldet Springhest: 113,166,168,171,192,195-199. Pors, Peder: 98. Porse, Knud: 52. Porse, Peder: 170. Portugal, Berengaria: 178,183,185,192,199. Portugal, Sancho den Første el Fundador: 178,185. Preen, Henneke: 56. Pæp, Anders Mortensen: 61,112.

QUIZOW: Arild Madsen: 28,29. Quitzow, David: 28. Quitzow, Jes Madsen: 28. Quitzow, Laurens: 28. Quitzow, Margrethe: 28. Quitzow: Mattis Jensen: 28.

RABANT, Thoriro: 127. Ragnhild: 145. Rani, Elene Nielsdatter: 66. Rani, Eivind Ranesen: 89,90,126,147. Rani, Hakon Eivindsen: 89. Rani, Johannes Ranesen: 89- Rani, Jon Ranesen: 147, 163,164. Rani, Lodin: 89. Rani, Niels Ranesen: 89. Rane, Niels Jonsen: 163. Rani, Oluf Ranesen: 163. Rani Peder Jonsen: 163. Rani, Rane Jonsen: 126,147,163,170. Rantzau, Karen Eilersdatter: 27,87. Rapesulver, Henrik: 43. Reventlow, Anne Henriksdatter: 45. Reventlow, Henrik Jensen: 68,96. Reventlow, Joachim Henriksen: 43. Reventlow, Johannes: 68. Ribbingerne: 153. Ribbing, Ingegerd Sigvardsdatter: 6. Ricarda, hertuginde: 68. Roos, Agnes Sigurdsdatter: 33,91,92,128. Roos, Håkon Sigurdsen: 128. Roos, Jon Havtoressen: 129. Roos, Jon Ivarssøn Rand: 150. Roos, Signe Havtorsdatter: 92,128,129,138. Rosenburg, Burchard: 191. Rosenburg, Sofie Burchardsdatter: 191. Rosenkrantz, Dorthe Nielsdatter: 24. Rosenkrantz, Erik Nielsen: 123.

Rosenkrantz, Ingeborg Nielsdatter: 24. Rosenkrantz, drost I-
 ver: 123. Rosenkrantz, Iver Nielsen: 86,123. Rosekrantz, Jens
 Nielsen: 24,86,123. Rosenkrantz, Johannes Jensen: 24. Rosen-
 krantz, Ludvig Nielsen: 24. Rosenkrantz, Mette Nielsdatter: 24
 Rosenkrantz, Niels Jensen: 24,86,123. Rosenkrantz, Else Jens-
 datter: 24,86. Rosenkrantz, Erik Jensen: 86. Rosenkrantz,
 Niels Nielsen: 24. Rosenkrantz, Otto Nielsen: 26. Rosenkrantz,
 Scharrow Nielsen: 24. Rosenkrantz, Stygge: 24. Rosenkrantz,
 Susanne Nielsdatter: 24. Rosenkrantz, Timme: 24. Rostrup,
 Iven: 102. Rud, Catherine Jensdatter: 135. Rud, Jens: 48,88,
 135. Rud, Jørgen Mikkelsen: 48,49,100. Rud, Karine Jensdatter:
 35,48. Rud, Karen Jørgensdatter: 48. Rud, Knud: 100. Rud, Mik-
 kel Jensen: 99,135. Rud, Mikkel Jørgensen: 48,49. Rud, Niels
 Jakobsen: 135. Rud, Vilhelm: 48. Rygen, Eufemia af Amstein:
 150,151. Rygen, Jarimer af: 122,166,171,195. Rygen, Margrethe
 Jarimarsdatter: 171. Rynd, Abel Eriksen: 98,134. Rynd, Anne:
 98. Rynd, Peder Eriksen: 98,134. Rømer, Anund Syldehat: 109,
 138. Rømer, Elsebe Ottesdatter: 109. Rømer, Guro Thorsteins-
 datter: 7,8,71. Rømer, Margrethe Svalesdatter: 6. Rømer, Otte:
 30,109,138. Rømer, Sigrid Ottesdatter: 109. Rømer, Svale Ot-
 tesøn: 109. Rømer, Svale Olfvirsson: 71,109,138. Rømer, Thor-
 stein Ottesøn: 109. Rønning, Niels Jensen: 85.

Sachsen, Bernhard af: 179. Sachsen, Judith: 191. Sachsen-Lau-
 enburg, Dorothea af, dansk dronning: 39,40. Sachsen-Lauen-
 burg, Elisabeth af: 172. Sachsen-Lauenburg, Erik af: 54. Sach-
 sen-Lauenburg, Johan af: 172. Saltensee, Ariane Knudsdatter: 34
 Saltensee, Cecilia Tokesdatter: 15. Saltensee, Erik Nielsen: 26
 Saltensee, Karen Eriksdatter: 25,26,65. Saltensee, Niels Eriks-
 en: 102. Sandberg, Elsebe: 67. Sankepil, Henrik: 25,65. Sappi,
 Anne Pedersdatter: 46,47. Sappi, Johanne Andersdatter: 12.
 Sappi, Peder Eriksen: 47. Sappi, Valdemar: 134. Saxe Pedersen:
 102. Schwerin, Gunzelin: 180. Schwerin, Henrik: 180. Schwerin-
 Wittenburg, Nicolaus: 173. Serlin, Sophie Henriksdatter: 47,98.
 Sigrid den Fagre: 111,145. Sigtrygg, ærkedegn: 117. Siunde Es-
 bernsen: 73. Sivert Sivertsen: 23. Sjællandsfar, Christine
 Jensdatter: 14,75. Skade/Kraus, Claus Henriksen: 28. Skarpen-
 berg, Inger Henningsdatter: 87,124. Skarpenberg, Johan: 11,60
 Skarsholm, Catharine, 115. Skarsholm, Catharine Svantepols-
 datter: 115,143. Skarsholm, Erik Svantepolksøn: 160. Skarsholm,
 Ingeborg Svantepolksdatter: 115. Skarsholm, Ingegerd Svante-
 polksdatter: 115,133. Skarsholm, Ingeborg Svantepolksdatter:
 143,144. Skarsholm, Ingared Svantepolksdatter: 143,144. Skars-
 holm, Ingrid Svantepolksdatter: 143,144. Skarsholm, Katharina
 Svantepolksdatter: 143,144. Skarsholm, Knut Svantepolksøn: 143,
 144. Skarsholm, Lucia Svantepolksdatter: 143,144. Skarsholm,
 Knud: 115. Skarsholm, Margrethe: 25,65. Skarsholm, Svantepolk
 Knudsen: 115,143. Skave, Jakob: 61. Skram, Cecilie Pedersdat-
 ter: 42,96. Skänkere, Birger: 117. Spanien, Berenguele den
 Store af: 185. Sparre, Niels Erlandsen: 17. Sparre, Niels
 Svendsen: 95. Spendelsko, Kirstine Alfsdatter: 126,147. Split,
 Henrik: 42. Steeg, Mogens: 66. Steeg, Ove: 66,72. Stenvæg,
 Erling, norsk konge: 178. Stovreim, Gjertrud Erlingsdatter:
 109. Stumpe, Hakon Munansson: 89,90. Sudreim, Finvid: 127.
 Sudreim, Havtore Jonsson: 128,150,151. Sudreim, Ingeborg Jons-
 datter: 32,33,92. Sudreim, Jon Martinsson: 33,91,92. Sudreim,
 Kanutus: 127. Sudreim, Katarina Jonsdatter: 33,92. Sudreim,
 Martin Magnusson: 91,127. Sudreim, Magnus Jonsson: 33,92.
 Sudreim, Mattis: 127. Sudreim, Nicolaus: 127. Sudreim, Sigurd
 Jonsson: 33,92. Svend, bisp i Århus: Svend Jensen: 131. Søn:
 præst: 32. Svenning Truelsen: 139.

Kong Sverker af Sverige: 144,161,162,186-188. Kong Sverre af Norge: 165,174. Synes, Guro Thorsteinsdatter: 7,8. Synes, Thorstein: 7,8,71.

TAGE, Gudmundsen: 199,200. Tennyk, Niels Jensen: 134. Thienen, Beate von: 43. Tienen, Johan von: 43. Tienen, Karen von: 41. Thorstein Mikkelsen: 131. Thott, Åge Axelsen: 22,112. Thott, Åge Tordsen: 140. Thott, Absalon Ågesen: 22,112,140. Thott, Axel Jepsen: 73,112. Thott, Axel Pedersen: 73,95. Thott, Åge Nielsen: 22. Thott, Anne Eriksdatter: 27. Thott, Axel Jepsen: 9,11. Thott, Axel Pedersen: 49. Thott, Berete Ågesdatter: 64. Thott, Bjørn Axelsen: 22,112. Thott, Christence Axelsdatter: 10,11,112. Thott, Ingemar Karlisen: 112. Thott, Jep Axelsen: 9,11,22,73,112. Thott, Jep Mus: 40,95. Thott, Jytte Axelsdatter: 22,112. Thott, Kirsten Pedersdatter: 40,95. Thott, Oluf Axelsen: 9. Thott, Peder Axelsen: 22,112. Torgils Knutsen: 76,79. Torp, Bo: 98. Tranekær, Ingvar Petersen: 58. Tue Nielsen: 9. Kejser Frederik den Anden: 180,181. Otto den Fjerde af Tyskland. 179. Philip af Tyskland: 180.

UFFE Nielsen, drost: 169. Ulfeld, Absalon Jakobsen: 23, Ulfeld, Absalon Jonsen: 23,85,122. Ulfeld, Anders Jakobsen: 23. Ulfeld, Jakob Absalonsen: 23. Ulfeld, Johannse Andersen: 85, 122. Ulfeld, Niels Jakobsen: 23,66. Ulfeld, Peder Jakobsen: 23. Ulvåsa, Gudman Magnussen: 78,116. Ulvåsa, Ingeborg Magnusdotter: 20,21,78. Ulvåsa, Ulf Gudmarsson: 78,83. Urban d. Fjerde, pave: 54,167. Urne, Catharine Eriksdatter: 98,134. Urne, Christiern: 134. Urup, Holger Nielsen: 16. Urup, Jakob Holgersen: 16. Urup, Jens Holgersen: 16. Urup, Margrethe Holgersdatter: 16. Urup, Peder Holgersen: 16.

VALDEMAR Albertsen: 63. Valdemar Birgersen: 76,114,117,169, 198. Valdemar Magnusson: 76. Valdemar Sejv: 116,159,169,175, 177-180,181-188,192,196,199,202. Valdemar den Store: 175. Valdemar den Fjerde: 171. Valdemar Attertag: 5,14,17,20,22, 24,25,36,51-58,60, 61,65,66,68,85,86,88,102,104-107,11,123, 130, 131,136,137,189. Valdemar Abelsen, hertug: 14,16,47,52, 102,105,166,171, 192,194,202. Valdemar Eriksen af Sønderjylland: 98,134,169-172. Valdemar Knudsen, bisp: 175,177,179.180. Valdemar den Unge: 178,180,183. Vendelbo, Anne Christensdatter: 38,60. Vendelbo, Elsf, 60. Vendelbo, Ingeborg: 60. Vendelbo, Jens: 60. Vendelbo, Christiern: 58-60. Vendelbo, Elsd Christiernsdatter: 11,73. Vendelbo, Ingeborg Pedersdatter: 60, 106. Vendelbo, Peder Pedersen: 58,102,103. Wirtenberg, Christence Pedersdatter: 22,112,140. Wohnsfleth, Beate Joachimsdatter: 41. Wæther, Peder: 142. Wæpnad Arm, Ingeborg Bengtsdatter: 13.

YLIÆNE: 135.

Vigtigste litteratur til dette bind:

Nachkommen Gorm des Alten, ved S.Otto Brenner, 2.udg. 1978.

Den hellige Birgitta, af A. Brinkmann, 1893.

Våre Forfædre, samlet og udgitt av Mogens Bugge, 1939.

Den svenska Historien, hovedredaktør Gunvor Grenholm, 1966

Den hellige Birgitta og kirken i Norden, Fr. Hammerich, 1863

Status Regni Dacie 1252-1319, Kai Hørby, 1977.

Birgittas svenska värld, Birgit Klockars,

Genealogiske Tabeller, J.P.F.Königsfeldt, 1910.

Valdemarerne, Palle Lauring, 1959.

Valdemars sønner og Unionen, Palle Lauring, 1960.

Etten Thott under Medeltiden, Ake Thott, 1983.

Åldre svenska Frälsesläkter, Folke Wernstedt, 1965.

Danmarks Historie, red. John Danstrup og Hal Koch, 1962-1963.